ժԳ. Տարի Թիւ 4 (148), ՓԵՏՐՈ<mark>Լ</mark>ԱՐ 2018 Մշակութային, Ընկերային, Այլազան Պարբերաթերթ Volume 13, No. 4 (148), FEBRUARY 2018 **Toronto Armenian Community Newspaper**

www.shopinarmenia.ca info@arcexpress.ca Tel: 1(855)-200-2787

2017ին, Յայաստանի **Բևակչութիւնը Նուազած է** 13.2 Յազարով, Քաղաքացիութենե Յրաժարած է 3823 Յոգի

Յայաստանի մշտական բնակչութեան թիւը 1 Յու-նուար 2018ին կազմած է 2,972,900, մինչդեռ 1 Յունուար 2017ին թիւը 2, 986,100 է։

Նշենք, որ 2017ին Յայաստանի մէջ ծնած են 37 հազար 699 երեխաներ, 2016ին` 40 հազար 592,

2015ին` 41 հազար 763։ Միւս կողմէ, Ոստիկանութեան անձնագրային վար-չութեան տուեալներու համաձայն` 2017ին, Յայաստանի քաղաքացիութենէն հրաժարելու համար վարչութեան դիմած են 3823 քաղաքացիներ։ Նշենք, որ 2012ին քաղաքացիութենէն հրաժարե-

լու 968 դիմումներ ներկայացուած են, 2013ին` 1461, 2014ին` 2407, 2015ին` 2487, 2016ին` 3863, 2017ին` 3823 դիմում։

Այսպիսով` 2012ի ընտրութիւններէն մինչեւ 2017ի ընտրութիւնները, երբ իշխանութեան հասած է Յանրապետական կուսակցութիւնը, Յայաստանի քաղաքացիութենէն հրաժարած են 15,009 հոգի։

Յունուար 28, 2018, Եռաբլուր. Բանակի Օր։ Լուսանկարիչ՝ Վահրամ Պաղտասարեան

«Օր Մը Պիտի Վերադառևամ Ձեր Մօտ Եւ Ըսեմ, Որ Կարգաւորած Ենք ԼՂ Յակամարտութիւնը»

Արդարութեան եւ Ճանաչման Յամար Պայքարը Մեր Պայքարն է. *Կ՛րսէ Մաքրոն*

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն մասնակցած է Ֆրանսայի հայ-կական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի կազմակերպած ա-մենամեայ ընթրիքին, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերած են նաեւ Փարիզի քաղաքապետ Անն Իտալկօն, Իլ-տէ-ֆրանս շրջանի նախագահ Վալերի Փեգրես, Ֆրանսայի խորհրդարանի պատգամաւորներ, ներառեալ՝ հայ պատգամաւոր Փաթրիք Տէւէձեան, Լիոնի քաղաքապետ Ժորժ Գեբենեգեան, Ֆրանսայի հայկական եւ հրէական համայնքներու ներկայացուցիչներ։ Ընթրի-քի պատուոյ հիւրը եղած է Թուրքիոյ խորհրդարանի պատգամաւոր Կարօ Փայլան։ Ընթրիքի ընթացքին ունեցած ելոյթով Մաքրոն անդրադարձած է հայ համայնքը յուզող շարք մը հարցերու, նե-րառեալ` Յայոց Ցեղասպանութեան եւ Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրներուն։ «Արդարութեան եւ ձանաչման հա-

մար պայքարը մեր պայքարն է։ Մենք այդ պայքարը կը տանինք յիշելով եւ Յանրապետութեան օրացոյցին վրայ ցեղասպանութեան յիշատակման համար օր ամրագրելով», նշած է Մաքրոն՝ աւելցնելով, որ այդ հարցին շուրջ որոշումը պիտի ընդունուի յառաջիկայ ամիսներուն ընթացքին։

Խօսելով Թուրքիոյ հետ յարաբերու-թիւններուն մասին` Ֆրանսայի նախագահը ընդգծած է, որ պիտի փորձէ ներգրաւել Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանը կանոնաւոր երկխօսութեան մէջ. «Երբեմն, հակառակ լրատուամիջոցներու ցանկութիւններուն»։ «Ես անոր ըսած եմ այն ամէնը, ինչ կայ։ Մեր արդիւնքը այս պարագային շարք մը լրագրողներու ա-զատ արձակումն է։ Թուրքիոյ հետ երկխօսութեան վերաբերեալ բազմաթիւ լաւ հիմնաւորուած կասկածներ կան, սակայն իմ կարծիքով արդիւնքները ցոյց կու տան, որ Ֆրանսայի ուղերձը դատարկութեան մէջ ուղղուած խօսք չէ», նշած է ան։

Ֆրանսայի նախագահը ջերմօրէն ողջունած է Թուրքիոյ խորհրդարանի պատգամաւոր Կարօ Փալլանը՝ նշելով, որ ան ձայնը կը հնչէ երբեմն անհաւասար միջավայրի մը մէջ, սակայն անի-կա շատ աւելի կարեւոր է, քան շատե-րուն բարձրակոչ յայտարարութիւնները։ Մաքրոն նաեւ յայտնեց, որ իբրեւ միջ-

նորդ ԵԱՅԿ Մինսկի խումբի համանախագահ, Ֆրանսա պիտի շարունակէ յա-ռաջ ընթանալ կողմերը լսելու ձանապարհով։ «Յուսամ, որ օր մը պիտի վերադառնամ ձեր մօտ եւ պիտի րսեմ, որ մենք կարգաւորած ենք այդ հա- հետեւ առաջին պաշտօնական մեր հան-

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն կը ժամանէ հայկական կազմակերպութիւններու խորհուրդի ընթրիքին, Յունուար 30, Փարիզ։

կամարտութիւնը», ըսաւ Ֆրանսալի նախագահը։

«Դրական շեշտադրումներ` դրական ակնկալիքներով». Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի կազմակերպած ամէնամեայ ընթրիքը այսպէս բնորոշեց Ֆրանսայի նոյն խորհուրդի համանա-խագահ, 33Դ Բիւրոյի անդամ Մուրատ Փափազեան։

դիպումն էր Ֆրանսայի նախագահ Էմա-նուէլ Մաքրոնի հետ։ Անոր հետ նոր կապեր հաստատելը շատ դրական է։ Նաապահին ներկայացուցինք Թուրքիոյ, Ազրպէյձանի, Արցախի հարցերը, խօսե-ցանք ֆրանսահայ համայնքի մտահո-գութիւններուն մասին` Յայոց Ցեղասպանութեան ժխտողականութեան հարցին կապուած։ Մեր պատգամները ւփազեան։ փոխանցեցինք։ Պարզապէս ելոյթներ «Յետաքրքրական երեկոյ էր, որով- չոնչեցին, երկխօսութիւն եղաւ նախաշար. տես. էջ 6

ԹԱՐՄ ԵՒ ՇԱՏ ՅԱՄԵՂ ԼԱՅՄԱՃՈՒՆ

We make lahmajoun fresh everyday.

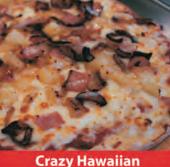
closed Monday: Tuesday: 9am to 7pm Wednesday: 9am to 7pm Thursday: 9am to 9pm Friday: 9am to 9pm 9am to 7pm Saturday: Sunday: 9am to 5pm

Please call to order

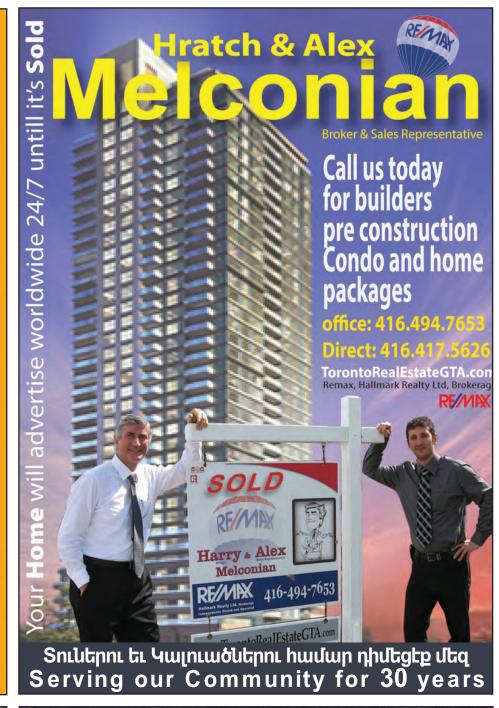
All our pizzas are made using dough that is prepared fresh daily and our sauce that is made in house

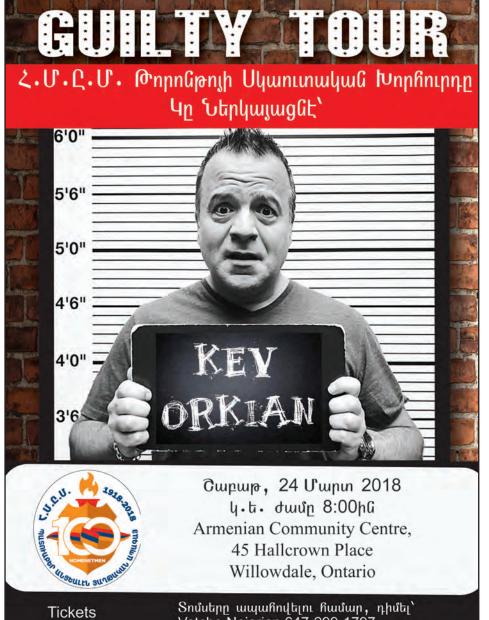

Cheese Bacon Pepperoni Pesto **The Ceasar** Not-Yo-Pizza The Greek Mushroom **Meat Lovers** The King **The Armenian**

Vatche Najarian 647-299-1797

Liza Baoukian 416-999-8420

All Proceeds to Scouts Jamboree Fund

\$35

Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւսպէկեան Նշանակուեցաւ Գանատայի Յայոց Թեմի Առաջնորդական Փոխանորդ

Գանատայի Առաջնորդ Բաբգեն Արք. Չարեան եւ եւ Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւսպեկեան։

Գանատայի Առաջնորդ Բաբնորդական Փոխանորդ, Գանատայի Յայոց Թեմին։

Տէր Գեղարդ Ծալր. Վարդ. Քիւսպէկեան, Աբեղայական ձեռնադրութիւն ստացած է 2001ին, ձեռամբ Վարուժան Արք. Յերկելեանի, այնուհետեւ ծառալելով որպէս կուսակ- տեւեալ՝ պատասխանատուութիւնրօն քահանայ, Յայ Եկեղեցւոյ անդաստանէն ներս։ 2009 թուականին ստացած է վարդապետական աստիճան, ձեռամբ` Նարեկ Արք. Այէմէզեանի, իսկ 2016ին ստացած է Ծայրագոյն Վարդապետական աստիճան, ձեռամբ Խաժակ Արք. Յա- նական կոբեանի։

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիգէն Արք. Չարեանի տնօրինու- կոսութեան Դպրեվանքը աւարտեթեամբ, Տ. Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւս- լէ ետք, Յայր Գեղարդ հետեւած է պէկեան նշանակուեցաւ Առաջ- աստուածաբանական լատուկ դասընթացքներու, Մերձաւոր Արեւելքի Աստուածաբանական Դպրոցէն ներս, ինչպէս նաեւ` Ջուիցերիոյ Պոսէի Միջեկեղեցական Յիմնարկէն

Յայր Գեղարդ ստանձնած է հե-

-Մ.Տ.Կ. Կաթողիկոսութեան Միջեկեղեցական Յարաբերութիւններու գրասենեակի վարիչի օգնական

-Քրիստոնէական Դաստիարակութեան բաժանմունքի տեսուչի oq-

-Երիտասարդական Բաժան-

մունքի վարիչ

-Թեսաղոնիկահայ գաղութի hnգեւոր հովիւ, Յունաստան

-2009 թուականէն ի վեր, Յայր Գեղարդ հաստատուած է Գանատա, նախ ծառալելով Սենթ Գաթրինզի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ, միեւնոյն ժամանակ` ստանձնելով Միացեալ Նահանգներու Նիակարա Ֆոլզ շրջանի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ այցելու հովիւի պարտականու-թիւնը։ Ապա, 2012ին Յայր Սուրբը նշանակուած է Գէյմպրիձի Ս. Նշան Եկեղեցւոյ Յովիւ։

-2009-2012 Յայր սուրբը վարած է Գանատայի Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական դաստիարակութեան խորհուրդի Վարիչի պաշտօնը։

Գանատա հաստատուելէ ետք, Յալը Գեղարդ հետեւած է աստուածաբանական բարձրագոյն ուսման, Յամիլթըն քաղաքի Մքմասթըր համալսարանէն ներս, եւ արժանացած Սուրբ Գրային Աստուածաբանութեան Մագիստրոսի (Master's) վկայականին։

2016 Ապրիլէն սկսեալ, Յայր Գեղարդ կը ծառայէ Թորոնթոյի Յայց. Առաքելական Մ. Աստուածածին Եկեղեցւոյ, որպէս Յոգեւոր Յովիւ:

2017ին, Արամ Ա. Կաթողիկոսի բարձր տնօրինումով, Յայր Գեղարդ նշանակուեցաւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչը` Եկեղեցիներու Յամաշխարհային Խորհուրդի «Խաղաղութեան եւ Արդարութեան Ուխտագնացութիւն» լանձնաժողովին։

Ս. Ծննդեան Տօնին Առթիւ` Երեսփոխան Պրայըն Մէյ Կ'այցելէ Ս. Նշան Եկեղեցի եւ Գէյմրիձի Յայ Կեդրոն

Երեսփոխան Պրայըն Մէյ, աջէն 3րդը, Գէյմպրիճի Յայ Կեդրոնի եւ Յայ Դատի յանձնախումբի անդամներուն հետ։

Յունուար 7ին, Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, Գէմպրիճի Ս. Նշան Յայց. Առաք. Եկեղեցւոլ մէջ Պատարագին ներկալ գտնուեցաւ Գանատա-Յայաստան Խորհրդարանական Խմբակցութեան նորընտիր ատենապետ եւ Գէմպրիձի ընտրատարածքը ներկայացնող` Երեսփոխան Պրայըն Մէյ։

Պատարագի աւարտին, երեսփոխան Մէլ հաւատացեալներուն ընթերցեց Վարչապետ Թրուտոյի կողմէ հրապարակուած լատուկ շնորհաւորական ուղերձր, ուղղափառ բոլոր եկեղեցիներու Ս.Ծննդեան տօնին

Պատարագէն ետք, Մէյ նաեւ իր մասնակցութիւնը բերաւ եկեղեցւոյ կողմէ կազմակերպուած Ս. Ծննդեան ձաշկերոյթին։

Ճաշկերոյթին ընթացքին, ան առիթը ունեցաւ զրուցելու համախմբուած բազմութեան եւ շրջանի Յայ Դատի լանձնախումբի անդամներուն հետ։

Սարգիս Յամպոյեանի Յիշատակին (1935-2018)

Արշօ Չաքարեան

Յունուար 21ին մեզմէ ֆիզիքապէս բաժնուեցաւ Պարոն Սարգիս Յամպո-

Յամպոյանի ծառայութիւնները թորոնթոհայ գաղութին` անհամար են. ան առաջնորդած, կազմակերպած եւ ղեկավարած է թորոնթոհայ եկեղեցիներու դպրաց դասերը, եւ ցանկագրած է հայկական գրադարանները, ծրագրած է Շաբաթօրեայ վարժարանները, զանազան միութիւններու եւ ընկերակցութիւններու ձեռնարկները։ եւ այս բոլորը կատարած է կամաւոր կերպով՝ մեծ խանդավառութեամբ եւ նուիրումով։

Իր մեծ սէրն էր հայ մշակոյթը` իր զանազան բնագաւառներով։ Սիրեց երաժշտութիւնը ըլլայ այդ եկեղեցական, թէ դասական։ Դպրապետ էր զանազան հայկական եկեղեցիներու մէջ։ «Նայիրի» երգչախումբը կազմեց եւ ղեկավարեց տարիներ, հայկական երգն ու երաժշտութիւնը հրամցնելով օտար թէ հայ հասարակութեան։ Սիրեց հայ գիրքը եւ գրականութիւնը։ Դասաւանդեց Յայերէն, կազմեց «Ծաղկաքաղ» խորագիրով երկու հատորներ ուր հաւաքեց ընտրանի քերթուածներ եւ գրութիւններ։ Կազմեց գրական խմբակ մր «Մաշտոց» անունով, ամսական դրութեամբ կր հաւաքուէին խումբ մը գրասէրներ ուսումնասիրելու հայ հեղինակներու գործերը։ Թորոնթոհայ հեղինակներուն թիկունքն էր, կը սրբագրէր, կը քաջալերէր, նոր գիրերու նախաբանը կը պատրաստէր եւ գիրքը հրատարակուելէն ետք, կամ զայն կը ներկայացնէր եւ կամ շնորհահանդէսի հանդիսավարութիւնը կը ստանձնէր։ Յալ Աւետարանական եկե-

Սարգիս ጓամպոյեան

ղեցիի եւ Յամազգայինի «Յարութիւն ներու ներկայացուցիչները, «Նայիրի» Մանուկեան» գրադարաններու գիրքերու ցանկագրումը կատարեց տարիներ` մեծ բծախնդրութեամբ։

Միջին Արեւելք ապրած շրջանին դասաւանդած է զանազան Յայկական դպրոցներու մէջ, ի միջի այլոց` Մելքոնեան Կրթական հաստատութեան եւ ուսուցիչի կոչումը շարունակած է Գանատա։ Վերջին 10 տարիներուն Յոլթըն Փիլի Շաբաթօրեայի հոգատարն էր։

Փառաւոր լուղարկաւորութեան, որ տեղի ունեցաւ Յունուար 27ին, Միսիսոկայի Սուրբ Վարդան Եկեղեցիին մէջ, հարազատներու, ընկերներու եւ ծանօթներուն կողքին, ներկայ էին Յայկական եկեղեցիներու հոգեւորականները, դպրաց դասերու անդամները,

երգչախումբի անդամները, «Մաշտոց» գրական խմբակի գրասէրները, հեղինակներ, ուսուցիչներ եւ աշակերտներ։

Սարգիս Յանպոյեան եղաւ հոգատար եւ գուրգուրացող ամուսին Լիւսիին, հայր` Յրակին եւ Յուրիին, մեծ հայր` իր ութը թոռներուն։ ԱՆոնք միակ հայ ընտանիքն էին, որ 25 տարիներ բնակեցան Անթիկոնիշ, Նովա Սքոշա նահանգը։ Տան լեզուն հայերէն էր։ Ընտանեօք ներկայացուցին հայը` լաւագոյն ձեւով։

Ան վերապրողի զաւակ էր, ծնած էր Յայէպ։ Կանուխէն ծնողքը եւ ուսուցիչները նկատած են իր ընդունակութիւնը հանդէպ երաժշտութեան եւ գրականութեան։ Ուսանած էր Անթիլիասի դպրեվանրդ, Aleppo College, ապա՝ AUB մաս-Յայկական զանազան միութիւններու, նագիտանալով պատմութեան մէջ։ ընկերակցութիւններու եւ գրադարան- 1967ին հաստատուած էր Թորոնթօ եւ

հետեւած էր գրադարաններու գիտութեան Թորոնթոյի համալսարանին մէջ։ St. Francis Xavier համալսարանի գրադարանին պատասխանատուն եղած էր։ Ուսումնասիրութիւններու աղբիւրներ փնտռող աշակերտներուն համար այս գրադարանապետի կարողութիւնը եւ օգնութիւնը օրինակելի եւ կատարեալ էր։ Իսկ Անթիկոնիշի երկրորդական վարժարանի գրադարանի չորս պատերը յանձնած էին իրեն, որ կազմէ գրադարանի գիրքերու ցանկը։ Իր հանգստեան տարիներուն փոխադրուեցաւ Օքվիլ, բայց ան երբեք հանգիստ չըրաւ։ Առանց դադարի, գանգատի եւ կամ դժկամութեան այլեւ միայն պատրաստակամութեամբ, ոգեւորութեամբ եւ ուրախութեամբ ծառայեց իր շատ սիրած մշակոյթին։

Յայ գաղութի զանազան կազմակերպութիւնները գնահատած են Պարոն Սարգիս Յամպոյեանի եզակի եւ կամաւոր աշխատանքը։ Յոտկեմբեր 1, 2017ին, Սուրբ Վարդան եկեղեցւոյ hnգեւոր հովիւ Տէր Միւրոն Սարգիսեանի եւ ծխական խորհուրդի կազմակերպութեամբ պարգեւատրուեցաւ Էջմիածնոյ Թեմի Առաջնորդարանի բարձր շքանշանով։ Իսկ Յոկտեմբեր 11ին, Յամագգալինի գրադարանի վերաբացումին, Յամազգայինը հայ մշակոյթի այս ծառային յայտնեց իր խոր երախտագիտական զգացումները՝ անոր նուիրելով իր շատ սիրած Կոմիտասի գիրք ալպոմը։

Բարձր բարոլականով այս հայ մշակին տեղը թափուր պիտի մնալ, ափսո՛ս։ Ինչպէս իր տղան՝ Յրակը ըսաւ. «Աստուած հոգին լուսաւորէ՝ ինչպէս որ ինք մեր հոգիները լուսաւորեց իր իսկ օրինա-

Արփի Մերաս Յեռացաւ Մեզմէ (1936-2018)

Արշօ Չաքարեան

Արփի Ազնիւ Շամլեան Մերաս հասակ առած է գրասէր, երաժշտասէր եւ Յայ լեզուին պաշտպան եղող ընտանիքի մը մէջ, Պոլիս։ Յայրը Մարմարա թերթի արտօնատէրն էր. զայն կանուխէն կորսնցուց։

Երիտասարդութեան` դաշնակ նուագելու իր տաղանդր զարգացուց Փարիզի մէջ։ Ամուսնացաւ Մկօ Մերասի հետ եւ հաստատուեցան Գանատա, ուր ունեցան երկու մանչեր՝ Սուրէն եւ Սարօ։ Արկածի պատճառաւ փթամատր վնասուելուն պատճառով Արփիի երաժշտական ասպարէզը կիսատ մնաց։

Թորոնթոյի գաղութի կազմաւորման տարիներուն մեծ ներդրում ունեցած է Արփին՝ որպէս ՅՕՄուհի եւ ուսուցիչ Սուրբ Սահակ եւ Սուրբ Մեսրոպ վարժարանին մէջ, ապա՝ ՅՕՄի ամառնալին դպրոցին մէջ։ Յոն ծիլ առաւ Արմէնիա պարախումբը, որ հետագային զարգացաւ եւ փառատօներու մասնակցեցաւ՝ ներկալացնելով թորոնթոհայ գաղութը։ Արփին ոչ միայն դաշնամուրի ընկերակցութիւնը կ'ընէր այլ նաեւ յանձն կ՛առնէր այն բոլոր կազմակերպական մանրամասնութիւնները, զորս պարախումբ մը կը կարօտի ելոյթ ունենալու համար։ Թորոնթոյի Գարաւան փառատօնին Երեւան տաղաւարի ուրախութեան եւ խանդավառութեան աղբիւրն էր այդ պարախումբը, որ 9 օրեր անընդհատ կր պարէր։

1979ին Օնթարիոյի վարչապետ Bill Davis-ţu umuguı Woman of the Year

պատիւը իր տարած բազմատեսակ գործունէութեան համար հայ եւ գանատական կեանքին մէջ։ Իսկ ՅՕՄը 2002ին ՅՕՄի օրուայ տօնակատարութեան առթիւ Արփիին պատուեց իր յատուկ ներդրումին համար` թորոնթահայ գաղութին

1974ին Արփին հիմնեց Արփի Մանկամսուրը եւ Մանկապարտէզը։ Յոն լաձախեցին hայ եւ օտար երեխաներ։ Իր ուսուցիչներուն հետ այդ երեխաներուն տուաւ հոգածութիւն, լեզուական եւ մարմնային կարողութիւններ, ձկունութիւններ, խնամք, գուրգուրանք եւ մանաւանդ ինքնավստահութիւն ու սէր արուեստի հանդէպ։ Մօտակայ դպրոցներու հայ աշակերտներուն համար հիմնեց Արփի ուսումնարան։ Յոն հայեցի դաստիարակութիւն տուաւ` երգի, պարի, արուեստի եւ հայերէն լեզուի միջոցաւ։ Ան կազմակերպեց իր աշակերտներուն համար 🕒 ըրած բարիքներուն տեղեկացանք Յայաստանագնացութիւններ։ 44 տարուան ընթացքին լման սերունդ մը առիթը ունեցաւ Արփի Մանկապարտէզի եւ ուսումնարանի միջոցաւ իր մշակոլթը սորվելու, ծանօթանալու եւ վայելելու։

Արփի իր անհուն սէրը դէպի իր ազգր լայտնեց իր անհամար օգնութիւններով րլյալ այդ երկրաշարժի աղէտէն վիրաւորեայներուն եւ որբերուն, հայրենի արուեստագէտներուն, նոր Գանատա հաստատուած ընտանիքներուն թէ հայրենիքի մէջ կարօտեալներուն։ Այս բոլորը ըրաւ առանց ֆանֆարի եւ ցուցամոլութեան։ Օրինակ. ի ր աշակերտներուն հետ նուէրներ առաւ ու Ան երբեք չտատամսեցաւ անկարելին

Արփի Մերաս իր զաւկին Սարոյի հետ

միայն պատահաբար։

Արփի Մերասի յուղարկաւորութեան րնթացքին քրոջ դուստրը եւ թոռնուհին նաեւ իր 5 թոռները արտալայտուեցան իրենց ստացած յատուկ սէրին, ուշադրութեան եւ գուրգուրանքին։

Rnգեհանգստեան պաշտօնը կատարուեցաւ Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոլ մէջ, ուր Դոկտ. Շաքէ Տէլիրմէնձեան Թոքմանեանը հակիրձ ձեւով նկարագրեց Արփին անդրադառնալով անոր սրտակից եւ հասկցող հոգիին։ Արփին մարդկային սիրով վարակեց իր շրջապատը, յատկապէս իր աշակերտները։ տարաւ աղետեալ գօտիի երեխաներուն։ կարելի դարձնելու նպատակին մէջ։

Եկեղեցւոյ գաւիթը ցուցադրուած էին իր հարազատներուն հետ զանազան առիթներով նկարուած լուսանկարները։ Բացայայտ էր այդ նկարներէն իր ոգեւոր ուղին կեանքի հանդէպ, իր մօտեցումը եւ անսահման սէրը դէպի երեխանե-

Զարմանալի չէր, որ եկեղեցին հայ եւ օտար սգակիցներով լեցուն էր։ Անոնք եկած էին իրենց վերջին լարգանքի տուրքր տալու սիրելի Արփիին, որուն արարքներու յիշատակը եւ օրինակը միշտ թարմ պիտի մնայ։

Ան իր անունին` Արփիի պէս ջերմութիւն սփռեց շուրջը եւ իր երկրորդ անունին` Ազնիւի պէս տուաւ մաքուր սրտով եւ համեստութեամբ։

ՅՕՄի Վարժարանի Նախակրթարանի Աշակերտներուն Չետաքրքրութիւնը Չայ Գիրքին եւ Թերթին Չանդէպ

Յարգելի «Թորոնթոհայ» Պարբերաթերթի Խմբագրութիւև՝

Չաևի Շահիևեաև Մեսրոպեաև

Յայ աշակերտի կեանքին մէջ կարեւոր դեր ունի հայ գիրքը. գիրքի ծանօթանալը, ընթերցելը, հասկնալն ու պատմելը։ Ասոնք կ՛օգնեն աշակերտին Յայերէն լեզուի հարստացման։ Ամէն տարի անպայման աշակերտներուս հետ միասին Յամազգայինի գրադարանը կ-՛այցելենք, ինչպէս նաեւ գիքի ցուցահանդէսին ներկայ կ՛ըլլանք։

Այս տարի եւս 4րդ եւ 5րդ դասարաններուն հետ առանձին-առանձին այցելեցինք եւ հաճելի պահ մը անցուցինք գրադարանին մեջ՝ ծանօթանալով զանազան գիրքերու եւ գրադարանի պատասխանատու Արշօ Զաքարեանին 1001 զանազան հարցումներ հարցնելով։

Յայերէն գիրքի նման նոյնքան կարեւոր է Յալերէն թերթը՝ զայն կարդալ, թերթատել, ընթերցել նախասիրած նիւթր եւ ներկայացնել դասարանին մէջ։

Յունուար ամսուն «Թորոնթոհայ» ամսաթերթը 4րդ եւ 5րդ դասարաններուն բաժնելէն ետք, կարդացինք էջ 5ի մէկ յօդուածը, որ իրենց գրադարան այցելութեան կ՛անդրադառնար. յանկարծ աշակերտները ուրախութենէն սկսան ծափահարել։ Անոնք նկատեցին, որ ի-

ՅՕՄի Վարժարանի 4րդ կարգի աշակերտները «Թորոնթոհայ» կ ՛ընթերցեն Յայերէնի իրենց ուսուցչուհի Չանի Շահինեան Մեսրոպեանի հետ։

րենց գրադարան այցելութիւնը աննկատ չէր անցած եւ յօդուածին մէջ արձանագրուած էին իրենց հետաքրքրութիւնը, hարցումներր+

Երկու աշակերտ հետեւեալը գրեցին այս մասին.

«Ես այս շաբթուան լրագիրին մէջ էջ

5ը սիրեցի, որովհետեւ մեր գրադարանին պատասխանատուն չորրորդ եւ հինգերորդ դասարաններուն մասին կը խօսէր։ Յամազգայինի գրադարանին մէջ շատ հետաքրքրական էր, երբ չորրորդ եւ հինգերորդ դասարաններու տարբեր տեսակի գիրքերու մասին հարցումներ հարցուցին եւ բազմատես գիրքեր գտան:

Յամազգայինի Մանուկեան Գրադարանը բազմատեսակ գիրքեր կը նուիրէ նաեւ դպրոցի զանազան կարգերուն, որպէսզի հայերէնը միայն դասապահի լեզու չըլլայ, այլեւ ապրող, հաճելի, օգտաշատ եւ գաղափարներ արտայայտող մայրենի լեզու մը ըլլայ»:

_ Օլիվիա Օյմաքաս

«Ես այս պարբերութիւնը (Նիւ Եորph մէջ COAFh Յանգանակային Ձեռնարկ) սիրեցի, որովհետեւ Նիւ Եորքի մէջ գլխաւոր հիւրերը՝ դերասան եւ դերասանուհիներ, երգիչներ, ընթրիքի ընթացքին հաւաքեցին 3.6 միլիոն տոլար։

Յաւաքուած ամբողջ գումարը պիտի գործածուի Յայաստանի գիւղական շրջաններու մէջ, կրթական, առողջապահական եւ ընկերային ծրագիրներու իրականացման»:

Լիանա Աւանուս

Նոր Տարուայ Ս. Պատարագ՝ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Մէջ

Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մեջ՝ նռան օրհնութիւն, տարուան առաջին օրը։

Յարութիւն Դերձակեան

Տարուան առաջին օրը 1 Յունուար 2018ին, հաւատացեալներ, հակառակ Յիւսիսային Ամերիկայի մէջ վերջերս տիրող աննպաստ սաստիկ ցուրտ օդին, կանուխ ժամերէն սկսեալ սկսան եկեղեցին լեցնել, փառք տալու համար Աստուծոյ եւ Նոր Տարուայ համար մաղթանքներ կատարելու։

Ս. Պատարագը մատուցանեց Փոխ Առաջնորդ եկեղեցւոլ հոգեւոր Յովիւ՝ Չարեհ Ա. Քինյ. Ջարգարեան. Ս. Սեղանին սպասարկեցին Սարկաւագներ Գրիգոր Թոզաքեան, Ռոյ Քիւչիւքաթէշ եւ Սեւան Իշխանեան։ Դպրաց դասը առաջնորդութեամբ դպրապետ Շահէ Ալթունեանի, երգեհոնահարութեամբ Uoնա Արթինեանի մեկնաբանեց Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները։

Յընթացս Մ. Պատարագի առաջին անգամ ըլլալով անցեալ տարի Գարեգին Բ. Ամենայն Յայոց Կաթողիկոսի կողմէ իբրեւ աւանդութիւն հաստատուեցաւ։ Յալկական աւանդութեան մէջ

Նուռը իբրեւ ազգային խորհրդանիշ կր կրէ կեանքի, ծաղկունքի եւ առատութեան իմաստր։

Յայկական այս պտուղը կը ներկայացնէ մեր հայրենիքը մայր Յայաստանը, իսկ նռան հատիկները կը խորհրդանշեն Քրիստոսի արեամբ փրկուած համատարած մեր հայ ժողովուրդը, իր վրան ունենալով փոքրիկ թագ մը, ինչպէս կը տեսնենք նման թագ մը Յիսուս Քրիստոսի Գլխուն վրալ։ Ձեռամբ Տէր **Յ**օր նռան օրինութիւնը կատարուեցաւ, հաւատացեալներու մասնակցութեամբ « Ամէն Այէյուիա » երգեցողութեամբ արարողութիւնը իր աւարտին հասաւ։

Այնուհետեւ Տէր Յայրը օրուայ առիթով պատշած իր պատգամը փոխանցեց, շնորհաւորելով ներկայ հաւատացեալներուն Նոր Տարին, բարեմաղթելով բոլորին Աստուծոլ օրհնութիւններով լի նոր տարի մը։

Ս. Պատարագի աւարտին ներկալ հաւատացեայներ մօտեցան Ս. Խորան, ւած Գոհաբանական Մաղթանք ու ձեռամբ`սարկաւագներու ստացան մէկ Նռնօրինէքի արարողութիւն կատարո- մէկ նուռ,ապա՝ ներքնաբակին մէջ հիւրասիրուեցան խմիչքով եւ տուրմով։

«Երգ Յայաստանի» Թորոնթոյի մէջ

Աշոտ Ղազարեան եւ Րաֆֆի Գաբրիէլեան

Արշօ Չաքարեան

Յամազգայինի Գյաձոր մասնաձիւղի «Դէմ Դիմակ» թատրոնը հրաւիրած էր կատակերգակ, Յայաստանի վաստակաւոր դերասան Աշոտ Ղազարեանը, երգչուհի եւ դերասանուհի Արփի Գաբրիէլեանը եւ սիրուած դերասան Րաֆայէլ Գաբրիէլեանը, ներկայացնելու «Երգ Յայաստանի» երգախառն զաւեշտութիւնը։

Թորոնթոհայութիւնը ծանօթ է հայրենի արուեստագէտներուն գործերուն։ Երկու ժամ անընդհատ հանդիսատես- նեցան լաւ տրամադրութեամբ եւ բաւաները խնդացին ու զուարձացան նաև հետեւեցան քննադատութիւններուն եւ ակ-

Արփի Գաբրիէլեան եւ Րաֆֆի Գաբրիէլեան

նարկութիւններուն, ըլլայ այդ սփիւռք Յայաստան հասկցողութեան մէջ, կամ ընկերային հարցերու կծիկներուն մէջ։

Բոլոր ժամանակներու եւ սերունդներու կողմէ սիրուած երգերը եւ պարերը հնարամիտ եւ հաձելի կերպով ներկայացուեցան, ներկաները տանելով սո--վորական աշխարհէն դուրս։ Գնահատելի էր նաեւ զանազան զավեշտական մասերը, իսկ երգերը իրար յաջոդեցին սահունութեամբ։

400-է աւելի հանդիսատեսները մեկկան նիւթերով մտածելու ու խորհրդածելու համար։

«Թորոնթոհայ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան։

Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակալ են որոշ խմբագրումի։

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2018 ดกากบดกานอ 3U3 45UJ£ ժԳ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 148

Արամ Ա. Կաթողիկոս 2018 Թուականը Կը Յռչակէ «Անկախութեան Տարի»

Կաթողիկոս Արամ Ա

Յունուար 14ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, ինչպէս նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոլ կաթողիկոսութեան թեմերու բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, լրնթացս սուրբ եւ անմահ պատարագին, կարդացուեցաւ Արամ Ա. կաթողիկոսին հայրապետական սրբատառ կոնդակը։

Յայաստանի Ա. Յանրապետութեան իիմնադրութեան 100ամեակին նուիրուած կոնդակին մէջ վեհափառ հայրապետը կը նշէ «Ազատ ու անկախ ապրելու տենչը եւ կամքը, նո՛յնիսկ իմացեալ մահով, հայ ժողովուրդի դարաւոր պատմութեան ամէնէն լատկանշական երեւոյթներէն մէկը դարձած է՝ Յայկ Նահապետէն սկսեալ։ Յարուստ է մեր

փառ հայրապետը հայրապետական կոնդակին մէջ կ՛ընդգծէ, թէ 1918 թուականին կարելի եղաւ երեք յաղթական ճակատամարտեր մղել ու հիմնել Յայաստանի Ա. Յանրապետութիւնը, որովիետեւ ազատատենչ իալ ժողովուրդը պատմութեան ընթացքին թրծուած էր բոլոր ժամանակներու Վարդան Մամիկոնեաններու եւ Ղեւոնդ Երէցներու հաւատքով ու վճռակամութեամբ։ «Ճշդորոշիչ նշանակութիւն ունեցող դարձակէտ մըն է Մայիս 28ը՝ Կիլիկեան թագաւորութեան անկումէն յետոյ (1375), օտար ուժերու ենթակայ դարձած հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ, մանաւա՞նդ` միայն եռամեակ մը առաջ Յայոց Ցեղասպանութեան ապրած ժողովուրդի մը համար», կ՛ըսէ ան։

Ինչպէս հայապահպանման մէջ, նոյնպէս ալ հայրենակերտման մէջ կեդրոնական դեր ունեցած է հայ եկեղեցին։ Այս իմաստով կոնդակը կը յիշէ ի մասնաւորի Սարդարապատի ձակատամարտի մասնակից Գարեգին վրդ. Յովսէփեանի (ապա կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ 1943-1952), Ամենայն Յայոց Գէորգ Ե. կաթողիկոսի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Սահակ Բ. կաթողիկոսի դերակատարութեան մասին։

Անկախութեան ստեղծման ու անոր յաջորդող աշխարհաքաղաքական իրադարձութիւններուն՝ Յալաստանի Անկախութեան վրայ ձգած ազդեցութեան մասին հակիրձ ակնարկ մը նետելէ ետք, Արամ Ա. կաթողիկոս կր լայտնէ, որ oրին, պատմութեան մէկ ձակատագրապատմութիւնը բռնակալութեան դէմ հե- նով կերտած ղեկավարութիւնը ձիշդ քի:

րոսական մարտնչումներով»։ Վեհա- որոշումը տուած է «պոյշեւիկեան մուրձի եւ թրքական սալի միջեւ» մնացած հայրենիքը փրկելու առնչութեամբ, ու բնաւ վար չդնելով իր զէնքը, անկախ հայրենիքի Եռագոյնը տարած է սփիւռք` հոն շարունակելու Յայաստանի անկախութեան գաղափարական պայքարը։

. Արամ Ա. կաթողիկոս իր կոնդակով կը յայտարարէ. «Մարդկային դարաւոր պատմութիւնը կը վկայէ, թէ վարչակարգերը ժամանակաւոր են, որքան ալ զօրեղ յենարաններ ունենան. յաւերժական են ազգերը` իրենց հայրենիքով ու մշակոյթով», ու կը յիշեցնէ, թէ նուազ քան դար մը ետք Յայաստան անգամ մր եւս անկախացաւ։ Արամ Ա. կաթողիկոս Յայրապետական սրբատառ կոնդակը կ՛եզրափակէ նշելով. «Անկախութիւնը սրբազան արժէք է, ու զայն կերտողն ու պաշտպանողը ժողովո՛ւրդն է։ Յետեւաբար, Յայաստանի անկախութիւնը գաղափարական ու քաղաքական մօտեցումներէ եւ տարբերութիւններէ վե՛ր պէտք է մնայ։ Յայոց Ցեղասպանութեան լաջորդող տարիներուն ու համաշխարհային տագնապալից պայմաններուն մէջ ստեղծուած Յայաստանի Ա. Յանրապետութիւնը համահայկական խորունկ նշանակութիւն ունի։ Այս ենթահողին վրայ հարկ է արժեւորել ու նշել 100ամեակը այս պատմական դէպքին»:

Կոնդակի աւարտին, վեհափառ հայրապետը կոչ կ՛ուղղէ զանազան միջոցներով` իրապարակային, քարոզչական, կրթական ու մտաւորական ծրագիրներով վառ պահելու Յայաստանի առաջին անկախութեան ոգին` լանուն hqop կան պահուն, անկախութիւնը իր արիւ- հայրենիքի ու հայրենակեդրոն սփիւռ-

2017ին Յայաստանեն հեռացած եւ չեն վերադարձած աւելի քան 37.5 հազար քաղաքացի

Ազգային վիճակագրական ծառա-յութեան (ԱՎԾ) հրապարակած տուեալ-ներու համաձայն` 2017ին Յայաստանէն արտագաղթը շարունակուած է նախորդ տարուան հետ համեմատած նուազ թիւերով։ Արդարեւ, 2017ին Յա-յաստանէն հեռացած եւ չեն վերադար-ձած աւելի քան 37.5 հազար քաղաքա-

յաստաներ իշան 37.5 հազար քաղաքացիներ։

Այս թիւը 30 տոկոսով նուազ է 2016ի ցուցանիշէն. 2016ին անվերադարձ հեռացածներու թիւր առաւել քան 55 հազարէն էր։ Ըստ ԱՎԾի՝ Յայաստանի մշտական բնակչութեան թիւը, 2016ին արձանագրուած ցուցանիշին հետ համեմատած՝ նուազած է 1300ով, կազմելով 2 միլիոն 972 հազար 900։

ՄԱԿի բնակչութեան հիմնարկի հայաստանեան գրասենեակի գործադիր ներկայացուցիչ Գարիկ Յայրապետեան խօսելով այս մասին՝ յայտնեց. «Արտագաղթի բացասական սալդոն (հանրագումարը) այս տարի մօտ 20 հազարով պակասել է։ Դա, կարծում եմ՝ բաւականին լաւ ցուցանիշ է։ Ի հարկէ պէտք է դեռ հասկանալ նուազման պատճառները, բայց փաստը մնում է փաստ, որ այս տարի 20 հազարով աւելի պակաս արտագաղթ ունենք, քան նախորդ տարու Երկրորդ դրական ցուցանիշն այն է, որ սեռերի յարաբերակցութիւնը նուարի։ Երկրորդ դրական ցուցանիշն այն է, որ սեռերի յարաբերակցութիւնը նուազեց եւս մէկ հաշուարկային ցուցանիշով
եւ դարձաւ 110։ Այսինքն` տղայ եւ աղջիկ յարաբերակցութիւնը 115ից (100
աղջիկ-115 տղայ), ինչը մենք ունէինք 5
տարի առաջ, նուազել է եւ դարձել 110»։
Ըստ անոր՝ արձանագրուած են
նաեւ բացասական ցուցանիշներ։
«Դրանցից մէկն այն է, որ Յայաստանում ծնունդների բացարձակ թիւը նուազել է մօտ 3000ով։ Պատձառն այն չէ,
որ նուացել է ծնելիութիւնը. զոլգերը նո-

որ նուազել է ծնելիութիւնը. զոյգերը նո-րից միջին հաշուով ունենում են 1.6 ե-րեխայ, այլ այն, որ նուազել է երիտասարդ´ ծնողների թիւը», յայտնեց

«Օր Մր Պիտի ... շար. Ա. էջէն

գահին հետ», յայտնեց Փափազեան։ Իտալկօ Փայլանին Յանձնեց Grand Vermeil Մետալը

Ձեռնարկին ընթացքին Փարիզի քաղաքապետ Անն Իտալկօ Կարօ Փայլանին յանձնեց «Կրան Վերմէյ» (Grand

Vermeil) պատուոյ մետալը։ «Ձեր կեանքը մշտական վտանգի մէջ է։ Շնորհակալութիւն այն բանին համար, զոր դուք կը կատարէք։ Դուք ժողովրդավարութեան հերոս էք, հերոս, որ կը պաշտպանէ մարդու իրաւունքները։ Ամեն անգամ, երբ մեր կարիքը ունենաք, հայերը ձեր կողքին պիտի ըլլան, Փարիզը ձեր կողքին պիտի ըլլայ», յայտա-րարեց Անն Իտալկօ։

Յանդիպման մասնակցեցան նաե<u>ւ</u> իրէական համայնքի ներկայացուցիչներ, ֆրանսացի փաստաբան եւ պատմա-բան, նացիներու յանցագործութիւնները մերկացնելու ու պատժելու գործի մար-տիկ Սերժ Քլարսֆելտ կնոջ` Պէաթայի հետ, որ ստացած է հայ համայնքի «Խիզախութեան Վամար CCAF» մետալը

«Մենք միշտ հայ ժողովուրդի կողքին եղած ենք:Եւ մենք կը պայքարինք, որ Իսրայէլը նոյնպէս ձանչնայ Յայոց Ցեղասպանութիւնը։ Մենք նաեւ յոյս ու-նինք, որ Յայոց Ցեղասպանութեան ժխտման քրէականացումը պիտի ընդունուի նաեւ Ֆրանսայի մէջ՝ ձիշդ այնպէս, ինչպէս ընդունուած է հրէայ համայնքը պաշտպանող օրէնքը», լայտարարեց Քլարսֆելտ

Նշենք, որ «Կրան Վերմէյ» պատուոլ մետալի յաւակնորդները կ՛որոշեն քաղաքապետական եւ շրջանային խորհուրդներու պատգամաւորները։ «Կրան Վերմէլ»ի տուչութիւնը սկսած է 1948ին։ Անիկա կը շնորհուի սեփական մասնագիտութեամբ երակարատեւ, ազնիւ եւ պտղաբեր աշխատանքի կատարողնե-

Սփիւռքի Նախարարը Յայաստանի Եւ Մայիսեան Յերոսամարտերու 100ամեակին Նուիրուած Մշակութային Շաբաթ Կազմակերպելու Կոչ Կ՛ուղղէ

Յալաստանի Յանրապետութեան լի հերոսների լիշատակի եւ հանրապե- պետութեան սփիւռքի նախարարութիւսփիլռքի նախարար Յրանուշ Յակո- տութիւնը կերտողների առաջ, որը պար- նը կոչ է անում ձեզ, եթէ նպատակայարբեան համայնքներուն մէջ Յայաստանի Յանրապետութեան եւ Մայիսեան հերոսամարտերու 100ամեակին նուիրուած մշակութային շաբաթ կազմակերպելու կոչ կ'ուղղէ, մասնաւորապէս ըսելով`

«Սիրելի՛ հայրենակիցներ,

2018 թուականը աշխարհասփիւռ հայութեան համար նշանաւորւում է Յալաստանի Յանրապետութեան եւ Մայիսեան հերոսամարտերի 100ամեայ յոբելեանով, որը հայոց պատմութեան մէջ ազգային միասնականութեան ամենա-

տօնն է, որ տուեց մեզ պետականութիւն

Անսահման է իւրաքանչիւրիս երախտագիտութեան զգացումը Սարդարա- մէջ։ պատի, Բաշ Ապարանի, Ղարաքիլիսա-

տաւորուած եւ պատասխանատու է դարձնում ապրողներիս` պահպանելու նախնեաց ժառանգութիւնը եւ զարգացնելու մեր հայրենիքը։

Յարիւրամեայ հեռաւորութիւնից հայ ժողովուրդը հպարտութեամբ է յիշում իր զաւակների մեծագոյն նուիրումն ու հայրենասիրութեան ներդրումը, իսկ անկախութեան սերունդը, վստահաբար, այդ ժառանգութեան արժանապատիւ հետեւորդն ու պետութիւնը զօրացնողն է` իր մրցունակութեամբ, խելքով, համարձակութեամբ ու արարումով։

Յայաստանի Յանրապետութիւնում վառ արտայայտութիւններից մէկն է։ ողջ տարուայ ընթացքում նախատեսւում Այն մեր փրկութեան ու վերածննդի 🗦 տօնին նուիրուած ամենատարբեր միջոցառումների իրականացում, որոնք եւ ձանապարի բացեց դէպի այսօրուայ մեր հաւաքականութեան, պատմական նոր ապրիլներ»։ Յայաստանի Յանրապետութիւն։ անցած ուղին վերաիմաստաւորելու եւ առաջ նայելու խորհուրդն ունեն իրենց

Այս առիթով Յայաստանի Յանրա-

մար գտնէք, Մայիսի 20-28ը համայնքներում անցկացնել Յայաստանի Յան-րապետութեան եւ Մայիսեան հերոսամարտերի 100ամեակին նուիրուած մշակութային շաբաթ` կազմակերպել համերգներ, բանաստեղծութեան տօներ, դասախօսութիւններ, հանդիպումներ, ցուցահանդէսներ եւ այլ միջոցառումներ՝ մասնակիցը դառնալով համահայկական, համազգային նշանակութեան այս տօնակատարութեան։

Շաբաթը կը դառնայ մեր համահաւաք համերաշխութեան իւրօրինակ մի

Թող որ հայ ժողովուրդը միայն մալիսներ` լաղթանակներ տօնելու, լաղթանակի շուրջ համախմբուելու առիթներ ունենալ՝ երբեք ու երբեք չունենալով

> Սիրով`Յրանուշ Յակոբեան Յայաստանի Յանրապետութեան Սփիւռքի Նախարար

Յայաստանի Մէջ Գոյատեւելու Յամար Իւրաքանչիւր Բնակիչի Անորաժեշտ Է Ամսական 251 Տոլար

կագրութիւն մր 201ի համար արքատու- դրամէն ալ պակաս կր ծախսեն։ թեան վերին գիծ սահմանած է 40,867 դրամը։

Աղքատ համարուած են այն անձերը, որոնք ամսական 40,867 դրամէն քիչ կը սպառեն։ Շատ աղքատ կր համարուին մը՛ 33,418 դրամէն քիչ է։ Իսկ ծայրայեղ _ րելու համար` ամսական 1363 տոլար։

Յայաստանի պաշտօնական վիճա- աղքատները անոնք են, որոնք 23,313

Բ նակչութեան 19.6 տոկոսը աղքատ է, 8 տոկոսը` շատ աղքատ, 1.8 տոկոսը` ծայրայեղ աղքատ։ Գոյատեւելու համար 1 անձի անիրաժեշտ է ամսական 120,523 դրամ կամ 251 տոլար, լաւ ապրելու հաայն անձերը, որոնց ամսական սպառու- մար` ամսական 723 տոլար, շատ լաւ ապ-

Իրանի Յայ Յամայնքը Պետականութեան Պահպանման եւ Քաղաքական Իրավիճակի Կայունացման Կողմնակից է. *Դերենիկ Մելիքեան*

րան հրատարակուող «Ալիք» օրաթերթի գլխաւոր խմբագիր Դերենիկ Մելիքեանի հետ։

Մելիքեանի խօսքով` Իրանի հայ համայնքը պետականութեան պահպանման եւ քաղաքական իրավիճակի կաժողովուրդին պահանջը արդա՛ր է, ապա համայնքը կը միանալ այդ պահան-

Իրանի տարածքին, վերջին երկու օրերուն, հակաիշխանական ցոյցեր տեղի չե՛ն ունեցած, յայտնած է Մելիքեան` աւելցնելով, որ իրավիճակը ալժմ համեմատաբար աւելի հանգիստ է։

լիարժէք մակարդակին հասնի, փողոց-

րէկ եւ նախանցեալ օրն արդէն, կարելի է ասել, նման ցոյցեր բնաւ տեղի չեն ունեցել», ըսած է ան։

«Ալիք»ի խմբագիրը պատմած է, որ յունացման կողմնակից է, սակայն, երբ նախ մարդիկ սկսան բողոքելու դրամատնային համակարգէն, ապա արծարծուեցան ընկերալին-տնտեսական բնոլթի այլ խնդիրներ, սկսան հնչելու նաեւ քաղաքական փոփոխութիւններու կոչեր, որոնցմէ ետք բախումներ ալ եղան ոստիկաններու եւ ցուցարարներու

«Ուշագրաւ է, որ ցոյցերու սկզբնա-«Որպէսզի վերահսկելիութիւնն իր կան օրերից մինչեւ այսօր օրէնսդիր եւ գործադիր մարմիններն իրենք էլ խոս- դա՛ր պահանջին։

«Ազատութիւն».- Լրագրող Յովհան- ներում կան իրաւապահ ուժեր, մարմին- տովանում ու փաստում են, որ կան անէս Մովսիսեան զրոյց ունեցած է Թեհ- ներ, բայց, ինչպէս ասում են` կեանքն նարդար իրավիձակներ` կապուած իր բնական հունով է ընթանում։ Տեղ- տնտեսական-սոցիալական հարցերի տեղ կային փոքր միջադէպեր, բայց ե- հետ, որոնց իրենք հետամուտ են անպայմանօրէն հանգուցալուծելու», յայտնած է Մելիքեան։

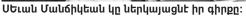
Ան նաեւ նկատել տուած է, թէ մարդիկ, ըստ էութեան, կը պահանջէին, որ նախագահ Յասան Ռոհանին իրականացնէ այն բարեփոխումները, ցորս խոստացած էր նախագահական ընտրութիւններու քարոզարշաւին ժամանակ։ Իսկ հայկական համայնքը, Մելիքեանի խօսքով, որոշած են նման իրավիճակներու պարագային չէզոքութիւն պահպանել` կանգնելով պետականութեան պահպանման եւ քաղաքական իրավիճակի կայունացման կողքին, սակայն միաժամանակ` միանալ ժողովուրդի ար-

Դերենիկ Մելիքեան

Մշակոյթի Եւ Գրականութեան Օր Մը Քեսապի Մէջ

Յասմիկ Աւագեան

«Գանձասար»- Մշակութային կեանքի երկար ընդմիջումէ մը ետք, Յամազգային Յայ Կոթական եւ Մշակութային Միութեան Քեսապի «Յամօ Օհանջանեան» Մասնաձիւղի Վարչութիւնը նախաձեռնած էր մշակութային եւ գրական երեկոյի մը` նուիրուած Պարոյր Սեւակի մահուան 45ամեակին, ինչպէս նաեւ Սեւան Ասատուրեան-Մանձիկեանի հեղինակած «Քեսապ-2014, Տեղահանութիւն Եւ Վերադարձ» գիրքին մատուցման ու գինեձօնին։

սրահին մէջ, պատմական ու գողտրիկ վայրի մը մէջ, հաւաքուած էին գիւղիս հոգեւոր հովիւներ՝ Տէր Նարեկ Քինյ. Ջերէնցեան եւ Տէր Նարեկ Վրդ. Լուիսեան, Քեսապի մշակութային, մարզական եւ բարեսիրական միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ կէս հարիւրակ մը համա-

Բացման խօսքը արտասանեց վարչութեան անդամ Մարալ Կարձիկեան, որ բարի գալուստի պատշաձ խօսքէն ետք ներկայացուց օրուան բանախօսը եւ գիրքի հեղինակին կենսագրական տուեալները։

Օրուան բանախօս Յասմիկ Աւագեան-Սաղտրձեան ծնած է Երեւան, հոն ուսած ու աւարտած է Երեւանի Պետական Յամալսարանի գրականութեան ձիւղը։

Գիրքին հեղինակ Սեւան Ասատուրեան-Մանձիկեան, ծնած է Տրրպէսիէ, ուսած է հալէպ՝ աւարտելով Յալէպի Պետական Յամալսարանի Տնտեսագիտութեան բաժինը` մասնագիտանալով վիճակագրութեան ճիւղին մէջ։ Յեղինակն է «Քեսապ Շրջանի Յայութեան Վիձակագրութիւն 2006-2007» գիրքին` հրատարակուած 2010ին։

Օրուան բանախօսը հետաքրքրական վերլուծութեամբ մը ներկայացուց Պարոյր Սեւակի կեանքն ու գործը` անդրադառնալով վաղամեռիկ գրագէտին կեանքի փուլերուն, անոր մտա-

ւոր զարգացումին, հասնելով մինչեւ համալսարանէն ներս որպէս դասախօս իր դրական ներկալութեան։ Ան միաժամանակ պեղեց բանաստեղծին հոգեկան աշխարհը, վերլուծեց անոր բանաստեղծութիւններուն խորքն ու ոձը, ներաշխարհի ալեկոծումներն ու փոթորկումները` ամբողջական պատկեր մը ներկայացնելով Պարոյր Սեւակ մտաւորականին ու բանաստեղծին մասին։

Երեկոլի գեղարուեստական լալտագիրով Յունուար 21ին, Քեսապի «Սահակեան» ներկայացուեցաւ Պարոյր Սեւակի բանաստեղծութիւններէն փունջ մը։ Աստղիկ Դանիէլեան ասմունքեց «Բարեւ» բանաստեղծութիւնը, իսկ Շողակ Ղազարեան՝ «Ապրիլ» քերթուածը։

Այնուհետեւ, Սեւան Ասատուրեան-Մանճիկեան հանդէս գալով նախ իր շնորհակալութիւնը եւ երախտագիտութիւնը յայտնեց քեսապահայութեան, ՝ Յամազգայինի «Յամօ Օհանջանեան» Մասնաձիւղի Վարչութեան եւ գիրքին հովանաւորին։

Ապա հակիրձ կերպով ներկայացուց գիրքին հետեւեալ երեք մասերը.-

-Պատմական` Տեղահանութեան, Լաթաքիա կեցութեան եւ վերադարձի։

- Երկրորդ մաս` վիճակագրական սիւնակներ ստոյգ տուեալներով։

- Երրորդ մաս` լուսանկարներով լուր պատմումի բաժին։

Ան անդրադարձաւ գիրքին խորքին ու տեղեկութիւններու ներկայացման ամփոփ եւ խիտ ըլլալու այժմէական անհրաժեշտութեան մասին

Ապա ներկալ երկու հոգեւոր հայրերուն եւ հեղինակին ձեռամբ տեղի ունեցաւ աւանդական գինեձօնի արարողութիւնը։

Յուսկ ներկաներուն գիրքէն մէկական օրինակ յատկացուեցաւ, որմէ ետք երեկոն վերջ գտաւ մշակութային հոգեպարար մթնոլորտի մր մէջ։

Մենք Յաստատակամ Ու Ամբողջական Յաւատքով Պիտի Վերակառուցենք Քանդուածը. Ժիրայր Րէիսեան

կամ ու հաւատքով վերակառուցել այն ինչ քանդուած է. Սուրիոլ խորհրդարանի պատգամաւոր Ժիրայր Րէիսեան, ամփոփելով 2017 թուականը, կը պատմէ Յալէպի մէջ տիրող իրավիճակի, վերականգնման գործընթացի մասին։ Տարին լի էր դժուարութիւններով, բայց` դրական զարգացումներով։ Ժիրայր Ռէիսեան կարեւոր կը համարէ դեռ 2016ի Դեկտեմբերին Յալէպի ազատագրումը, որ յոյս ներշնչեց յետագայ դրական զարգացումնե-

«Ճիշդ է Տէր Ձօրի մէջ հայկական համալիրը քաղաքի բազմաթիւ շէնքերու նման ահաբեկչութեան թիրախ դարձած է, սակայն Յալէպի մէջ եւ այլուր մենք հաստատակամ ենք ու ամբողջական հաւատքով լեցուած, որ պէտք է վերակառուցենք այն, ինչ քանդուած է։ Իրականութեան մէջ չենք կրնար ըսել, որ պատերազմը վերջնական աւարտած է, սակայն եղան յաղթանակներ եւ ձեռբերումներ, եւ կրնանք ըսել, որ Սուրիոլ գլխուն կուտակուած ամպերը կը ցրուին», ըսած է Ժիրայր Րէիսեան։

Պատգամաւորը նշած է, որ անցնող մէկ տարուան ընթացքին պատկերը այլ էր։ Վալէպ եր- կական ակումբները աշխուժաօրը, սակայն մէկ մասով լուսա- գամաւորը։ ւորում կայ։ «Արդէն ջուրի տագնապը չկայ, յուսանք, որ մեր բո- զատագրումէն ետք բնակիչնելորին համար ան չի կրկնուիր։ րու, տեղի հայերու տեղաշարժե-Քաղաքին մէջ զինուորական երեւոլթները գրեթէ վերացած են, նուազագոյնի հասած։ Կեանքը վերարդարձած է իր բնականոն հունին։ Ճիշդ է տնտեսական դժուարութիւններ կան, սակայն պետութիւնը եւ ժողովուրդը միասնական են։ Այժմ կ՛իրականցուի քանդումներէ գոյացած հողակոյտերու մաքրութիւնը։ Կրնանք ըսել, որ վերակառուցման փուլը՝ ներու մէջ։

«Արմենփրես»- Յաստատա- սկսած է։ Մարդիկ քիչ-քիչ կը վերականգնեն իրենց տուները, գործատեղիները։ Մօտ ապագային մարդիկ աւելի հաստատակամ պիտի վերադառնան նախկին օրերուն», ըսած է ան։

Յալէպի մէջ գտնուող նշանաւոր «Քարէն Եփփէ» ազգային ձեմարանի շէնքը, որ ռազմական գործողութիւններու կիզակէտին էր, վնասուած էր։ Այժմ կառոյցին մէկ մասնաշէնքը վերականգնուած է, աշակերտներրը վերադարձած են իրենց դասերուն։ Յառաջիկային պիտի վերականգնուի երկրորդ շէնքը։

Իսկ ճանապարհները ընդհանուր առմամբ անվտանգ են։ Յազուադէպ կրնան «անակնկալներ» պատահիլ, բալց, ընդհանուր առմամբ, ձանապարհները ապահով են։ Յալէպի մէջ հայկական կեանքը կրկին իր բնական հունով կ՛ընթանայ` միութիւններ, ակումբներ, մշակոյթի տուներ, իրենց աշխատանքին վերադարձած են։ Կարելի է ըսել, որ այս ընթացքին ազգային կեանքը ոչ մէկ ձեւով ընկրկեցաւ։ Յիմա հայկական կեդրոնները, ակումբները աւելի աշխոյժ սկսած են գործելու։ Մանաւանդ, որ տօնական շրջան է, քաղաքը որոշ նախորդ տարիներու համեմատ չափով ամանորեայ զարդարանքի, լուսաւորութեան մէջ է։ Յայկար ժամանակ հոսանքէ զրկո- ցած են ամանորեայ ւած էր, այսօր, թէկուզ ոչ ամբողջ 🏻 ձեռնարկներով», ըսած է պատ-

> Ինչ կը վերաբերի Յալէպի արուն, ապա ան նշած է, որ կան մարդիկ, որոնք վերադարձած են, որոշներու վերադարձը ընթացքի մէջ է։ Կը վերադառնան Յալէպէն դուրս եկած եւ Սուրիոյ այլ քաղաքներ տեղափոխուած մեր հայրենակիցները, նաեւ անոնք, որոնք ժամանակաւոր կը բնակէին Լիբանանի, Յայաստանի, արեւմտեան տարբեր երկիր-

Նախագահի Թեկնածու Առաջադրեցաւ Անգլիոյ Մէջ Յայաստանի Դեսպան Արմէն Սարգսեանը

Պատրաստեց՝ Մարի Թարեաևը

Յունուար 18ին Յայաստանի Յանրապետական կուսակցութիւնը (ՅՅԿ) իր գործադիր մարմնի նիստին որոշեց Յայաստանի Յանրապետութեան նախագահի թեկնածու առաջադրել Անգլիոյ մէջ Յայաստանի դեսպան Արմէն Սարգսեանը։

Ո՞վ է Արմէն Սարգսեան

Արմէն Սարգսեան ծնած է 1953ին, Երեւան։ Ամուսնացած է, ունի երկու որդի։ Ուսանած է Երեւանի պետական համալսարանի տեսական բնագիտութեան եւ ուսողութեան բաժանմունքը։ 1976-1984 թուականներուն դասաւանդած է Երեւանի պետական համալսարանի մէջ, հիմնադրած է ԵՊՅ տեսական բնագիտութեան Բաղադրիչ համակարգերու համակարգչային ծրագրաւորման բաժինը։ Դասաւանդած է նաեւ Քեմպրիձի համալսարանին մէջ, Լոնտոնի համալսարանի Ուսողութեան հիմնարկին մէջ։ 1991-1995ին զբաղեցուցած է Միացեալ Թագավարութեան մէջ ՅՅ դեսպանի պաշտօնը։ 1995-1996ին` Եւրոմիութեան մէջ 33 Առաքելութեան ղեկավարը եղած է։ 1996-1997ին ստանձնած է Յալաստանի Յանրապետութեան վարչապետի պաշտօնը։ 1998-1999ին վերանշանակուած է Միացեալ Թագաւորութեան մէջ Յայաստանի դեսպանի պաշտօնին։ 2013ի Սեպտեմբերին Արմէն Սարգսեան երրորդ անգամ ստանձնած է Միացեալ Թագաւորութեան մէջ Յալաստանի դեսպանի պաշտօնը։

2000 อกเเน่นเน้นใน Eurasia House International นุเมตุմակերպութեան հիմնադիր նախագահն է։ 2001-2011

Արմեն Սարգսեան

Քեմպրիձի համալսարանի Ջաջ պիզնես դպրոցին մէջ Եւրասիական կեդրոնի հիմնադիրն ու տնօրէնը։

Ամենամեալ Եւրասիական լրագրական ժողովի (Astana) (2002), Քեմպրիձի համալսարանի մէջ Տարեկան ազդեցիկ համաժողովի (2003) հիմնադիրն է։ 2001-2013 թուականներուն British Petrolium, Alcatel, Telefonica ընկերութիւններու գլխաւոր խորհրդատուն եղած է, Bank of America Merrill Lynchh եւ այլ միջացգային ընկերութիւններու աւագ խորհրդատու։

Պատուաւոր եւ գործադիր պաշտօններ կը զբաղեցնէ շարք մը կառոյցներու մէջ։ Ուժանիւթի անվտանգութեան համաշխարհային խորհուրդի նախագահն է (WEFForum), Արեւելք-արեւմուտք հիմնարկի

(EWI) փոխնախագահը, Եւրոատլանտեան անվտանգութեան նախաձեռնութեան լանձնաժողովի համանախագահը (Ուժանիւթի անվտանգութեան նախագահ), Բրիտանահայկական համակուսակցական խորհրդարանական խումբի հիմնադիր նախագահը, Յամաշխարհային առաջնորդութեան հիմնադրամի (GLF) խորհուրդի անդամը, Յարվըրտի համալսարանի Քէնետիի կառավարման դպրոցի խորհուրդի անդամը, Շիքակոյի համալսարանի հանրային քաղաքականութեան ուսումնասիրութիւններու Յարրիսի դպրոցի խորհուրդի անդամը, Ջոն Սմիթ հիմնադրամի հոգաբարձու է, Միջազգային տնտեսական դաշնութեան համաշխարհային առաջնորդութեան խորհուրդի անդամ, պատուաւոր աւագ հետազօտող ուսողութեան գիտութիւններու դպրոցին, Յայաստանի գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի պատուաւոր դոկտոր է։

Պարգեւատրուած է «Սուրբ Գրիգոր Մեծ» պարգեւով Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս Պօղոս Երկրորդ պապէն, «Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ» մետալով Ամենայն Յայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդէն։

Յեղինակ է բազմաթիւ ակադեմիական jonniածներու եւ իրապարակումներու տեսական բնագիտութեան, աստղաֆիզիկալի, համակարգչային ծրագրաւորման, քաղաքագիտութեան եւ անցումային տնտեսութեան ոլորտներու մէջ։ Ունի արտակարգ եւ լիացօր դեսպանի դիւանագիտական աստիճան։

Ազգային ժողովը Յայաստանի Յանրապետութեան չորրորդ նախագահը պիտի ընտրէ Մարտ 2ին։

Յայաստանի Չորրորդ Նախագահի Լիազօրութիւնները

«Միտիամասք» - Ըստ նոր Սահմա- կան իրաւունք ունեցող իւրաքանչիւր ոք։ նադրութեան, 2018 թուականի Ապրիլէն Յալաստանի Յանրապետութեան ղեկավար պիտի ըլլայ վարչապետը։

Ի տարբերութիւն նախորդ Սահմանադրութեան` նոր նախագահի լիազօրութիւնները պիտի սահմանափակուին եւ ան, ըստ էութեան, հիմնականօրէն ներկայացուցչական դեր պիտի կատարէ։

Կը ներկայացնենք, թէ ինչ լիազօրութիւններ պիտի ունենալ նախագահը նոր Սահմանադրութեամբ եւ ի՞նչ փոփոխութիւններ կատարուած են ատոնց

1. Ի՞նչ կարգավիճակ ունի նախագահը:

Ըստ նոր Սահմանադրութեան` Յանրապետութեան նախագահը պետութեան գլուխն է, որ կը հետեւի Սահմանադրութեան պահպանման եւ իր գործառոյթները կ՛իրականացնէ Սահմանադրութեամբ սահմանուած լիազօրութիւններու միջոgով։

Ի տարբերութիւն 2005-ին ընդունուած Սահմանադրութեան` օրէնսդիր, գործադիր եւ դատական իշխանութիւններու բնականոն գործունէութեան ապահովումն ու 33 անկախութեան, տարածքային ամբողջականութեան եւ անվտանգութեան երաշխաւորումը նախագահի լիազօրութիւններուն մէջ շարադրուած չեն։

2. Ո՞վ կրնայ ընտրուիլ Յանրապետութեան նախագահ։

Յանրապետութեան նախագահ կրնայ ընտրուիլ քառասուն տարին լրացած, վերջին վեց տարին միայն 33 քաղաքացի հանդիսացող, վերջին վեց տարին Յայաստանի մէջ մշտապէս բնակող, րնտրական իրաւունք ունեցող եւ հայերէնին տիրապետող իւրաքանչիւր ոք։

2005-ի Սահմանադրութեամբ, մինչդեռ, նախագահ կրնար ընտրուիլ երեսունիինգ տարին լրացած, վերջին տասր տարին Յայաստանի Յանրապետութեան քաղաքացի հանդիսացող, վերջին տասը տարին Յանրապետութեան մէջ մշտապէս բնակող եւ ընտրա-

3. Ո՞վ եւ ինչպէ՞ս կ՛րնտրէ Յանրապետութեան նախագահը։

Եթէ նախորդ Սահմանադրութեամբ նախագահը կ՛րնտրուէր Յայաստանի Յանրապետութեան քաղաքացիներուն կողմէ՝ հինգ տարի ժամկէտով, այժմ, սակայն, նախագահը կ՛րնտրէ Ազգային ժողովը` պատգամաւորներու ընդհանուր թիւի ձայներու առնուազն երեք քառոր-

Յանրապետութեան նախագահի թեկնածու առաջադրելու իրաւունք ունի աատգամաւորներու ընդհանուր թիւի առնուազն մէկ քառորդը։

Յանրապետութեան նախագահը կ-՛րնտրուի եօթը տարի ժամկէտով եւ իր լիազօրութիւններու իրականացման ընթացքին որեւէ կուսակցութեան անդամ չի կրնար ըլլալ։ Նոր Սահմանադրութեամբ` նոյն անձը այդ պաշտօնը կրնայ զբաղեցնել ոչ թէ առաւելագոյնը երկու, այլ միայն մէկ անգամ։

4. Որո՞նք են Յանրապետութեան նախագահի լիազօրութիւնները Ազգային ժողովի եւ Կառավարութեան բնագաւառներու մէջ։

Յանրապետութեան նախագահի լիազօրութիւնները Կառավարութեան եւ Ազգային ժողովի բնագաւառներու մէջ ջազգային կազմակերպութիւններու մէջ մեծապէս փոխուած են։

Նոր սահմանադրութեամբ` Յանրապետութեան նախագահը կը նշանակէ Ազգային ժողովի հերթական եւ արտահերթ ընտրութիւնները, կր ստորագրէ եւ կը հրապարակէ Ազգային ժողովի ընդունած օրէնքները` քսանմէկօրեայ ժամ-

Մինչդեռ առաջ, օրինակ, ան իրաւունք ունէր նաեւ Սահմանադրութեամբ նախատեսուած դէպքերուն ու կարգով արձակել Ազգային ժողովը եւ նշանակել արտահերթ ընտրութիւն։

Յանրապետութեան նախագահը, Սահմանադրութեամբ սահմանուած դէպքերուն կրնայ ընդունիլ Կառավարութեան հրաժարականը եւ վարչապետի առաջարկով փոփոխութիւններ կատարել Կառավարութեան կազմին մէջ։

վարչապետի նշանակման` նախագաայսպէս. «¬¬ նախագահը՝ Ազգային ժողովի մէջ պատգամաւորական տեղերու բաշխման եւ պատգամաւորական խմբակցութիւններու հետ խորհրդակցութիւններու հիման վրալ` վարչապետ կը նշանակէ պատգամաւորներու մեծամասնութեան վստահութիւնը վայելող անձր»:

Ըստ նոր Սահմանադրութեան` «Յանրապետութեան նախագահը նորընտիր Ազգային ժողովի լիազօրութիւններու ժամկէտր սկսելէն ետք անյապաղ վարչապետ կը նշանակէ խորհրդարանական մեծամասնութեան ներկալացուցած թեկնածուն»։

5. Ի՞նչ լիազօրութիւններ ունի նախագահը արտաքին քաղաքականութեան բնագաւառին մէջ։

Արտաքին քաղաքականութեան բնագաւառին մէջ Յանրապետութեան նախագահը օրէնքով սահմանուած դէպքերուն եւ կարգով, Կառավարութեան առաջարկութեամբ, կր կնքէ միջազգային պայմանագիրներ, վարչապետի առաջարկով կը նշանակէ եւ ետ կը կանչէ օտարերկրեայ պետութիւններու եւ միդիւանագիտական ներկայացուցիչները, կ՛ընդունի օտարերկրեայ պետութիւններու եւ միջազգային կազմակերպութիւններու դիւանագիտական ներկայացուցիչներու հաւատարմագիրները եւ յետկանչագիրները։

Կառավարութեան առաջարկով, oրէնքով սահմանուած դէպքերուն եւ կարգով` կը հաստատէ, կը կասեցնէ կամ չեղեալ կը յայտարարէ վաւերացում չպահանջող միջազգային պայմանագիրները։

Նախորդ Սահմանադրութեամբ` նախագահը կը ներկայացնէր Յայաստանի Յանրապետութիւնը միջազգային լարաբերութիւններու մէջ, կ՛իրականացնէր արտաքին քաղաքականութեան ընդհանուր ղեկավարումը։

6. Ձինուած ուժերու մէջ նախագահի

Նախորդ Սահմանադրութեամբ *լիազօրութիւնները որո՞նք են։*

Նոր Սահմանադրութեան համաիի լիազօրութիւնները կը սահմանուէին ձայն՝ Յանրապետութեան նախագահը, վարչապետի առաջարկով, օրէնքով սահմանուած դէպքերուն եւ կարգով կր նշանակէ եւ կ՛ազատէ զինուած ուժերու եւ այլ զօրքերու բարձրագոյն հրամանատարական կազմը, ինչպէս նաեւ՝ վարչապետի առաջարկով, օրէնքով սահմանուած դէպքերուն եւ կարգով կր շնորհէ բարձրագոյն զինուորական կոչումներ։

Նոր Սահմանադրութեամբ զինուած ուժերու գերագոյն գլխաւոր հրամանատարը այլեւս նախագահը չէ եւ պատերազմի պարագային այդ լիազօրութիւնները վարչապետին կը պատկանին։

Նախորդ Սահմանադրութեամբ նախագահը նաեւ ինքնուրոյն կր համակարգէր պետական մարմիններու գործունէութիւնը պաշտպանութեան բնագաւառին մէջ, կր նշանակէր եւ կ՛ազատէր զինուած ուժերու եւ այլ գօրքերու բարձրագոյն հրամանատարական կազ-

Յանրապետութեան վրալ գինուած լարձակման, անոր անմիջական վտանգի առկալութեան կամ պատերազմ լայտարարուելու պարագաներուն, ըստ նախորդ Սահմանադրութեան, նախագահը կը յայտարարէր ռազմական դրութիւն եւ կրնար յայտարարել ընդհանուր կամ մասնակի գօրահաւաք, որոշում կ՛րնդունէր զինուած ուժերու օգտագործման մա-

Պատերազմի ժամանակ Յանրապետութեան նախագահը կրնար նշանակել եւ ազատել զինուած ուժերու գլխաւոր հրամանատարր։ Սահմանադրական կարգին սպառնացող անմիջական վտանգի պարագալին, խորհրդակցելով Ազգային ժողովի նախագահի եւ վարչապետի հետ, նախագահը կրնար լալտարարել արտակարգ դրութիւն, իրականացնել իրավիճակէն թելադրուող միջոցառումներ եւ այդ մասին ուղերձով դիմել ժողովրդին։

Յաշմանդամ Դարձած Զինուորը Պէտք Չէ Անտեսուի. Յայկուհի Մինասեան

«Փանորամա» - «Յերացի» համալսարանական թիւ 1 հիւանդանոցի տարածքին մէջ վիրաւոր զինուորներու համար կառուցուող վերականգնողական կեդրոնին մէջ բուռն շինարարական աշխատանքներ կ՛ընթանան։

BUFNOUTHO

«Աջակցութիւն վիրաւոր զինուորներին եւ զինուորական հաշմանդամներին» հասարակական կազմակերպութեան նախագահ Յայկուհի Մինասեան նշած է, որ շինարարները գիշեր ու ցերեկ կ՛աշխատին, որպէսզի մինչեւ Յունուար 28 շէնքի շինարարութեան աշխատանքները աւարտեն։

Նշենք, որ հաշմանդամ զինուորներու վերականգնողական կեդրոնի բացումը կը նախատեսուի Յունուար 29ին։ Կեդրոնին մէջ համալիր վերականգնողական բուժում պիտի ստանան տարբեր տարիներուն վիրաւորուած, հաշմանդամ դարձած զինծառայողները, պիտի ցուցաբերուի հոգեբանական աջակցութիւն, իրականացուին նաեւ ուսումնական ծրագիրներ, պիտի փորձեն լուծել նաեւ անոնց գործի խնդիրը։

Յայկուհի Մինասեանի խօսքով՝ կեդրոնը պիտի համալրուի գերժամանակակից սարքերով. «Շուտով թանկարժէք սարքեր պիտի բերուին Յայաստան։ Ամէն ինչ պիտի ընեն, որպէսզի հաշմանդ զինուորները անհրա-

մէջ։ Կր կարծեմ, որ այս կեդրոնի բացումէն ետք զինուորները այլեւս արտերկիր երթալու կարիք չեն ունենար»։

Rասարակական կազմակերպութեան նախագահը նշած է, որ կեդրոնի ստեղծման գաղափարը յառաջացած է ապրիլեան պատերազմէն ետք, երբ անհրաժեշտութիւն լառաջացած է մարտական գործողութիւններու ժամանակ վիրաւորուած զինուորներու բուժումը կազմակերպել արտերկրի մէջ, քանի ժեշտ բուժում ստանան Յայաստանի որ Յայաստանի մէջ գործող վերականգ- տարիներու։ Ապրիլեան պատերազմէն

նողական կեդրոնները համապատասխան ինարաւորութիւն եւ լագեցուածութիւն չունին։

«Ապրիլեան պատերազմի օրերուն շատերը կը խօսէին ողնաշարի, գանգուղեղի վնասուածք ստացած զինուորներու բուժումը արտերկրի մէջ կազմակեր-պելու մասին։ Դուրսը վերականգնողական կեդրոններու մէջ բուժումը բաւական թանկ արժէ, իսկ վերականգնողական բուժումը ամիսներու հարց չէ, այլ՝

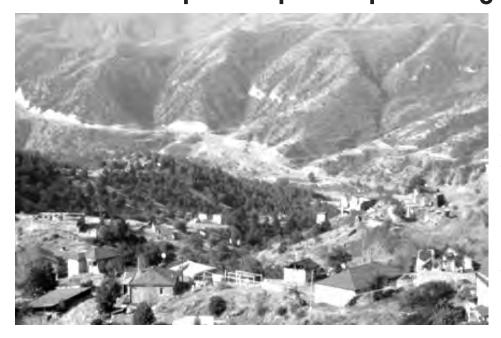
ետք մասնագէտները կամաւորական սկզբունքով ցինուորական հիւանդանոց գացին, անոնք սկսան աշխատելու վիրաւոր զինուորներու հետ, ունեցան այնպիսի արդիւնքներ, որոնք շատերու համար զարմանալի էին։ Ծրագիր կազմեցինք, ներկայացուցինք այն ժամանակուան Առողջապահութեան նախարար Արմէն Մուրադեանին։ Որոշուեցաւ ստեղծել այս կեդրոնը եւ աջակցիլ մեր հաշմանդամ զինուորներուն», ըսած

Անոր խօսքով` աշխատանքներ կատարած են, որպէսզի գտնեն տարբեր տարիներու վիրաւորուած հաշմանդամ զինուորները։ «Զինուորներ կային, որոնք տարիներ շարունակ գամուած էին անկողինը, սակայն հիմա վերականգողնական բուժումներէն ետք արդէն ոտքի կանգնած են։ Որեւէ զինհաշմանդամ անտեսուած պէտք չէ ըլլայ», ըսած է Յայկուհին` աւելցնելով, որ Յայաստանի մէջ կայ 9000 հաշմանդամ, տարեկան 200-300ով հաշմանդամ զինուորներու թիւր կ՛աւելնալ։

Վերականգնողական կեդրոնին մէջ մնայուն բուժում կրնան ստանալ 30-40 հաշմանդամ զինուորներ, իսկ շարժական բուժում՝ աւելի շատ հաշմանդամ-

Նշենք, որ վերականգնողական բուժումը կ՛իրականացուի անվճար։

Արցախի Սահմանամերձ Բնակավայրերուն Մէջ Ապաստարաններ Կառուցուած են

«Արցախփրես» • 'b7- Անցեալ տա- րուն մէջ 150 տեղանոց հանդիսութիւնրուան ընթացքին, Արցախի մէջ իրականացուած է 16 միլիառ 324 միլիոն դրամի շինարարութիւն, իսկ միայն պետա- ւան գիւղի համայնքային կեդրոնի կական պիւտճէէն ոլորտին տրամադրուած ռուցման աշխատանքները», է 11 միլիառ 700 միլիոն դրամ, յայտնած մանրամասնած է նախարարը` ընդգծեէ Արցախի Յանրապետութեան քաղա- լով, որ 2017ին շինարարութեան ոլորքաշինութեան նախարար Կարէն Շահրամանեան։

«Յատկացուած գումարներով աւարտած են Յադրութի շրջանի Քիւրաթաղ գիւղի 150 տեղանոց հանդիսութիւններու տան եւ համալնքային կեդրոնի կառուցման աշխատանքները։ Ընթացքի մէջ են Մարտունիի շրջանի Սարգսաշէն գիւղի համայնքային կեդրոնի, Ասկերանի շրջանի Իվանեան գիւղի 250 տեղանոց եւ Քռասնի գիւղի 150 տեղանոց հանդիսութիւններու տան եւ համայնքային կեդրոններու կառուցման, Յադրու- ւած է 284 միլիոն 450 հազար դրամ։ թի շրջանի Թաղասեռ եւ Տումի գիւղե-

ներու տան եւ համայնքային կեդրոններու եւ Մարտակերտի շրջանի Գետատի բաժնեմասը երկրի տնտեսութեան համախառն ներքին արդիւնքին մէջ կազմած է 6,1 %` 2016-ի 5,7%ի փոխարէն, իսկ պետական պիւտճէի` մօտ 17,8 %ը` նախորդ տարուան` 15.1 %ի դի-

խօսելով այլ աղբիւրներէ եղած ֆինանսական միջոցներուն մասին՝ Կ. Շահրամանեան նշած է, որ «Վայաստան» համահայկական հիմնադրամի համաֆինանսաւորման ծրագիրի ծիրէն ներս պետական միջոցներէ յատկացո-

Անդրադառնալով առաջնագիծին

ուղղուած աշխատանքներուն` քաղաքաշինութեան նախարարը նշած է, որ առաջնորդուելով Արցախի կառավարութեան կողմէ հաստատուած ծրագիրով, Արցախի սահմանի ամբողջ երկայնքով կատարուած են շարք մը շինարարական, ձարտարագիտական աշխատանքներ, որոնք միտուած են զինուորներու ծառալողական եւ կենցաղային պայմաններու ապահովման, ինչպէս նաեւ անվտանգութեան աստիճանի բարձրացման։ Բացի նշուածէն, նախարարին տեղեկութիւններով, 2017ին սահմանամերձ բնակավայրերու մէջ ապաստարաններու կառուցման նպատակով Արցախի կառավարութեան պահուստալին ֆոնտէն լատկացուած է 553 միլիոն 449 հազար դրամ։ Եւս 91 միլիոն 837 հազար դրամ լատկացուած է գոլք գնելու համար, իսկ 80 միլիոն 259 հազար դրամ ծախսուած է քաղաքացիական պաշտպանութեան քայլերուն ծրագի-

Խօսելով 2018ի ընելիքներուն մասին` նախարարը նշած է, որ քաղաքաշինութեան ոլորտին մէջ տարուող աշխատանքները մեծ մասամբ ուղղուած պիտի ըլլան բնակարանաշինութեան, մասնաւորապէս ծնելիութեան եւ բազմազաւակութեան խթանման, վերաբնակիչներու եւ փախստականներու բնակարանային խնդիրներու լուծման, օրէնսդրութեամբ սահմանուած այլ խոցելի խումբերուն պատկանող ընտանիքներու բնակարանային պայմաններու բարելաւման ծրագիրներուն։ Ուշադրութեան կեդրոնին պիտի ըլլան դպրոցաշինութիւնը, ձանապարհներու կառուցումը, վերանորոգումն ու պահպանումը, մշակութային տարածքներու շէնքային պայմաններու բարելաւումը, ինչպէս նաեւ կառուցապատման կանոնակարգման նոր մօտեցումներու ձեւաւորումը։

Գանատայի ՅՕՄը 10 Անկողին Կը Նուիրէ Յաշմանդամ **Զինուորներու** Վերականգնողա-կան Կեդրոնին

«Յորիզոն».- Յունուար 22ին, Գանատալի 30Մի Շրջանալին Վարչութեան ատենապետ Անի Օհանեան լալտնած է, թէ Գանատայի ՅՕՄի շրջանը որոշած է աջակցիլ Երեւանի թիւ 1 Յիւանդանոցի Յաշմանդամ Զինուորներու Վերականգնողական Կեդրոնին, որ խիստ կարիք ունի յատուկ անկողիններու։-

Յայ Օգնութեան Միութիւնը ծրագրած է նորոգուած այս Կեդրոնին 50 հատ լատուկ անկողին նուիրել, աշխարհասփիւռ իր միաւորներու օժանդակութեամբ։ Ծրագրի նախահաշիւն է 85.000 տոլար, իւրաքանչիւր անկողինի ծախսը` 1700 ԱՄ. տոլար։

Գանատայի [¬]¬OՄի Շրջանային -Վարչութիւնը որոշած է մասնակցիլ վերոնշեալ ծրագրին եւ 10 անկողին ապահովել Յաշմանդամ Զինուորներու Վերականգնողական Կեդրոնին համար։

BUENGUITION

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոհայ» պափասխանափու չէ իր էջերուն մէջ լոյս փեսած ծանուցումներու բովանդակութեան։ Մեզի լղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Արցախի Պաշտպանութեան Բանակին Առընթեր Կանանց Խորհուրդի Անդամները Կ՛այցելեն Դիրքեր

ման տօնին ընդառաջ, 25 Յունուարին ալցելեցին դիրքեր։

Ըստ «Արմէնփրէս»ի` այցին ընթացքին խորհուրդի անդամները գօրամասին եւ դիրքերուն մէջ հանդիպեցան, զրուցեցին եւ ձաշեցին զինուորներու եւ սպաներու հետ։

Կանանց խորհուրդի անդամները զինուորներուն յանձնեցին Ստեփանակերտի Խաչատուր Աբովեանի անուան թիւ 1 հիմնական դպրոցի աշակերտներուն ձեռքով պատրաստուած տուփերը։

Ըստ Կանանց խորհուրդի նախագահ Ռոմելա Դադայեանի` իրենք մէկ տարիէն աւելի է, որ սկսած են լուրջ ու պատասխանատու աշխատանք իրականացնելու` այցելելով զօրամասեր, շփուելով զինուորներու եւ սպայական կազմերու հետ, մօտէն ծանօթանալով անոնց հարցերուն եւ զանոնք յուզող հարցերուն։

«Բոլորս ալ կը գիտակցինք, որ հայրենիքը կր սկսի սահմանէն եւ անոր հա-

Արցախի պաշտանութեան բանա- մար ալ ամէն ինչ կ՛ընենք, որ զինուորը կին առընթեր Կանանց խորհուրդի ան- միշտ ըլլայ մեր ուշադրութեան առարդամները, Յայոց բանակի կազմաւոր- կան. այդ գիտակցութեամբ՝ մենք յաձախ կ՛այցելենք սահմանամերձ gonամասեր։ Մեր առաքելութիւնը նախ` կր կրէ դաստիարակչական բնոյթ, երկրորդ՝ այսպիսի այցելութիւններ հոգեբանական մեծ ազդեցութիւն կը ձգեն զինուորներուն վրայ։ Անոնք մեր մէջ կը տեսնեն իրենց մայրերը, քոյրերը, հարազատները եւ մտերիմները։ Մեր հանդիպումներուն ընթացքին մենք միշտ տարբեր նիթերով զրոյցներ կ՛ունենանք անոնց հետ։ Զինուորականերուն հետ մեր զրոյցները ջերմ են ու անկեղծ։ Կր կարծեմ, որ մեր հանդիպումները շատ դրական ազդեցութիւն կը ձգեն անոնց վարքին, իրարու հետ յարաբերելուն, ինչպէս նաեւ բանակ-հասարակութիւն կապի ամրապնդման գործին վրալ», լալտնեց է Ռ. Դադալեան։

Զօրամասի անձնակազմին հետ տարուող աշխատանքներուն գծով, տեդակալ, գօրավար Արմէն Յովհաննիսեան իր հաստատեց, որ այսպիսի հանդիպումներ լաձախ տեղի կ՛ունենան։

Արցախի բանակի Կանանց Խորհուրդի անդամներ՝ դիրքեր այցելութեան ընթացքին։

սպասեն այսպիսի այցեր։ Անոնք կը գի- սեան։

«Անկասկած, այս հանդիպումները մեծ տակցին, որ հասարակութիւնը շատ ուազդեցութիւն կ՛ունենան զինուորներու շադիր է իրենց հանդէպ, հպարտ է իդաստիարակութեան, կարգապահու- րենցմով եւ իրենք, իրենց կարգին, կը թեան եւ հայրենասիրութեան վեհ գոր- ձգտին արժանի հայրենեաց պաշտծին վրայ։ Մեր զինուորները սիրով կը պաններ ըլլալ», աւելցուց Ա. Յովհաննի-

Lեռնային Կիրճեր, Յնագոյն Վանքեր ու Գիւղեր, **Հարմանահրաշ Մարդիկ**. «TravelBlog»-ի Արցախի Մասին Նոր Ֆիլմը

քեր, գիւղեր, ժամանակակից քաղաքներ եւ զարմանահրաշ մարդիկ. այս ամէնը կարելի է տեսնել Արցախի մասին պատմող նոր ֆիլմին մէջ։

Ֆիլմր նկարահանած է «TravelBlog.lv» նախագիծի խումբը` Լաթվիայէն եւ Լիթվիայէն, 2017 Սեպտեմբերին։ Մէկ շաբաթուան ընթացքին

Լեռնային կիրձեր, հնագոյն վան- տաքրքրական վայրեր, շփուած են ամենատարբեր մարդոց հետ, իբրեւ արդիւնք` նկարահանած են բաւական գունեղ եւ գեղեցիկ այս ֆիլմը` առայժմ քիչ լալտնի տարածաշրջանին մասին։

Տեսաֆիլմին նպատակն է աշխարիի համար բացալայտել այս տարածքը եւ անոր հսկայական զբօսաշրջային ներուժը։ Յակառակ քաղաքական դժուաանոնք եղած են այդ տարածքի ամենա- րութիւններուն, այստեղ արդէն հազագողտրիկ անկիւնները, փնտռած են հե- րամեակներով կ՛ապրին պարզ ու հիւ-

թեամբ կր սպասեն հիւրերուն, որոնք կը փափաքին իրենց համար բացալալտել մեծ զբօսաշրջութեան համար դեռ անլալտ տարածքը։

Յեղինակները կր պատմեն, որ վերջին տարին այստեղ շատ աշխատանք տարուած է, որպէսզի այս երկիրը գրաւիչ ըլլայ աշխարհի շատ երկիրներու համար։ Կառուցուած են յարմարաւէտ ձանապարհներ, բացուած են հիւրանոցներ` ամենատարբեր նախրնտրութիւններու, լեռներու մէջ ստեղծուած են երթուղիներ ձանաչողական եւ զբօսաշրջութեան համար։

Խնդիրը առալժմ միայն այն է, թէ ինչպէս այս ամէնը հասցնել աշխարհին, Ազրպէյձանի մէջ կարծրատիպերով եւ սարսափ պատմութիւններով ապրողներուն։ Յաւանաբար այս ֆիլմը պիտի

Ըստ հեղինակներուն` ֆիլմը նկարահանելը բաւական դիւրին էր, գեղեցիկ վայրերու եւ հետաքրքրական պահերու հետ կապուած խնդիրներ չեն եղած։ Ֆիլմին մէջ կան բազմաթիւ պատկերներ` առնուած թռչունի թռիչքի բարձրութենէն` սովորական անօդաչու մօտ պիտի ըլլայ։

րասէր մարդիկ։ Եւ անոնք մեծ ուրախու- սարքերով։ Յեղինակներու կարծիքով, այդ ձեւով կրնան աւելի վառ բացայայտել Գանձասարի, Դադիվանքի մէջ լեռնային վանքերու ամբողջ գեղեցկութիւնը, զգալ Յունոտի կիրճի գլխապտոլտ խորութիւնը, տեսնել Սոթքի լեռնանցքը։

Ֆիլմին մէջ կարելի է ներկայ գտնուիլ տեղական ֆոլքլորային խումբի փորձերուն, խորասուզուած ժամանակակից պարերու մէջ, կենդանի կատարումով ունկնդրել ձազ-խումբը` զուտ հայկական պատկերներով, ծանօթանալ Ստեփանակերտի պլիւզ ոճի կատարողներուն։

Չէ մոռցուած նաեւ արցախեան իւրայատուկ խոհանոցը, չէ որ շատ հետաքրքրական է տեսնել, թէ ինչպէս հին թոնիրի մէջ կը թխեն լաւաշ եւ մատնաքաշ, ինչպէս շուկային մէջ կը թխեն ժենգեալով hաց, եւ անձամբ ներկայ գտնուած խաղողի բերքը հաւաքելու գործընթացին, համտեսել տեղական բարձրորակ գինին։

Ահա այսպէս եղած է ֆիլմը՝ պարզ, կենդանի եւ շատ գեղեցիկ։ Ֆիլմր ստեղծողները կր հաւատան, որ այսպիսի Լեռնային Ղարաբաղը շատերու սրտին

2018ին Արցախի Մէջ Շահագործման Պիտի Յաևձևուի 6 Փոքր Ջրելեկտրակայան

սուի շահագործման լանձնել 28,5 մե- ցումը։ կաուաթ ընդհանուր հզօրութեամբ եւ 161,7 միլիոն քիլոուաթ-ժամ ելեկտրուժի միջին տարեկան արտադրանքով 6 փոքր ջրելեկտրակայաններ։

Արցախի տնտեսական նախարարութեան մէջ աշխատող Յայկ Աւետիսեան կր լայտնէ, որ ներկայիս Մարտակերտի, Շահումեանի եւ Քաշաթաղի շրջաններուն մէջ ընթացք առած է եւս 5

Արցախի մէջ 2018ին կը նախատե- փոքր ջրելեկտրակայաններու կառու-

Աւետիսեան կր տեղեկացնէ նաեւ, որ Արցախի մէջ ներկալ դրութեամբ կր գործեն 16 ջրելեկտրակալաններ, որոնց արտադրութիւնը 2017ին կազմած է 327,8 միլիոն քիլոուաթ-ժամ ելեկտրա-

Իսկ հանրապետութեան ընդհանուր սպառման ծաւայները կազմած են 351,1 միլիոն քիլոուաթ-ժամ։

Ստեփանակերտի Մէջ Կը Կառուցուի Մարզամշակութային Յամալիր

րամի միջոցներով, Ստեփանակերտի նախկին «Օկտեաբր» շարժապատկերի սրահի վայրը պիտի կառուցուի մարզամշակութային համալիր մը։

«Նախատեսուած է համալիրում ունենալ 100 տեղանոց գերժամանակակից կինոթատրոն, նաեւ բաց կինոթատրոն։ Բարերարի հաւաստմամբ` Մոսկուայում ցուցադրուող ցանկացած ֆիլմ ինարաւորութիւն է լինելու նաեւ ցուցադրել այդ կինոթատրոնում։ Այսինքն` կինոթատրոնը միացուելու է համաշխարհային կինոթատրոնների ցանցին։ Կենտրոնում լինելու է ընդհանրական դահլիճ` համերգներ եւ այլ միջոցա-

«Տաշիր» բարեգործական հիմնադ- ռումներ անցկացնելու համար, գրադարան, ինչպէս նաեւ ազատ տարածքներ` այլ միջոցառումների անցկացման hամար, սրճարան, աւտոկայանատե- դիներ։ 3500 քառ.մ. տարածք ունեցող նորակառոլցի տարածքը լինելու է բարեկարգուած եւ կանաչապատ։ Այն լինելու է մեր երիտասարդների համար հանգստի ու ժամանցի իւրօրինակ ու հետաքրքիր վայր», մանրամասնեց Արցախի քաղաքաշինութեան նախարար Կարէն Շահրամանեան։

Կեդրոնը կը նախատեսուի շահագործման յանձնել ամէնէն ուշը 3 տարիէն։

ΦηSՐΠԻԱՐ 2018 **1** ดกากบดกานอ UPSUIU ժԳ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 148

Յայոց Բանակին ՄԷջ Ծառայող Արցախցի 5 Եղբայրները

Լուսինէ Չաքարեան

«Բաւական չէ իր Ազգի զաւակը ըլլալ, պէտք է նաեւ անոր հրաշունչ զինուորը . նժդեհեան այս խօսքը կարծես անոնց համար ըսուած է։

Յիրաւի, մեր օրերուն շատ չեն այն ընտանիքները կամ այն ծնողները, nրոնց բոլոր զաւակները կը ծառայեն Պաշտպանութեան բանակի շարքերուն

Արցախի Յանրապետութեան Մարտունիի շրջանի Գիշի գիւղի բնակիչներ Արտիւշա եւ Մելանիա Աւագիմեանները նման եզակի ծնողներէն են. անոնց 5 որդիները կը ծառայեն Յայոց բանակին մէջ։

Որդիներէն աւագը` Անդրանիկը, փոխգնդապետի կոչումով, կը ծառայէ Մարտակերտի N միաւորումին մէջ, իսկ Արթուրը` կրկին փոխգնդապետի կոչումով, կը ծառայէ Մարտակերտի N goկը, Արկադեան եւ Ալեքսանդրը կը ծառայեն ԱՅ տարբեր զօրամասերու

Անդրանիկ ու Արայիկ եղբայրները հասցուցած են վառօդի հոտը զգալ նաեւ Արցախեան պատերազմի ժամանակ, իսկ ապրիլեան դիմակայութեան ժամանակ, անոնք` 5 եղբայրներով եղած են առաջնագիծին վրայ։ Նշենք, որ այդ օրերուն տղաներէն ետ չէր մնացած նաեւ անոնց հայրը` Արտիւշա Աւագիմեանը, չնայած պատկառելի տարիքին։ Ան, ըլլալով Արցախեան գոլապալքարի աշխոյժ մասնակից, իրեն համար ընելիք գտած էր նաեւ Ապրիլեան պատերազմի օրերուն։ Ինչպէս ցաւով կը նշէ Արտիւշա Աւագիմեան, 2016-ի ապրիլին չկարողացաւ մասնակցիլ մարտական գործողութիւններուն, բայց մասնակցած է ձարտարապետական աշխատանքներուն` 2-րդ գիծին վրայ։ Անոր մօտ կրկին հայրենիքի կանչն էր. ան Արցախեան պատերազմի մասնակից է, գիւղի տղաներուն հետ մասնակցած է շարք մը մարտերու եւ 2 անգամ վիրաւորուած. առաջին անգամ ոտքէն՝ ստանալով հրազէնային վիրաւորում, իսկ միւս վիրաւորումը` նռնականետէ։

Մեր զրոյցի ժամանակ որդիներէն Արթուր Աւագիմեան, որ կը ծառայէ Մարտակերտի զօրամասին մէջ, հպարտութեամբ կը խօսէր հօր անցած ուղիէն. «Փորձած եմ նմանիլ հօրս։ Ան ըլլալով գիւղի կամաւորական ջոկատին մէջ, 1992 թուականէն մասնակցած է Արցախեան գոյամարտին, եւ մէջս ունիմ սկզբունք մը, որ պէտք է շարունակեմ hօրս սկսած գործը»։ Մարտակերտի մէջ ծառայող աւագ եղբայրը` Անդրանիկը կրկին խօսեցաւ հօր հայրենասիրութե-

Աւագիմեան հինգ եղբայրները, որոնք միաժամանակ կը ծառայեն Արցախի բանակին մեջ։

մով եւ առաջնորդուած են իրենք, եւ դեռ կը շարունակեն առաջնորդուիլ։

Ինչպէս տղաները կ'ըսեն` հինգ եղբայրներով ծառայելը հպարտութիւն է։ Իսկ փոքր եղբայրը` Ալեքսանդրը, որ կը ծառայէ Մարտունիի զօրամասերէն մէկուն մէջ, կ'ըսէ, որ միշտ ալ հպարտութիւն կ'ապրի, որ նման եղբայրներ ունի, եւ որ զինուորական են, ու իրենց կ'ըսեն` Աւագիմեան եղբայրներ։ Ալեքսանդրը նոյնպէս լաւ զինուորական է, իր գործի գիտակը, հրետանաւոր է, եւ քաջ կը գիտակցի, որ հայրենիքը պէտք է պաշտպանել` ինչ գինով ալ ըլլայ։ Ան կր շարժի ազատամարտիկ հօր, զինուորական եղբալրներու պատգամներով։ Եւ պատահական չէ, որ 5 եղբայրներն ալ նախընտրած են զինուորական ըլլալ, քանզի անոնք սուրբ գործ կը կատարեն` հայրենիք կը պաշտպանեն, իսկ օրհասական պահերուն, կը նետուին առաջնագիծ` պաշտպանելու իրենց փայփայած եւ այդքան թանկ հայրենիքը եւ անոր սահմանները։

Մայրը` Մելանիա Աւագիմեան, hպարտ է իր զինուորական-որդիներով։ Նման որդիներով կը հպարտանայ իւրաքանիչիւր մայր, սակայն տիկին Մեյանեան հպարտութեան հետ մէկտեղ, համոզուած է, որ որդիները բարեխղձօրէն կը կատարեն իրենց պարտականութիւններն առ հայրենիք։ Ան հէնց ինքը կը յորդորէ որդիներուն, որ հայրենիքը թանկ է եւ պէտք է զայն պաշտպանել։

Ինչպէս նշեցինք, եղբայրները կը ծառայեն տարբեր զօրամասերու, տարբեր պաշտօններու մէջ, պարգեւատրուած են պետական եւ գերատեսչական պարգեւներով, բազմիցս խրախուսուած

րամասին մէջ։ Միւս որդիները` Արայի– նէն եւ իրենց դաստիարակութենէն, որ– են վերադաս հրամանատարութեան կողմէ։ Ըլլալով տարբեր անհատականութիւններ եւ տիրապետելով տարբեր զինուորական մասնագիտութիւններու, անոնք ունին նաեւ բնորոշող ընդհանուր գիծեր, որոնցմէ առաջնայինն են պարկեշտութիւնն ու բարեխղձութիւնը, բարձր պատասխանատուութիւնը եւ նուիրուածութիւնը` հարազատ հողն ու ջուրին։

Որդիները ծնողներէն սորված են, որ հայրենասիրութիւնն ամենաառաջնայինն է։ Արայիկ Աւագիմեանի խօսքը եւս հօր մասին էր։ Ան ըսաւ, որ Արցախեան պատերազմի ժամանակ տեսած են ազատամարտիկ հօրն ու իրենց մէջ սերմանուած է այն, որ պէտք է հայրենիքի համար ընել ամէն ինչ, որպէսզի իրենց երեխաներն ապրին ու մեծնան խաղաղ պայմաններու մէջ։

Մարտակերտի զօրամասին մէջ ծառայող, փոխգնդապետ Արթուր Աւագիմեան իր ծառայութեան մէջ դժուարութիւն չի տեսներ։ Եթէ տուեալ հրամանատարը կրթուած է եւ կը զբաղի ինքնապատրաստութեամբ, ինքնակրթութեամբ` ի վիճակի է ղեկավարել իր ենթականերուն։

Աւագիմեան եղբայրները կ՚ուրախանան մէկը միւսի ծառայողական յաջողութիւններով, կը խորհրդակցին դժուար պահերուն, սակայն դեռ մանկութենէն աւագ խորհրդատուի դերը, բազմամարդ ընտանիքի մէջ, վերապահուած եղած է ծնողներուն։

Արթուր Աւագիմեանի խօսքով հօր դաստիարակութեան շնորհիւ հասկցած են, թէ ինչ է եղբայրութիւնը. «Յայրս միշտ ըսած է, որ եղէք միասին, եղէք ամուր։ Կը յիշեմ, փոքր ժամանակ ան ցախաւելի պատմութիւնը կը պատմէր եղբայրներուս, որ ցախաւելի մէկ փայտը աւելի շուտ կը ջարդուի, քան խուրձով ցախաւելը, ու ատկէ ելլելով կ'առաջնորդուինք այդ կարգախօսով` եղբայրութեան մէջ մէկս միւսին յարգելով, մէկս միւսէն խորհուրդներ հարցնելով։ Ի հարկէ, մեծ եղբօրս աւելի շատ կը դիմենք, քանզի ինքն աւելի կիրթ է, աւելի գրագէտ, մշտապէս համագործակցելով մէկս միւսին հետ՝ զանգահարելով, հաւաքուելով, խորհրդակցելով կը կառուցենք մեր կեանքը»,- ըսաւ Արթուր Աւագի-

Աւագիմեան եղբայրները կը ծառայեն տարբեր ուղղութիւններով, իրարմէ հեռու։Սակայն տղաները չեն դժգոհիր ոչ ընտրած ձանապարհէն եւ ոչ ալ զինուորականի բազմաթիւ զրկանքներով հարուստ կեանքէն, աւելին, կը մտածեն իրենց զաւակներուն եւս ապագային տեսնել զինուորականի համազգեստով։

Տիկին Մելանիա Աւագիմեան հպարտ է նաեւ իր թոռներով. ան ունի 17 թոռ, աւագ թոռը` Միերը, այս տարի` ամառը, կը զօրակոչուի բանակ, իսկ տատիկը վստահ է, որ ան կ'ըլլայ լաւագոյն զինուորներէն մէկը եւ բարձր կը պահէ հօր եւ հօրեղբայրներու ու բոլորի պատիւը։

Կը մնայ ըսել, որ այսպիսի զինուորականներու, մարդոց եւ ընտանիքներու վրայ իիմնուած է ոչ միայն բանակը, այլեւ մեր պետականութիւնը։ Անոնք առանց աւելորդ խօսքի, համեստօրէն կը կատարեն այն, ինչ կը ձեւաւորէ տուեալ ստորաբաժանման, զօրամասի եւ Զինուած ուժերու մարտունակութիւնը, կ՝օգնէ ունենալու այն երկիրն ու հայրենիքը, որուն մասին երազած են մեր հայրերն ու պապերը եւ ուր ապրիլը պատիւ ու մեծագոյն երջանկութիւն պիտի համարեն մեր որդիներն ու թոռները։

Աւագիմեան եղբայրներուն բարի ծառայութիւն կը մաղթենք, եւ կ'ըսէ, որ խաղաղ ըլլայ ձեր ամէն մէկ մայրամուտը եւ լուսաբացը, քանզի դուք եւ ձեր նմանները թանկ են ազգին եւ բանա-

Լուսինէ Զաքարեան Մարտակերտի «Ջրաբերդ» թերթի խմբագիրն է։

Արցախի Բազմազաւակ Ընտանիքներուն Դրամական Աջակցութիւն Պիտի Տրամադրուի

«Արցախփրես» - Արցախի չորս զաւակ ունեցող 230 ընտանիք 4000ական ԱՄՆ տոլարին համարժէք դրամական աջակցութիւն պիտի ստանան «Տաշիր կրուփ»ի սեփականատէր, Ռուսիա բնակող բարերար Սամուէլ Կարապետեա-

«Յալաստան» համահայկական հիմնադրամի հասարակայնութեան հետ կապերու բաժինի ղեկավար Անուշ Մարտիրոսեանի խօսքով՝ 230 ընտանիքէն 8ր 4րդ զաւակը ունեցած է 2016ին, իսկ մնացեալ 222ը` 2017ին։

«Արդէն երկրորդ տարին է, որ հիմնադրամը միացած է նաեւ Արցախի մէջ ծնելիութեան խթանման ծրագիրին, եւ այս տարիներուն ընթացքին չորս զաւակ ունեցող ընտանիքներու թիւը զգալիօրէն աւելցած է», նշած է Մարտիրո-

Նշենք, որ նուիրատուութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենալ Փետրուար 3ին` ժամը 14։00ին, Ստեփանակերտի մշակոլթի եւ երիտասարդութեան պալատին մէջ։ Ձեռնարկի ժամանակ «Յայաստան» համահայկական հիմնադրամին կողմէ պիտի խաղարկուի նաեւ երեք «Շեւրոլեթ» մակնիշի ինքնաշարժ։

Դիմաւորելով 100ամեակը. Անցեալի Ճանաչումը Ներկայի Քաղաքականութիւնն է

Յ. Պալեան

Ժողովուրդ մը, որ կ'անգիտանայ իր պատմութիւնը եւ կը խորթանայ իր լեզուին, կը նմանի անղեկ նաւու մը, որ կը տարուի հոն ուր հով եւ հոսանք զինք քշեն։ Պատմութիւնը սոսկ դիպուածներու գումար չէ peplum ժապաւէններու համար, ան ազգի գոլութեան եւ շարունակութեան վրայ կ'ազդէ, անցեալը կը բերէ ներկային։ Այս գիտակցութեան բացակայութեան, ազգը կը դառնայ ամբոխ։

Թեւակոխած ենք նոր տարի մը։ Վերանկախացած հայրենիքի հանրապետութիւնը եւ սփիւռք(ներ)ը պիտի նշեն **Յայաստանի անդրանիկ Յանրապե**տութեան 100ամեակը։ Ոմանք նոր գիւտ ընողի պէս պիտի անդրադառնան պատմական այդ իրադարձութեան, ուրիշներ համաժողվներ պիտի կազմակերպեն։ Յալրենի պետութիւնը այս առիթով մշակած է ընդարձակ ծրագիր, ոչ միայն Երեւանի համար։

Սփիւռք(ներ)ը, ի հարկէ, գէթ անոր մէկ հատուածը, դար մը ամբողջ, վառ պահելէ ետք Անդրանիկ Անկախ Յանրապետութեան յիշողութիւնը, իր կարգին, մոլորակի մեծ կամ փոքր քաղաքներուն մէջ, պիտի լիշէ եւ լիշեցնէ պատմական կարեւոր երեւոյթը եւ ժամանակաշրջանը, երազը, ընդդէմ ուրացումներու, պայքարներու, անհասկացողութիւններու։ Երազ` որ զանգուածներու ստուար տոկոսին համար, դարձած է թուական մր, ՄԱՅԻՍ 28։ Ան քիչ պարագաներու կ'առաջնորդէ ներկային մէջ ստանձուելիքյանձառութեան։

Այսինքն` պատմութեան մէջ թուական մը։ Բառեր, խանադավառութիւն եւ յուզումի միգամած մը կայ։

Գիրքերու մէջ է՞ջ մը։ Կամ թանգարան ալցելելութիւն։

Ի՞նչ է այսօր զանգուածներուն համար պատմութեան այդ իրադարձութենէն բխած-բխելիք անսեթեւեթ գիտակցութիւնը` որպէս յանձնառութեան առաջնորդող կեանքի իմաստ։

Եթէ այդ յանձնառութիւնը չըլլայ, պատմութիւնը կը դառնայ ձանձրոյթի դէմ հեռատեսիլի պատկեր։

Յանձնառութիւն. մոգական բառ։ Որ չի գնուիր։ Փոխանորդութիւն չ'րնդունիր։

Նոյնիսկ եթէ խորհրդային տասնամեակներու ընթացքին անկախութեան գաղափարը համարուեցաւ քաղաքականութեան խորթ զաւակ։ Յայաստան եւ սփիւռք(ներ), պատմութիւն-ժամանակ յառաջընթացը վճռեց։ Սակայն այդ վճիռր ազգր չհասցուց իսկական ազգային համապարփակ յանձնառութեան, զգացականութեան, լուշ-լիշատակի եւ նիւթապաշտական ընդարմացումը յաղթահարելով, ինչ որ կր բացատրէ աղէտարտագաղթը եւ զանգուածային պատասխանատուութեան գիտակցու-

դարձութիւնը, որ կը նշանակէ իսկական ռութիւնը կ'ըլլայ։ հայրենատիրութիւն։

Յայրենատիրութիւն, որ տարբեր nրակ է, պէտք է միշտ կրկնել, բարեսիրութենէ, զբօսաշրջութենէ եւ քարոզչական աղմուկէ։ Յալրենատիրութիւնը կր չափուի հայրենադարձութեան թիւերով:

Անդրանիկ անկախ հանրապետութեան 100ամեակ ՊԻՏԻ SOUՈՒԻ, ի՞նչըսելու եւ մանաւանդ ի՞նչ ընելու համար։ Եթէ 10, 20, 50 կամ 99 ամեակներու յաջորդ օրերու նոյնութիւնը պիտի փռենք թերթերու մէջ կամ հեռատեսիլի պաստառին վրայ, ոչինչ կերտած պիտի ըլլանք։

Այլ խօսքով, 100ամեակի տօնախմբութիւնները պիտի ըլլա՞ն ազգաշէն վերականգնումի նախատօնակ, թէ պարզապէս զուարձացնող եւ ոչինչ արձանագրող հրավառութիւն։

Անցեալի, անմիջական անցեալի եւ ներկայի տուեալներու անշպար հաշուեկշիռը պէտք է ընել, միաժամանակ պատասխանելով կարգ մը հարցումներու. Ի՞նչ կրնայինք ընել եւ չըրինք, ի՞նչ կրնանք ընել եւ չենք ըներ, մանաւանդ` ինչո՞ւ։

Պէտք է ընդունիլ ՄԵՐ ԱՆՑԵԱԼը, ընդունիլ ձիշդն ու սխալը, յաջողութիւնը եւ ձախողութիւնը, եւ որդեգրուիլ իսկական նոր հանգրուանի մը ուղղութեան

Ինչ կը վերաբերի անմիջական ներկային, որ վաղուան գրաւականն է, անհրաժեշտ է նախաձեռնել թերիներու եւ թերացումներու սրբագրութեան։ Այս րնելու համար ԸՆԴՅԱՆՈՒՐ ՅԱՇՈՒԵԿ-ՇԻՌ մը պէտք է ընել, Յայաստան, նաեւ սփիւռք(ներ)։

Ով կ'րսէ ՅԱՇՈՒԵԿՇԻՌ, պիտի րսէ նաեւ՝ ՅԱՇՈՒԵՔՆՆՈՒԹԻՒՆ, audit, Յայաստան կ'ըսեն` աուդիտ, որ ընթացիկ հաշուապահութենէ տարբեր է։ Այս աուդիտը հայրենիքը հզօրացման առաջնորդող եւ ժողովուրդի վստահութիւ- թիւն` յաւելեալ արդարութեան հասնելու, նր վերականգնող եւ նոր ժամանակնեթեամբ եւ յանձնառութեամբ հայրենա- րը սկսող մեծագոյն որոշում-յանձնա- հութեան եւ վաղուան վերականգնումի։ ունենանք։

Ոչ շատ հեռու անցեալին, վերանկախացած Յալաստանի պատասխանատու մր կ'րսէր, որ խորհրդային շրջանի ոստիկանական եւ այլ արխիւները կարելի չէր բանալ, քանի որ Յայաստան փոքրիկ երկիր էր, մարդիկ զիրար կը ճանչնային, եւ վրէժխնդրական լայնածիր դէպքեր կրնային պատահիլ։ Արդեօ՞ք նոյն մօտեցումը պէտք է ունենալ վերջին երեսնամեակին համար ալ։ Բայց ինչպէ՞ս կը վերականգնին տնտեսութիւնը եւ վստահութիւնը, եթէ ազգէն կողոպտուածը չվերադարձուի ազգին եւ չյաղթահարուի աւեր գործած եւ գործող մեծածաւալ կամ փոքրածաւալ փտածութիւնը, կոռուպցիան։

Աւելի պարզ խօսելով, պէտք է հաշուեքննութիւնը ընել, աուտիդը, անաշխատ հին եւ նոր հարստացումներու։ Անցեալին վարչապետ մր խոստացաւ, յաձախ կը յիշեմ, որ աուտիդ կ'անենք+ Պատմութիւնը երախտիքով պիտի յիշէ բոլոր անոնք, որոնք այդ աուտիդը անելուհերոսութիւնը կ'ունենան։ Ֆրանսայէն մեծ դրամագլուխի տէրեր, որոնք ապահով րլյալու համար, մեծ գումարներ պահ դրած էին երկրէն դուրս գտնուող օտար դրամատուներու մէջ, լայտարարեցին իրենց հարստութիւնը, երկիր բերին իրենց այդ հարստութիւնը, իշխաորոշումներու որպէս հետեւանք։ Ինչո՞ւ -Յայաստանի մէջ ալ իշխանութիւնը նման նախաձեռնութիւն պիտի չունենայ։

Ինչպէ՞ս պիտի սրբագրուին խորհրդային համակարգի փլուզման յաջորդող շրջանին այդքան արագութեամբ դիզուած անաշխատ հարստացումները, որոնք եղած են եւ կ'ըլլան, ի հեձուկս զանգուածին եւ ի նպաստ սակաւապետութեան, օլիկարխիային:

Արթըր Միլլըրի Սալէմի Վհուկները բեմադրելու կոչ չէ ասիկա, այլ ցանկուոր նախապայմանն է այսօրուան վստա-

Որպէսզի այդ վերականգնումը ըլլայ համազգային տարողութեամբ, հարկ է դառնալ դէպի ժողովուրդը, որպէսզի ան ըլլայ տէր եւ ծառայ հայրենիքին եւ անկախ պետութեան։ Անաշխատ հարստացումները յոռեգոյն ազդակներն են վստահութեան խախտումի։ Աւելի պարզ, անկախ Յայաստանի պաշտպանութեան համար ժողովուրդի նեցուկ պէտք է, եւ այդ հնարաւոր կր դառնայ երբ զանգուածր չի դառնանար ի տես անիաւասարութիւններու, չարաշահումներու, կողոպուտի, փտածութեան։

Ազգային բարձրամակարդակ գիտակցութեան մը ծնունդ կու տա՞ն այս հարիւրամեակի տօնախմութիւնները, որպէսզի երեւանցին, գիւմրեցին, վարդենիսցին, բայց նաեւ հեռուի եւ մօտի հայերը արդարութեան արեւին տակ զգան իրենք զիրենք, երբ հայրենիքի մէջ են կամ անկէ դուրս։

ժամանակակիցներս, Յայաստան եւ սփիւռք(ներ), առարկայականութեամբ, պարկեշտութեամբ, իրաւ հայրենասիրութեամբ, բովանդակալից հայրենատիրութեամբ պէտք է որ առաջնորդուինք, իսկ այդ ընելու համար անհրաժեշտ են արդարութիւնը եւ սրբագրութիւնները, հետեւաբար նաեւ՝ խոստացուած եւ երբեք իրականացած hաշուեքննութիւն-աուտիդը:

Կրնե՞նք նոյն տարազը. այս նախաձեռնութիւնները ոչ ոք պիտի ընէ մեր փոխարէն, Յայաստանի հայ ըլլանք, թէ տարտղնուած ամէն տեղ եղող հայեր։ Որպէսզի նուազ ըլլանք ամէն տեղի հա-

Անկախութեան հարիւրամեակի տօնախմբութիւնները կը վերածուի՞ն ազգային վերականգնումի անսեթեւեթ յաննձառութեան։ Այդ ալ ցոյց պիտի տայ պատմութիւնը, անով պիտի դատուինք վաղուան պատմութեան կողմէ։

Իսկ պատմութեան վճիռը ոչ ընտանեպաշտութիւն է, nռpotisme, ոչ աժան փառասիրութիւն, ան կը չափուի նախասիրութիւններ եւ համակրանքներ գերանցած ազգօգուտ յաջողութեան արդիւնքով։

Ինչպէս պիտի ծրագրուի եւ իրականութեան ընդունելի համարուած նացուի, մինչեւ 101ամեակ, սփիւռք(ներ)ի քանի մը միլիոնէն գէթ 100.000ի վերադարձը հայրենիք, անկախութեան տիրութիւն ընող ժողովուրդի որպէս անշպար վահան։

> Եթէ այդ չրյյալ, որմէ՞ հաշիւ պիտի պահանջենք, զո՞վ պիտի դատենք, համակրանքներէ եւ կողմնապաշտութիւններէ անդին։

> Այս անհանգստացնող թղթածրարը բաց պէտք է պահել, աստ եւ անդ, հոն ուր հայ կայ։

> Որպէսզի երբ հայելիին նայինք, վերցնելով փող-թմբուկի վարագոլրը, մենք մեզ ձանչնալու իրատեսութիւնը

2017ին 25 Յազար Յայաստանցիներ Ռուսական Քաղաքացիութիւն Ստացած Են

զար Յայաստանի բնակիչներ յաստանցիներ։ Ռուսական քաղաքացիութիւն ստացած է։

Ըստ Ռուսիոլ ներքին գործոց նախարարութեան տուեալներուն` անցեալ տարի Ռուսիոյ քաղաքացիութիւն ստացող հայաս- նին, գաղթականի կարգավիճակ տանցիներու ձշգրիտ թիւը 25,144 ունեցած են 657 հազար հայաս-

Նոյն աղբիւրին համաձայն` 2016ին Ռուսիոլ քաղաքացիու- այսինքն, անցեալ տարուան Դեկ-

Նշենք, որ 2011-2017 թուականներուն Ռուսիոլ քաղաքացիութիւն ստացած են Յալաստանի 104,572 քաղաքացիներ։

Նշուած ժամանակաշրջատանցիներ, որոնցմէ 342 հազարը վերադարձած է Յայաստան,

2017ին, աւելի քան 25 հա- թիւն ստացած էին 22.264 հա- տեմբերի դրութեամբ` Ռուսիոյ մէջ կը գտնուէին շուրջ 265 հազար գաղթականներ (ներառեալ՝ արտագնա աշխատանքի մեկնողները)։ 232 հազար անձեր նշած են, որ Ռուսիա կր գտնուին աշխատանքի նպատակով։

Եւս 143 հացար Յալաստանի քաղաքացիներ Ռուսիոյ մէջ մշտական կամ ժամանակաւոր բնակութեան թոյլտուութիւն ու-

Յրանդ Տինք (1954-2007)

Թուրքիոյ Վերազարթնեալ Յայութեան Պատգամաբեր Նահատակը

Նազարեթ Պերպերեան

Յունուար 19ի այս օրը, տասնեւմէկ տարի առաջ, նահատակուեցաւ հայ ժողովուրդի մերօրեայ հերոսներէն Յրանդ Տինք։

2007թուականի ճիշդ այս օրը, Պոլսոյ գլխաւոր թաղամասերէն Շիշլիի մէջ գտնուող իր «Ակօս» թերթի խմբագրատան առջեւ, Յրանդ Տինք զոհ գնաց թրքական հայատեացութեան արձակած մոլեգին երեք փամփուշտներու+

53 տարիքը դեռ չէր բոլորած Յայութեան Ձայնը իւրովի ներկայացնող, հայ ժողովուրդին դէմ թրքական պետութեան գործադրած ցեղասպանութեան ճշմարտութիւնը քաջաբար ու բարձրաձայն արտայայտող եւ, ընդհանուր առմամբ, յանուն ազատութեան ու արդարութեան իր գերագոյնը` կեանքը զոհաբերելու պատրաստ Յրանդ Տինքը։

Տինքի վրայ մահացու փափուշտը արձակող թուրք երիտասարդ ոճրագործը, տեսախցիկի արձանագրութեան համաձայն, թրքաբարոյ «կեաւո՜ւր» անարգական բացագանչութեամբ կնքեց իր արարքը եւ հեռացաւ ոճիրի վայրէն։

Ոչ մէկ կասկած, որ կատարուածը քաղաքական ոճիր էր եւ ծնունդն էր թրքական ազգայնամոլ այլամերժութեան, որ այս պարագային հայատեագութեամբ մոլեգնած էր։

Ոչ մէկ կասկած, նաեւ, որ պետականօրէն ներշնչուած ու յանձնարարուած ոճիր էր Տինքի ահաբեկումը։ «Ակօս»ի խմբագրապետը արդէն յաձախակի մահուան սպառնալիքներ կը ստանար` Յայոց Ցեղասպանութեան Թուրքիոլ կողմէ ձանաչումին ի նպաստ բարձրաձայն իր արտայայտած մտածումներուն եւ ստորագրած յանդուգն գրութեանց համար։ Այդ սպառնայիքներուն դէմ պաշտպանուելու համար Տինք դիմած էր պետական սպասարկութեանց հսկողութեան եւ առ այդ զետեղուած էր խմբագրատան սեմին շարժումները արձանագրող տեսախցիկը։ Յետեւաբար բա-ցառուած էր, որ ինքնագլուխ մոլագարի մր գործը րլլար օրցերեկով այդպէս` համարձակօրէն կատարուած Տինքի սպանութիւնը։

Այդ նկատառումներով ալ կայծակնային արագութեամբ շղթայազերծուեցաւ բողոքի ընդոստ ալիք մը գործուած քստմնելի ոճիրին դէմ։ Ոչ միայն Յրանդ Տինքի պարագաներն ու ընկերները, ոչ միայն Պոլսոյ հայութեան իրաւատէր շրջանակները, այլեւ նոյնինքն թուրք հասարակութեան ազատախոհ ու արդարամիտ մտաւորականներն ու քաղա-քական գործիչները փութացին տէր կանգնելու հայոց նորօրեալ նահատակին ու անոր Պատգամին՝ «Մենք բոլորս Յրանդ Տինք ենք», «Մենք բոլորս Յայ ենք» վանկարկումով հետեւելով անոր լուղարկաւորութեան բազմահազարանոց թափօրին։

Օրին ստեղծուեցաւ նաեւ այն տպաւորութիւնը, թէ վարչապետ Էրտօղանի ղեկավարած թուրք պետական աւագանին եւս ընդվզած էր ազգայնամոլ ծայրայեղականներու վերագրուած Տինքի սպանութեան դէմ։ Այդ իմաստով պաշտօնական ամբաստանութիւններ ալ ինչեցին թուրք պաշտօնական շրջանակներու կողմէ, որոնք թրքական բանակին եւ յատուկ սպասարկութեանց մէջ յայտնագործել ուզեցին ոմրային որջեր+

Յրանդ Տինքի ահաբեկման ետին կանգնած մութ ուժերը բացայայտելու եւ օրէնքի խստութեամբ պատժելու պաշ-

Յրանդ Տինքի վերջին լուսանկարներեն մեկը։

տօնական նկրտումները այնքա՞ն խորամանկութեամբ շահարկուեցան Թուրքիոլ ալժմու իշխանութեանց կողմէ, որ Էրտօղան սկսաւ բարի վարուց վկայագիրներ ստանալ մեծապետական աշխարհի աջէն ու ձախէն։ Այդ դրամագլուխով ալ պաշտօնական Անգարան փորձեց, Եւրոպական Միութիւն իր մուտքը դիւրացնելու եւ համաշխարհային բեմի վրայ Ցեղասպանի իր մտապատկերը, բարելաւելեու հաշիւներով, առաւելագոյն չափով շահարկել հայեւթուրք յարաբերութիւններու բնականոնացման օրակարգը` շարունակ տարածելով այն թիւրիմացութիւնը, թէ թրքական հանդուրժողականութեան շռնդալից ապացոյցը Անգարա պիտի տար Յրանդ Տինքի ահաբեկման պատասխանատուներուն անխնայ բացայայտումով ու պատժումով։

Բայց այդ բոլոր խոստումներն ու թիւրիմացութիւնները շատ շուտ մոռցուեցան եւ սուտ փուչիկներու պէս օդը ցնդեցան:

Թուրք պետական այդ կեղծիքին մերկացումը կատարեց, «Յրանդ Տինքին» խորագիրը կրող իր բանաստեղծական անուղղակի ախտաձանաչումով՝ պոլսահայ մեծատաղանդ բանաստեղծ Ջահրատ.-

«Աղաւնիները համոզեցին, ըսին որ իրենց վրայ չեն կրակեր. Յրանդ հաւատաց։ Թէպէտ երկչոտ` հաւատաց, թէ աղաւնի մըն է։ Բայց կրակեցին։ Նախատեսած էր, մէկ քանի տարի առաջ ըսած էր ինծի. «Իմ մահը պիտի ըլլայ ոտքի վրայ՝ կանգնած, ոչ թէ պառկած` անկողինի մէջ»։

«Թող պառկի լոյսերու մէջ։ Եթէ մեզի հարցնէք, ան միշտ յաղթական պիտի կանգնի` անաղարտ արձանի մը պէս»։

Տինքի նահատակութենէն հինգ տարի ետք, թրքական արդարադատութիւնը չվարանեցաւ սուտ ու կեղծիքով եզրափակելու Տինքի պետական ահաբեկման դատաքննութիւնը` միակ եւ ինքնագլուխ յանցագործի մը վերագրելով կատարուած ոձիրը եւ ցմահ բանտարկութեան դատապարտելով զայն։ Բայց 17 Յունուար 2012ի այդ խայտառակ դատավձիռով` թրքական իշխանութիւնները նաեւ հեգնեցին ողջմտութիւնը արարաշխարհին, երբ պաշտօնապէս յայտա-

րարեցին, թէ Տինքի սպանութիւնը «կազմակերպութեան մը գործը չէ»...

Եւ ահա Տինքի նահատակութեան տասնեւմէկամեակին անգամ, թրքական արդարադատութիւնը կը շարունակէ աժեն միջոցի դիմել, դատախազներ անգամ գործէ հեռացնել, որպէսզի Տինքի սպանութեան դատաքննութիւնը կատարուած ու փակուած համարուի` ոձիրը վերագրելով ինքնագլուխ գործած ծայրայեղական յանցագործներու+

Այս առումով ալ, Յրանդ Տինքի նահատակութեան իւրաքանչիւր տարելիցի հետ, ահա աւելի քան տասը տարիներէ ի վեր, Թուրքիոյ վերազարթնեալ հայութեան իրաւատէրի արդարագոյն ձայնը դարձեալ կ»ահաբեկուի։

Յրանդ Տինք ծնած էր 1954ի Սեպտեմբեր 15ին, Մայաթիա։ 7 տարեկանին ծնողներուն հետ Մայաթիայէն տեդափոխուած էր Պոլիս, ուր ծնողներու ամուսնալուծման հետեւանքով լանձնուած էր Կէտիկփաշայի հայկական մանկատան խնամատարութեան։ Ուսումը ստացած էր նախ Պէզձեան վարժարանին, ապա` Սուրբ Խաչ դպրեվանքին մէջ։ Բարձրագոյն ուսման հետեւելով՝ աւարտած էր Պոլսոլ պետական համալսարանի կենսաբանութեան եւ փիլիսոփայութեան կաձառները։ Վկայուելով` կատարած էր զինուորական ծառայութիւնը, որմէ ետք նուիրուած էր հրապարակագրական ասպարէզին։

Թրքական մամուլին իր աշխատակցութեան կողքին, Յրանդ Տինք 80ականներուն կանոնաւորաբար աշխատակցեցաւ պոլսահայ մամուլի յառաջապահ «Մարմարա» թերթին` Ջութակ ծածկանունով քննադատական յօդուածներ լոյս ընծայելով հայ ժողովուրդի պատմութեան վերաբերեալ հրատարակուող թրքական խեղաթիւրումներու մասին:

1996ին Յրանդ Տինք հիմնեց թրքալեզու «Ակօս» թերթը` նպատակ ունենալով ներկայացնելու եւ քննարկելու Թուրքիոյ հայութիւնը յուզող խնդիրները` դառնալու անոր համարձակ ձայնն ու ազգային իրաւունքներուն պաշտպանը:

Յատկապէս հայոց Ցեղասպանութեան հարցով հակադրուելով Թուրքիոյ պաշտօնական տեսակէտին` Տինք բազմիցս հալածուեցաւ թրքական իշխանութեանց կողմէ, մինչեւ որ 2005ին դատապարտուեցաւ 6ամսեայ պայմանական բանտարկութեան։ Իր ազատախոհ եւ յանդուգն իրապարակումներուն առ ի գնահատանք` Յրանդ Տինք 2005ին արժանացած էր Թուրքիոլ Մարդու Իրաւունքներու Պաշտպանութեան Կազմակերպութեան ,«Խօսքի եւ Խիղձի Ազատութեան» տարեկան մրցանակին։ Իսկ 2006ին՝ Գերմանիոլ «Շթեռն» ամսաթերթի հիմնադիր Յենրի Նաննենի` «Մամուլի Ազատութեան եւ Լրագրողական Խիզախութեան» մրցանակին։ -Նաեւ` Նորվեկիոլ` ,«Մարդու Իրաւունքներու Պաշտպանութեան Բեոռնսի Անուան» մրցանակին։ Վերջապէս, բայց ոչ վերջինը` 2007ին արժանացաւ յետմահու՝ Յ.Յ. նախագահի լատուկ մրցա-

Յրանտ Տինքի յիշատակին ստեղծուեցաւ «Յրանտ Տինքի անուան Միջազգային Յիմնադրամ»ը` ամենամեայ մրցանակաբաշխութիւն կատարելու առաջադրանքով: Յիմնադրամը 2009ին լոյս ընծայեց Տինքի «Երկու մօտ ժողովուրդ, երկու հեռու հարեւան» գիրքը, նուիրուած` հայեւթուրք յարաբերութեանց։

Ինչպէս իրաւատէր ողջ հայութեան, այնպէս ալ թուրք հասարակութեան բուրր արդարամիտ եւ ողջախոհ շրջանակներուն համար, Տինքի դէմ գործուած պետական ահաբեկչութեան թղթածրարը դեռ չէ փակուած։ Դատաքննութիւնը շարունակելու պահանջով միշտ արթուն կը հսկեն Յրանդ Տինքի գաղափարակիցներն ու համակիրները, մինչեւ որ ի վերջոյ ամբողջական ձշմարտութիւնը լոյս աշխարհ բերուի եւ Թուրքիոյ հայութեան պահանջատիրական ձայնը ահաբեկելու յանցագործութեան բոլոր մեղսակիցները իրենց արժանի պատիժը ստանան։

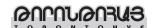
Ոգեկոչելով Տինքի յիշատակը` հայ ժողովուրդը աշխարհով մէկ այսօր կը վերանորոգէ համազգային իր ուխտը` հետեւողականօրէն եւ հաւատարմութեամբ բարձր պահելու Տինքի պարզած եւ անոր ուղին շարունակող նուիրեալներու ձեռքին միշտ ծածանող գաղափարի դրօշը` յանուն Յայկական Ճշմարտութեան լիիրաւ եւ լիարժէք յաղթանակին, յանուն Ազատութեան եւ Արդարութեան շունչով Թուրքիոյ հայութեան վերազարթնումին ու վերականգնումին։ Յրանտ Տինքի՝ օրինակով։

Join us

www.facebook/
Torontohye
newspaper

CASSANDRA HEALTH CENTRE

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan

Family Physician

Dr. Omayma Fouda

Family Physician

Dr. I. Manhas

Family Physician

Dr. H. Kavazandjian

Family Physician

Physioworx Physiotherapy

DR. MARI MARINOSYAN

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre 2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111 to arrange an appointment

Vartan (PharmD, RPh), Sarkis (BScPhm, RPh) & Maral Balian (PharmD, RPh)

Դեղագիրներու պատրաստութիւն` շաբաթական լատուկ տուփերու մէջ։

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն` անվճար։

Շաքարախտի քննութիւն։

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն։

Տարեցներու 10% գերչ։

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները։

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր։ Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան։

WALK-IN CLINIC ONSITE 416-331-9111

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաձախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere) North York, ON M1R 1V2

> Tel: 416-449-2040 Fax: 416-449-2048

12 ASSOCIATED OFFICES AROUND THE WORLD

TEL: 416-222-2115 (4 lines)

EMAIL: imm@globexintl.ca

Lawyers & Mediators

FAX: 416-222-9020

WEBSITE: www.globexintl.ca

Real Estate Wills and Powers of Attorney Estate Administration and Corporate Law

Alleen Sakarian 416-446-3307 alleen.sakarian@devrylaw.ca

95 Barber Greene Road, Suite 100 Toronto, ON M3C 3E9 416-449-1400 www.devrylaw.ca

REGIONAL CRUISE REPRESENTATIVES:

East Coast: Shakeh Basmajian | Shakehb@aol.com

West Coast: Lousia Gourjian | Louisagourjian@yahoo.com

Australia: Adele Kradjian | Adelkradjian@yahoo.com.au

Lebanon: Lillian Ordoghlian | Lilordoghlian@yahoo.com

South America: Lucy Nalpatian | Lucynalpa@fibertel.com.ar

Cyprus: Maggie Mahdesian | Kesmail@cytanet.com.cy

SIDON Travel

CEB LIASONS:

Sonia Akellian | Soniaakellian@ars1910.org

Varsenig Sarkissian | Varsenigsarkissian@ars1910.org

RESERVATIONS MUST BE MADE THROUGH SIDON TRAVEL TO

ATTEND PRIVATE ARMENIAN RELIEF SOCIETY EVENTS.

FINAL PAYMENT DUE NO LATER THAN APRIL 4, 2018

FOR RESERVATIONS AND FURTHER INFORMATION

CALL TOLL FREE USA & CANADA ONLY 11.800.826.7960 OR EMAIL I ARSCRUISE@SIDONTRAVEL.COM

ARMENAN RELIEF SDCIETY | 80 BICELOW AVE., #300, WATERTOWN, MA 02472 | 617-926-5892 | ARSCRUISE@ARS(910,0RG | WWW.ARS(910,0RG

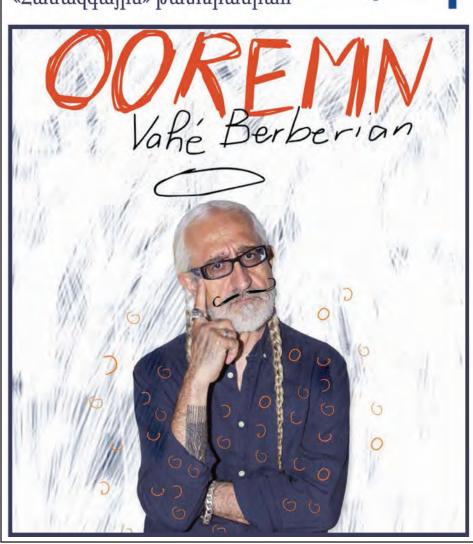

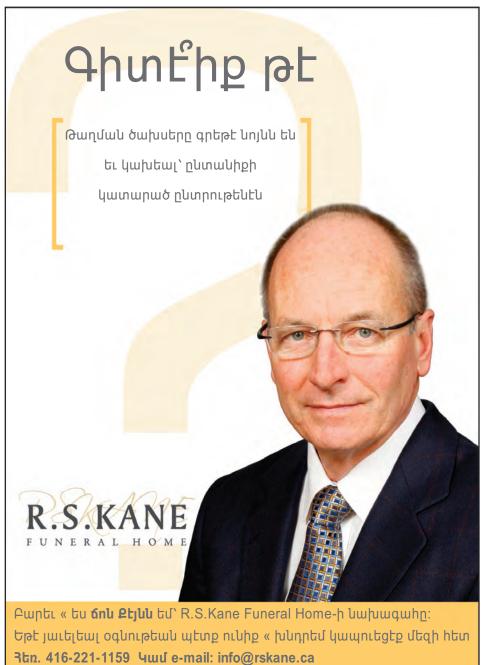

February 10 & 11th, 2018
Armenian Youth Centre
«Համազգային» թատերասրահ

AYC Manager position

AYC Manager to carryout the day time and some weekend work responsibilities.

Please submit your CV to:

Haig Agopian
50 Hallcrown Place, Toronto, ON M2J 1P6.

For further information please contact Haig: 416 528-3717.

BOB.SAROYA@PARL.GC.CA • BOBSAROYA.CA • 905-470-2024

Թորոնթոյի Տայ Կեդրոնի Երէցներու Ընկերակցութինը կոչ կ՜ուղղէ գաղութիս երէց անդամներուն մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ վայելելու մփերմիկ մթնոլորփ ամէն երեքշաբթի առ. ժամը 9:00էն մինչեւ կե. ժամը 2:00ը Թորոնթոյի Տայ Կեդրոնէն ներս։

Sasha Djihanian Joins Serouj Kradjian and the Amici **Chamber Ensemble for a Strauss Concert**

By: Dr. Araxie Altounian

The Royal Conservatory's Ettore Mazzoleni Hall was full on Sunday afternoon, January 28, with a crowd of music lovers who had come to hear a concert dedicated to the post-romantic German composer Richard Strauss (1864-1949), performed by the Amici Chamber Ensemble and several guest performers, including Montreal-based soprano Sasha Djihanian.

Known mostly for his operas and tone poems for large orchestra, Richard Strauss has also written quite a few works for the smaller, more intimate setting of chamber ensembles, as well as close to 200 lieder (art songs), many of which have gained a lot of popularity with audiences worldwide.

The selections presented by the Amici Ensemble spanned the long career of the composer. First on the program was one of Strauss's later works, "Duett Concertino" (1947) for clarinet, bassoon, strings and harp (replaced by the piano in Serouj Kradjian's own arrangement). Like Strauss's tone poems, this work has a narrative, in which the clarinet represents a princess, and the bassoon a bear. As one would expect in a fairy tale, after the horror of the first encounter, the bear ends up turning into a prince, on a background of vivid folk dances. Both solo parts were brilliantly executed by the clarinetist Joaquin Valdepeñas (one of the three core members of the Amici Ensemble, and principal clarinetist of the Toronto Symphony Orchestra), and guest Michael Sweeny (Principal Bassoonist

Next the audience was treated to five art songs: "Traum durch die Dämmerung" (Dream singing Strauss. She admits in an interview

Soprano Sasha Djihanian and composer, pianist Serouj Kradjian

in the Twilight, 1895), "Die Nacht" (The Night, 1885), "Befreit" (Liberated, 1898), "Morgen" (Tomorrow, 1894, a wedding present from the composer to his bride), "Zueignung" (Dedication, 1885). Serouj Kradjian (pianist, and core member of the Amici Ensemble) explained to the audience that these songs were originally written for soprano and piano, and later arranged by the composer for voice and orchestra. In his own new arrangements, premiered during this concert, Kradjian combined elements of both versions – the delicate intimacy of piano accompaniment with the colorful texture and lush tone of the ensemble featuring strings and clarinet.

Soloist Sasha Djihanian obviously loves

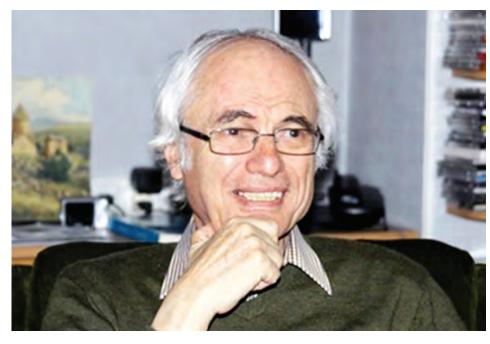
that she discovered Strauss when she was a student at the Montreal Music Conservatory, and "instantly fell in love". Fascinated by the composer's genius, she states that the way he "marries harmony, melody and text is just exquisite and extremely evocative". Djihanian's pure, crystalline soprano is well suited to this repertoire. Her expression ranges from the most tender and delicate to the highly ecstatic, always maintaining a beautiful timbre. Djihanian recently completed her Masters in Voice degree at the Montreal Music Conservatory and has won prizes in numerous competitions, including 1st prize in the Czech and Slovak International Voice Competition in 2015, 1st prize in the Canadian Opera Company Competition in 2011, and was a Semi-Finalist in the Queen Elisabeth Competition in Belgium in 2011. Her performance with the Amici Ensemble was eagerly welcomed by the audience members.

The concert concluded with one of Richard Strauss's earlier works, his piano quartet in C minor, composed in 1875 in Brahmsian style, under the influence of his very traditionalist father. The work is very interesting nevertheless, exuding youthful passion and intense lyricism, and not surprisingly, technically very demanding. Pianist Serouj Kradjian was joined by guest violinist Timothy Ying, guest violist Keith Hamm and cellist David Hetherington (the third core member of the Amici Ensemble).

It is worth noting that the original programing of the Amici Chamber Ensemble - now in its 30th year, turns each one of its thematic concerts into a unique experience. Furthermore, the three core members and coartistic directors are always joined by various quest performers (hence the name Amici). thus offering the listener boundless possibilities to experience new repertoire and to appreciate the vast array of musical talent that exists in Toronto. This sense of novelty, along with the excellent level of performance, make the concerts of the Amici Chamber Ensemble very attractive

For those interested in hearing the artists of the Strauss concert again, the Amici Chamber Ensemble will be performing two more concerts before wrapping up its 30th anniversary season (more about this on www.amiciensemble.com). As for Sasha Djihanian, she will hopefully return to Toronto in the spring for another concert, the details of which will be announced at a later date.

Mansurian Wins Grand Prize for His "Requiem"

Armenian composer Tigran Manusrian He also expressed his gratitude to the won the Grand Prize of the International International Classical Music competition Classical Music Competition in Luxembourg for his "Requiem," which is dedicated to the

organizers for bestowing the honor.

Mansurian and his fellow Armenian victims of the Armenian Gencode. Grammy nominee, conductor Constantine Mansurian is also nominated for two Orbelian, were honored by the Los Angeles Grammy Awards for the same composition, Armenian community during a luncheon on which he deemed an important achievement. January 13 at the Bistro Garden in Studio City.

«Թորոնթոհայ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան։ Մեզի լղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակալ են որոշ խմբագրումի։

YMCA աշխատանքի կեդրոնը ձեզի կօժանդակէ զանազան մարզերու մէջ աշխատանք գտնելու հարցով։

- Անհատական աջակցութիւն, խորհրդատուութիւն եւ աշխատանքի առաջնորդութիւն
- Մեմինարներ՝ օգնելու անհատին կրթական եւ աշխատանքային դիմումներու պատրաստութեան, հարցագրոյցներու հմտութիւններու ընկալման
- Համակարգիչի, տպագրական մեքենայի եւ fax-ի գործածման վարժութիւն

Աձապարէ եւ հեռաձայնէ խորհրդակցելու համար մեր մասնագէտներուն հետ։

Մարի Պատալեան 416-335-5490 ext. 30403

ymcagta.org

Scarborough Finch Ave Employment & **Immigrant Services YMCA Centre** 5637 Finch Ave. East, Unit 5 Scarborough

Celebrating the Life of Hrant Dink: "Our Martin Luther King"

On the 11th anniversary of Hrant Dink's assassination, the Armenian community of Toronto on January 29 gathered at St. Gregory Armenian Catholic Church to honour his legacy and remember his message for humanity and

As part of the local observance, this event was organized by The Zoryan Institute and the Bolsahay Cultural Association with the partnership of the Armenian Association of Toronto, The Armenian General Benevolent Union of Toronto, the Canadian-Armenian Business Council, Hamazkayin Armenian Educational and Cultural Society 'Klatsor' Chapter, the Mekhitarian Alumni Association of Toronto, the Nor Serount Cultural Association and the Tekeyan Cultural Association.

The event was attended by Toronto Armenian community leaders, acclaimed Human Rights lawyer Dr. Payam Akhavan and many Toronto Armenians.

Journalist, Filmmaker, and Professor at Carleton University, Kumru Bilici who has worked with Hrant Dink said: "He fought for everyone...there were no Turks. Kurds or Armenians when it came to injustices. He deeply cared about freedom of expression and believed that there is nothing that we cannot solve through dialogue, freely expressing our views and listening to one another." He was our Martin Luther King, she concluded.

Dr. Payam Akhavan, a famed human rights lawyer and Professor at the McGill

Rakel Dink addressing the audience

School of Law, served as the keynote speaker of the event. Dr. Akhavan eloquently explained the complexity of Turkish civil society, where ethnic nationalism has been defining "identity" by excluding and demeaning others.

"When we stoke the fans of hatred, the consequence is ethnic cleansing and genocide...All great evils begin with words that demean and dehumanize others," he said.

He said, Dink's mission was to find the shared humanity amongst all citizens of Turkey. There were no Turks, Kurds, Alevis, Jews, Greeks. Yezidis or Armenians when it came

become a true democracy.

Father Elias Kirijian, founding pastor of Gregory the Illuminator Armenian Catholic Church and the host of the event, opened the event by asking the audience to take a moment and get to know the person sitting next to them. This was a kick start of the celebration and a wonderful way to put Hrant's message into practice.

Megan Reid, Outreach Coordinator of The Zoryan Institute, then painted a picture of today's political environment in the United States, Turkey and Europe of rising populism to injustices. His mission was to destroy the of religious, ethnic and racial exceptionalism "us vs. them" notion and help Turkey to in contrast to upholding universal human rights of us vs. them?", he concluded.

Dr. Payam Akhavan

violations.

Raffi Bedrosyan, Special Advisor for Turkish Affairs to the Zoryan Institute and Representative of the Bolsahay Cultural Association, took the audience through a journey of Hrant's life and showcased how intellectuals, novelists, journalists, filmmakers and friends were profoundly impacted by Hrant's mission. He concluded his presentation by sharing Hrant's core question:

"Will we act like those responsible for the great atrocities of the past, or will we learn from those mistakes and write new pages worthy of civilized humanity and the elimination

ARS Toronto Roubina Chapter Creates Opportunities For The Youth

By: Raffaella Keshishian

As high school was coming to an end, I wasn't sure what I wanted to pursue during my post-secondary education. My teachers told me to do what I liked, what I had a passion for and what I was good at. I was unsure of what that was, however, I always loved to read and write. I decided to pursue the arts. Granted, I did move around in order to change my major and school find a program that fit me best.

Now in my third year of university at Ryerson, I've learned two things. The first thing I learned was in order to be successful and get further in my career I have to be active about networking and finding opportunities for myself to gain experience as a journalist. This past summer while working for the Armenian summer camp: Jampar, I expressed to the director at ARS Toronto that I was studying journalism, loved to write, and suggested writing an article on the simple as letting this be known, I values. was able to have my work published across the city I grew up in.

This leads to the second thing I learned. As you explore opportunities for yourself, these experiences can open doors for you. Jampar ended at the end of August, but in November I received an email from ARS Toronto Roubina Chapter inviting me to an event honouring 20th-century hero Sara Corning, where I could educate myself on one of Canada's lesser known historic personalities. This opportunity was for youth in the ARS community with a passion for law or journalism. The article I wrote in the summer paved the path for me in order to attend this event.

November 26, 2017, honoured Sara Corning by having her family present from Nova Scotia, as well as public officials, Armenian community representatives, and staff and students from the Armenian school. Growing up Armenian, the Armenian is making a significant donation to Genocide was a topic I was educated on since before I could remember. I knew all the facts and I know that Armenian, haven't heard of it.

Canadian nurse Sara Corning was not Armenian herself — I'm sure you can tell that by her last name yet she risked her safety while rescuing 5,000 children, most under 12 years old. After two clinics she opened for the wounded during the genocide were shut down by Turkish officials, she relocated to the orphanage. She never gave up on the Armenians, demonstrating her relation to the Armenian Genocide, passion for her job to take care of as she sat at the same table at the others and the heroic qualities our House of Commons of Canada with race needed to survive the horrors. Corning was an unspoken woman Jampar experience and culture. As who was unafraid to express her

> Jean Augustine took to the podium, Melanie Joly, Minister of Heritage and Culture said a few words. Joly spoke with confidence and a smile as she let evervone in attendance know they we all have an important role in the present and our shared future. With that, we have to focus on what brings us together and not what divides us. She knew how to approach the topic of genocide with compassion. She then touched on the power of multiculturalism and how it brings out nation together. As the Member of Parliament from Ahuntsic-Cartierville in Montreal, she knows the Armenian community well. She used the opportunity to make

The gala which took place on two special announcements. First, the 2018 Francophone summit will be held in Armenia. This is a huge step for the country of Armenia to raise its world profile and to increase awareness for the genocide.

> Second, The Ministry of Heritage support the Sara Corning Centre for Genocide Studies.

The gala's keynote speaker Dr. trailblazer and social activist. In 1993. she was elected the first Black female Member of Parliament. From Grenada and the daughter of a sugar cane plantation worker, her upbringing was not easy. Her life theme is "live to serve," and she made sure to express how proud she is of the example Sara Corning set and the glowing legacy she left.

Dr. Augustine had her own Sarkis Assadourian, who was the first Armenian-Canadian to be electe

She was also part of the historic Commons of Canada passed the Crimes Against Humanity and War Crimes Act voted to reverse a longstanding policy and passed a resolution rejecting the Turks for committing genocide against Armenians in 1915. Dr. Augustine voted to pass the motion, which won and the House acknowledged the Armenian genocide of 1915 and condemned the act as a crime against humanity officially in 2004.

Dr. Jean Augustine had lots of wisdom to share. Her grandmother taught her to set goals and believe in herself, and that hard work and dedication makes anything you set your mind to achievable. My grandmother taught me the same

Toronto ARS ladies with minister Melanie Joly and Jean Augustine on Nov 26, 2017

Dr. Augustine knows that greater value lays in all of us, and a lesson we can draw about human spirits from Sara Corning's story is predominant will. She asked everyone if Sara Corning was alive, fight and speak up for what is right. Courage can conquer adversity, and as Dr. Jean Augustine said: "together we must raise the bar."

Before she left the podium, she quoted the ancient Greek philosopher Aristotle: "There is only one way to avoid criticism: do nothing, say nothing, and be nothing." She used this famous quote to let us know that saving and doing nothing is, in fact, saying and doing something.

I've taken this piece of wisdom with me since then.

I ran into Dr. Jean Augustine two days later at Ryerson University at "The Economics of Equality: Advancing Women and Girls to

Change the World" event where Michelle Obama was speaking and I had to opportunity to speak to her and let her know her speech a few days earlier had inspired me.

I have taken away three lessons with me from this experience. First, what would she do? This question follow your passion. I loved writing is something I think about months since I was in elementary school, after the gala. The answer lies in all and although I had to transfer resolution when the House of of us, as we all have the capacity to schools and find what suited me best, I can truly say I'm content with what I am doing now. Sara Corning also demonstrated this: she was passionate about helping others. Second, I learned that one opportunity can lead to others. Never say no to an opportunity, and go out of your way to create experiences for yourself. No one can help you if they don't know how to. Lastly, I learned how important my voice is which I can express through my writing. Don't stay silent, because not doing anything is actually doing

something — but is it beneficial?
Thank you to ARS Toronto Roubina Chapter for creating opportunities for Armenian youth. I am truly inspired.

Remembering Armenak Alajajian – Armenia's Basketball Legend

By: Kamo Mayilian

Famous Armenian basketball player Armenak Alajajian (Armenak Alachachan) passed away at the age of 87 in Toronto, Canada, on December 4th, 2017.

Armenak Alajajian's contributions and support to the Armenian world are countless – starting from his achievements as one of the most famous Soviet athletes in the 1960s and ending up with his continued support to the Armenian community of Canada as AGBU's basketball team player and coach. Armenak's life was not an easy one. His life went through struggles, but he always did his best to go the extra mile to perfection and didn't forget to give back to his community.

Early Life and Repatriation to Armenia

Armenak Alajajian was born in Alexandria, Egypt on December 25, 1930 and was part of the Armenian Diaspora caused by the 1915 Genocide. His mother had been an orphan who had barely escaped the Ottoman Empire's deportations and mass killings of Armenians. Young Armenak attended Poghosian High School in Egypt and graduated in 1947. In 1948, there was a patriotic wave of Diaspora Armenians going to repopulate Soviet Armenia, which was part of the USSR at the time. After his move to Armenia in 1948, Armenak was accepted into the Yerevan Institute of Physical Education.

Despite being short by basketball standards, Alajajian began to excel in the sport. He first played with Yerevan SKIF, then the Armenian republic team and later with Alma-Ata Burevestnik in the soviet republic of Kazakhstan. He would become a basketball star not by natural size and talent, but made himself one by hard work and careful analytic study of the game. He was loved by his fans and coaches alike.

The Basketball Legend

Following success in Kazakhstan, Alajajian was invited in 1959 to CSKA-Central Sport Club of the Soviet Army in Moscow. From that time on, Armenak was no longer considered an above average basketball player, but an accomplished professional. He was one of the best shooters in Soviet basketball. In 1960, shortly after he joined the CSKA Central Sport Club, his team set a record which was unmatched at the time: 11 games – 11 victories!

It is worth mentioning that from 1953 to 1960, the Red Army team had never been champions of the Soviet Union. There were other strong teams, such as the ones from the then soviet republics of Latvia, Estonia and Georgia, and thus, it was very hard to achieve first place. Starting from the very first year that Armenak joined the team and during the subsequent eight years, his teams were repeatedly champions of the Soviet Union.

Alajajian's fans loved his style, particularly the tricks he performed. These made him stand out as an exceptionally exciting player on the court. One remarkable story was his play against the American team. as told in Anatoly Pinchuk's book "I Shall Limit Myself with Basketball" (Moscow, 1991). It cites excerpts from Armenak Alajajian's book "Not Only About Basketball." In 1964, during a game against the American basketball team playing in Moscow, he did one of his tricks for which he was famous. As he was moving forward, he finished dribbling, and he had to choose either to pass or dash to the basket. Instead, Alajajian firmly shot the ball off the backboard in such a way that the basketball immediately rebounded to him. He thereupon immediately passed the ball to a team member who had been deliberately stationed close to the basket - swish, two-points! As a professional who had mastered the extraordinary trick. Armenak had calculated that all five American opponents would

instinctively look at the ball and backboard. In that brief instant, they would lose sight of his whereabouts. But both Armenak and his teammate knew the value of a fraction of a second in such a setting and the manoeuvre worked. Upon seeing the unorthodox and innovative play, the USA national team coach John McLendon jumped up from his bench and gave Alajajian a long, standing applause. Armenak had earned his distinguished opponents' respect. As each of the American players were substituted onto the court, Alajajian was the first and foremost player from the Soviet team that they would approach and generously acknowledge. Armenak Alajajian played wearing sweater number six on both the CSKA and USSR national team. The ovations that number six received had no equal at the time.

All this success did not come by itself. It was a result of long, hard work and much perseverance. His coaches greatly admired

later interview, Armenak recalled that the KGB had attempted to recruit him, but he bravely and firmly refused. He was not interested in power politics or international intrigue. His passion was sports. He observed: "Finally, in 1963 I was able to go to Madrid for the European Cup games - Marshall Grechko personally vouched for me, so I would be allowed to go. In 1968, I became the head coach of the Red Army team. In that season, we won the European Cup from the "Real Madrid" team in Barcelona. It was a difficult game, with overtime. Until then the Spanish team was always proud that they never lost on their home base... but we made them loose". Continuing he added: "When we returned to Moscow, they started searching - apparently someone told the Ministry of Defense that every player of the (Red Army) team had received \$6,000 cash, which was an absolutely false allegation, and that I had something to do with it. They even complained

with a modest family loan, he opened up "AAA Diamonds LTD". It proved to be a highly successful manufacturing and retail venture in downtown Toronto that operated from then until now.

Armenak continued his basketball wherever he could. In 1974-1975, he was the coach of Humber College basketball team in Toronto. From 1974 to 1990, Alajajian coached the Armenian General Benevolent Union basketball team in Toronto. He was also a philanthropist to the city's Armenian Holy Trinity Church, the Armenian General Benevolent Union and numerous other Armenian causes.

Armenak Alajajian's books, brochures, essays and notes were published in hundreds of thousands copies in the Soviet Union. His words appeared in Russian and Armenian newspapers and on TV and radio programs. Most notable were his two published books in Russian: "Notes of a Basketball Player" (Moscow, Publishing House of Physical Culture and Sport, 125 pages); and "Not Only About Basketball" (Moscow, Molodaia Gvardia, 319 pages; translated into Estonian as well).

Starting in the late 1990s, there were unsuccessful efforts to have him inducted into the Basketball Hall of Fame in Massachusetts, United States. At that time, there was less interest in international basketball stars, let alone from the former Soviet Union. However, in recent years, there has been a renewed recognition of Armenak Alajajian's pioneering role. The winner's trophy at a recent pan-Armenian basketball tournament in Yerevan is named after him. Certainly, many local Toronto Armenian basketball players continue to be inspired by his legacy.

Pictures from Alajajian's athlethic career.

him. During his long career, none of his coaches would ask him to do more than he was already doing. The reason for that was the simple fact that there was no need to tell him that "he had to work more and to try harder", because he was already doing more and more. Every time he could, he sought to do more in a long series of steps towards perfection. During his entire life in a country where men smoking was the norm, Armenak did not try one single cigarette, even for curiosity. In a country where heavy drinking was too common, he didn't consume any alcohol either. Only once did he try a few sips of cognac at a celebration party. As he took several sips from the shot glass, he called out with laughter: "I am drunk, I am drunk!" The next morning, he approached his friends with genuine surprise and posed the serious question: "How can you even drink this by the bottle?"

As he continued his career with the Soviet national team, he set new records with his teammates. Most notable, as the pivotal point guard, he led the team to the Olympic Silver medal in Tokyo in 1964 with an 8-1 record, coming second only to the American team.

Immigration and Life in Canada

While Armenak was breaking new records in his basketball career, grave problems began to emerge and create significant obstacles in his life. At that time, the KGB secret police monitored and controlled much of Soviet society. Even famous people fell under its powerful influence. Suddenly, Armenak was not allowed to play as much; he was not even allowed to travel to play in Europe. The pretext offered was that he had an older sister living in Canada and that he might defect. In one

that the team members were not participating in the work of the Komsomol [Youth Branch of the Soviet Communist party]. This made me understand that they were not going to let me work, and I applied to leave for Canada to join my [extended] family."

Repeated threats and intimidation by the KGB brought Armenak – Soviet Armenia's basketball legend with 17 gold medals and a Silver Olympic Medal from Tokyo (1964) – to realize that he was no longer safe remaining in the Soviet Union. Accordingly, he and his family decided to immigrate to Canada, where his mother and both sisters lived. Arriving in Canada in 1974, life turned out to be initially quite difficult for the older immigrant in his mid-forties. At the time, the most popular game in Canada was hockey, with very little attention paid to basketball. Armenak had professional friends in the United States, one of them was Larry Brown, who had played for the United States against the Soviet team in the 1964 Tokyo Olympic Games. Brown was now a coach in the NBA. He offered Armenak a job in basketball, but Armenak's mother was anxious about the prospect of her son leaving for the USA and breaking up the recently reunited extended family. Armenak decided to stay in Canada. His immigrant work challenges started with long hours in a manual labour job moving cars around in a downtown parking lot. Being used to struggle and hard work all his life, Armenak worked swiftly and for long hours, even in innovative and unorthodox ways. One day, unexpectedly two former fans from the Soviet Union, who were now businessmen, recognized him and offered to tutor him in the gold business in Toronto. After a number of months of apprenticeship learning the gold and jewelry business and

Friends and Relatives about Armenak

Distinguished writer and genocide scholar Alan Whitehorn remembers his uncle with pride and recalls hearing exciting comments from his high school football coach Rolly Goldring, who was also a member of the Canadian Olympic basketball team. Whitehorn adds "Among my special memories was speaking with Rolly Goldring in 1964 as he prepared for Canada's Olympic basketball team. The first game Canada played in Tokyo was against the Soviet team, which included my uncle. Defying the Cold War barriers, these two Olympians exchanged personal and private best wishes. Upon Rolly's return to Canada, I was grateful for his kind comments and insights. Sadly, they both died in Toronto within weeks of each other."

Levon Yazejian, a dear family friend and former treasurer of the Toronto AGBU, who spoke at the church funeral service, observed that Armenak brought energy and brilliant strategy to the game. Quoting the player himself: "In basketball the game changes constantly: one moment it is defense, the next is attack! I like the control in directing the game". Levon also added that "it is not surprising that Yuri Gagarin, the first man in space, commented that 'Armenak blasts like a rocket.' In an overview of Armenak's career, Levon Yazejian pointed out that "Armenak, during his Soviet national basketball team years, won 17 gold medals, a silver medal in 1964 at the Tokyo Summer Olympics. ...Accordingly, it is not surprising that on January 17th, 2000, the Russian Basketball Federation recognized Armenak Alajajian as one of the top five players of the century. Moreover, in that same year, the Armenian government issued a commemorative stamp honouring Armenak Alajajian as a champion of many basketball games in the former Soviet Union and Europe."

Levon Yazejian noted that in later years in Canada "Armenak invariably attended and coached every game tournament that the

cont. on page 29

Unicorns On Display...

By: Talyn Terzian-Gilmour

Every now and then this lucky girl gets to spend the day with Mr. Niceguy and recently, I've been extra lucky. See, while I don't have steady employment – and when I do, I generally tend to be the CEO, CFO and grunt analyst all rolled into one in other words, the number of employees in my organization equals a whopping ONE. Lately that figure has doubled: Me and Mr. Niceguy.

This past month has seen me and Mr. Niceguy tackle two very important projects for our family, so we've been spending quite a bit of time with each other. Mr. Niceguy has a very healthy work ethic - one that I didn't quite appreciate during our graduate school days - he likes to take frequent breaks and generally runs at a steady pace. I, on the other hand, well you can probably quess: I go hard, very hard, with extreme intensity and the gas pedal is not released until I cross the finish line and see the checkered flag.

Despite my singular focus, I do know when to stop and take notice - like when you're face to face with a unicorn. When we finally reached an important milestone a couple of weeks ago, I decided to take Mr. Niceguy to lunch to a place that I normally frequent with my mom friends. This particular restaurant is not one of my typical choices - I enjoy one-offs, where everybody knows my name – this place has more of a night club feel, day or night. In any case, we were shown to our seats, ordered a couple of celebratory drinks and waited for our food to arrive when...

Not more than ten or twelve feet away, on the table opposite ours, were seated a couple: he, looking like a broody, sensitive, artistic type with hair à la John Travolta circa Saturday Night Fever, she, slightly more homely looking but with a seemingly profound stature like an unassuming Joanof-Arc. Don't ask how I put all of that together with a momentary glance...let's just say my imagination often gets the better

In any case, I would not under normal circumstances have noticed either except...it was as if I did see a unicorn, and found it very hard to turn away. I'll simply say this no judgement...well, who am I kidding; there is a level of affection that is appropriate for couples to demonstrate in public: holding hands, arm around waist, a quick peck on the cheek and maybe a stolen kiss. What was happening at the only-twelve-feet-awaytook everything in my power to uncurl my cheek for good measure!)

lip, 'un-agape' my mouth and stop gawking.

Back in my teenage days – and perhaps a little in my university days - I too may have indulged. We've all been there when emotions are running high and you're not necessarily at the point where you are ready to introduce Mr. or Miss Right Now to your parents and so it's just all in good fun. A sly sideways glance, a casual flip of your hair, and that feeling of unstoppable magnetism...all terribly age appropriate behaviour as we navigated through our adolescent and early adult years. Am I so far away from that time that the display I was witnessing made me feel closer to Her Majesty, the very proper Queen of England, than to my twenty-year-old-self?

Perhaps. But more than that...I live by a code. We all have rules for ourselves. For example, living in such a way so that one never has any regrets. I used to live by that one...then I came face-to-face with reality (and adulthood) and realized that regrets are simply a part of life - one must learn how to handle them. Or, making sure that every meal involves some number of fruits or vegetables...again, I left that one by the wayside a long, long time ago...actually, about the time when I moved out of my parents' house (my mom is the very best at making sure we all have balanced meals and yes, I got spoiled). Now I count my blessings if my kids eat all of their lunch.

Of all the rules I've had for myself many of which have changed or adapted over the years, there is one which I have maintained and continue to hold very true and dear: live each and every day as if you are going to one day, run for the office of the President of the United States. All that to say, to live in a way so that nothing I do or say can come back to haunt me down

Even that rule, however, must temper of time...after all, surely I am not so far down the road that I can't remember the early days of passion?

And while Unicorns are not real, what they symbolize, is: the spirit of childhood and possibility. So perhaps what I was witnessing was the beginning of a great possibility? Perhaps this fellow had finally reunited with his long-lost love? Or they had both overcome some great adversity when they first met as children and now as adults, they could finally be together? Either could be an explanation.

In the end, we finished our drinks and but-not-far-enough-table would be better our meal, congratulated ourselves on a described as totally inappropriate, "get a milestone well achieved, and decided that room" kind of behaviour. And as much as our adolescent days were further away than I wanted to melt away into my dumplings we sometimes realize...and walked out and lettuce wrap appetizers, I could not. It hand in hand (and with a small peck on the

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոհալ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան։ Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

"Art is the Language" Exhibit organized by Armenian Family **Support Services**

"Art is the Language" exhibition was held on November 5, 2017 at Holy Trinity Armenian Church. The one-of-a-kind art exhibit brought together the art of two ancient cultures, Armenian and Indigenous, in celebration of Canada's 150th Anniversary.

The opening ceremony was in three languages and they all delivered one common message: Art is a common language of

Notable attendees included MP John McKay, MPP Mitzie Hunter, Counselor Jim Karygiannis and Hratch Aynedjian on behalf of MPP Raymond Cho's office. The event was well attended by many Syrian new comers to the community as well.

AFSS was empowered by receiving a warm greeting message from Ontario Premier Kathleen Wynne.

The objective of this program was to deepen the understanding of Canada and its indigenous people through Art and Culture, and to help our newcomers integrate into the fabric of their new home- Canada.

The cultural program included performances by Indigenous singers from Eagle Women Singerz group, Sassoon Dance Ensemble and Hasmig Bertizian.

The attendees experienced a harmonious symphony of art: Native drummers drummed along to Armenian rhythms as Sassoon dancers performed in a harmony of two cultures.

The same harmony continued in the exhibition hall where Razmig Bertizian's beautiful art pieces were showcased with Native arts organized by Armen Gallery of

The art loving audience was served with afternoon tea and home made baked goods specially prepared for the occasion by Silva Baberian, and the volunteers provided excellent service as people enjoyed the show.

The program committee headed by Christine Topjian, and the AFSS Board were thanked for an amazing art and culture event. The organization recorded one more success story in its 14 years' service to the community.

<u>ՉամազգայինիԳլաձորՄասնաճիւղ</u> Hamazkayin Klatsor Chapter ԳրականՅանձնախումբ

Փոքրերու Պատմութեան Ժամ Եւ Ձեռային Աշխատանք

4-8 տարեկան մանուկներու համար

Կիրակի, 11 Փետրուար, 2018

ժամը 2:00-3:00

Յամազգայինի «Յ. Մանուկեան» Գրադարան

Բարեհաճեցէք արձանագրուիլ նախքան

7 **Ф***ետրուար* , 2018

Syrian-Armenians: Between Two Homes

By: Sofia Manukian

(A.W.)- At the end of 2016, I started volunteering for a program aimed at integrating Syrian-Armenian children into Armenian society. I vividly recall one outspoken little boy who refused to call Armenia home. He hoped his family would one day go back home to

But after some time the program must have worked, because soon his tone shifted from one of resistance to one of excitementabout his new school, new friends, and new

Then, one day, he entered the classroom, visibly disturbed. I asked him what was wrong. He announced, upset, that his family would soon be returning to Syria.

Armenia's official population is a little over 2.9 million, but some estimate that it is lower. Because of reasons such as economic hardship and social injustice, sources report that approximately 35,000 people migrate elsewhere each year, usually to Russia or the United States.

Those circumstances have made the influx of Syrian Armenians to Armenia a welcome development. According to official statistics, about 20,000 Syrians (most of them of Armenian origin) have found refuge in Armenia since the beginning of the Syrian war in 2011.

But after nearly seven years of conflict, the situation finally seems to be stabilizing. Aleppo, in particular, where the majority of Armenians had been living prior to the war, is rebuilding.

"Life in Aleppo is getting back on track," said Anahid Tashjian, a Syrian Armenian I met through the KASA Foundation's Adopt-A-Family program in Armenia in 2014. She and her family moved back to Syria in summer 2017. Her voice was bright and cheerful as she explained, "People are repairing their houses, there are jobs here." She even invited

"We liked it in Armenia, we were warmly welcomed," she said, "but it was difficult for us. We saw few prospects, and the salaries were very low. So, we returned."

Tashjian's family has already made the decision to return to Syria. But what will happen

An exhibit entitled "Home to Home," which launched Dec. 17 in Yerevan, was dedicated to cataloging the influence Syrian-Armenians have had in Armenia since their arrival in 2011 (Photo: Sofia Manukyan)

Armenians currently residing in Armenia and Artsakh?

Documenting the Change

Anna Kamay, curator of a recent photography exhibit dedicated to documenting the Syrian-Armenian presence in Armenia and Artsakh over the last few years, said the positive changes to Armenian society are "undeniable."

'Changes in dressing style, changes in service, changes in cuisine... I can definitely see these changes, because I was not in Armenia for a while after returning here I could feel the difference," Kamay explained. "Documenting the changes and the stories was therefore important for me to make sure we do not forget what heritage these people brought with them and how it changed our surroundings in a good way."

Some Syrian Armenians have even come to resent the term "refugee" altogether, especially Rita Manjikian, who moved to Yerevan in 2013. "If I am Armenian, if I know the language, if I feel like a local and I am working hard to stand on my feet," she said, "then why should I consider myself a

to the other estimated 16,000 Syrian- to Syrian-Armenians as "newcomers" rather than "refugees"—was the inspiration behind Kamay's first exhibit, "The Newcomers: Syrians in Armenia," in which Manjikian was featured.

Over a week ago, Kamay launched the second exhibit in her series. She said the overall conversations she has had with Syrian-Armenians inhabiting in Armenia inspired the title of the second exhibition "ïÝÇó ïáõÝ" ("Tnits Tun"): in English, "From Home to Home."

The exhibit also featured a corner devoted to an artisan collaboration between Homeland Development Initiative Foundation (HDIF), Haya brand, and Syrian-Armenian women living in Armenia. On display are clothing and embroidery containing Armenian design themes from Van, Aintab, Sivas, and Marash, created by some seven women.

Aida Santourian of the Syrian Armenian Union explained that the embroidery on display is inspired by Armenian miniature traditions. "Sewing on this modern clothing, we therefore combined the traditional with contemporary style," Santourian noted.

Organizations and agencies such as the UN, the UN High Commissioner for Refugees, and GIZ (German Corporation for International Cooperation), as well as Armenia's Ministry Manjikian's terminology—she has referred of Diaspora, have been supporting in

organizing events during which Santourian and others have been able to showcase their work and boost entrepreneurial spirit in the Syrian-Armenian community, particularly women.

Will the Syrian-Armenian Community Persist in Armenia?

Manjikian doesn't yet plan moving out of Armenia. She says that even before the conflict she always knew that she would one day go to Armenia; the war simply hastened the inevitable. Moving to Armenia has felt, in fact, a lot like returning home: "I have an uncle who helped me in adapting here," she explained. "In fact if someone has guidance here, not so much financial support but rather guidance, it is possible to adapt here. Knowledge of Armenian, and having some friends or acquaintances, in my case relatives, helps in the adaptation process, too."

As for the rest of the Syrian-Armenian community in Armenia, it's tough to say.

Kamay said only time will tell. "After all, in Syria, they had their houses, their businesses. Life was cheaper there," she explained. "While there, one person—usually the man—could work and support a whole family. Here, one person's salary is not enough. Women have to work here, too.'

"But despite the hardships, still there was no scenario of Syrian Armenians living in tents or else, as several international organizations and the state would help with financing the rentals of apartments for the initial months, sponsoring healthcare. And language skills were another plus which helped in adaptation process," Kamay added.

More than anything else, said Kamay, the influx of newcomers brought some muchneeded cultural diversity to Armenia's culturally closed society, but it would be unfair to expect them stay here taking into account the local problems. "There has already been a flow of Syrian Armenians to Canada and elsewhere, and many are also returning to Syria, so we are yet to see if the community will persist here or Armenia will be a temporary harbor for them.

The exhibition featuring photographers Anush Babajanyan, Nazik Armenakyan, and Piruza Khalapyan opened on Dec. 15 and will run until Jan. 15 at AGBU's exhibition hall in

Among Safe Countries For American Travelers

share information with U.S. travelers. Under the new system, every country will have a Travel Advisory, providing levels of advice ranging from one to four.

Armenia appeared in the Level take "normal precautions".

I his is the lowest advisory level for safety and security risk. There is some risk in any international travel. Conditions in other countries may differ from those in the United States and may change at any time," State Department notes.

Georgia is also included in the Level 1 group, while Azerbaijan is in the category of countries where "increased caution" is needed.

"Terrorist groups continue plotting possible attacks in Azerbaijan. Terrorists may attack with little or no warning, targeting tourist locations, transportation hubs, markets/shopping malls, local government facilities, hotels, clubs, restaurants, places of worship, parks,

U.S. Department of State major sporting and cultural events, launched improvements to how we educational institutions, airports, and other public areas," the statement

> Russia and Turkey are included in "Reconsider Travel" category which means "a serious threat".

"Under the current State of 1 group when the travelers need to Emergency, security forces have detained individuals suspected of affiliation with alleged terrorist organizations based on scant or secret evidence and grounds that appear to be politically motivated. U.S. citizens have also been subject to travel bans that prevent them from departing Turkey. Participation in gatherings, protests, and demonstrations not explicitly approved by the Government of Turkey can result in arrest. The Government of Turkey has detained and deported U.S. citizens without allowing access to lawyers or family members, and has not routinely granted consular access to detained U.S. citizens who also possess Turkish citizenship," the report says.

State Department Lists Armenia Republic of Armenia Square Inaugurated in Uruguay

A square dedicated to the Republic of Armenia was inaugurated on January 7 in Punta del Este, Uruguay, with a sculpture of an Armenian woman made by Gor Davtyan, an artist from lievan, who donated it as a token of appreciation for dedicating the public place in honor of Armenia.

The project was developed jointly between the Embassy of Armenia and the Municipality of Maldonado, following a resolution passed in December 2015. The ceremony was attended by the Mayor of Maldonado Andres Antia Behrens, the Mayor of Punta del Este Andres Jafif, and the Minister of Tourism of Uruguay, Liliam Kechichian, along with the Ambassador of Armenia in Argentina, Uruguay, Chile and Peru, Esther Mkrtumyan, the Primate of the Armenian Apostolic Church in Uruguay, Archbishop Hagop Kelendjian, and representatives of the Armenian National Committee of Uruguay.

"The Armenian community has a lot of teamwork and a lot of people", said Andres Jafif. "We have been working for many years for this place that I think our community deserves, in a beautiful place like Punta del Este. Our community has won the affection of all Uruguayans, a strong, hardworking community that continues to maintain its traditions," added Liliam Kechichian.

The action is a sign of friendship that takes place within the framework of the 25th anniversary of the establishment of Diplomatic Relations between the Eastern Republic of Uruguay and the Republic of Armenia, and the centennial of the Armenian diaspora in Uruguay. In addition, during the event Punta del Este and ljevan were declared sister cities.

A statue representing an Armenian woman by sculptor Gor Davtyan was placed at the Uruguay square

Ambassador Esther Mkrtumyan recalled that "25 years ago with the establishment of diplomatic relations between Uruguay and Armenia, the traditional affection between our people turned into friendship and bilateral cooperation, in close cooperation for peace and harmony among nations."

His Holiness Aram I Declares 2018 The Year of Independence

Catholicos of the Holy Sea od Cilicia significant role in the creation of Armenia's Aram I declared 2018 "the year of Independence" on the occasion of the 100thanniversary of the first Republic of

On Sunday, January 14th, during the Holy Liturgy at St. Gregory the Illuminator Cathedral in Antelias, as well as and in all Armenian Orthodox dioceses and parish churches under the jurisdiction of the Armenian Catholicosate of Cilicia, the Pontifical Encyclical of His His Holiness Aram I recommends that the Holiness Aram I was read.

In the Pontifical Encyclical, His Holiness gives a brief account on the events that lead to the creation of independence. His Holiness reminds that the Armenian Church had a and Diaspora.

independence.

Catholicos Aram I also reminds that "Centuries of history testifies that regimes are temporary, nations with their faith, fatherland and culture are eternal" and concludes, "The strengthening of Armenia and Artsakh is the foundation of our national unity and vision and our guarantee of our nation's bright future."

At the end of the Pontifical Encyclical, prelacies, the organizations, the educational institutions, the intellectuals and every and each Armenian dedicate their efforts towards building a stronger Armenia with strong Artsakh

ANCA Outlines 2018 Advocacy Priorities

WASHINGTON—The Armenian National Committee of America shared its 2018 Armenian American policy priorities in an indepth video presentation featuring "asks" of the U.S. government regarding a secure Artsakh Republic, a just resolution of the Armenian Genocide, and stronger U.S.-Armenia economic, political and military ties.

In a 50-minute presentation broadcast live on the ANCA's Facebook page (81K+ Likes) and now available on a broad array of social media platforms, ANCA Executive Director Aram Hamparian opened with a callto-action urging friends of Armenia to send letters to their U.S. legislators by visiting anca.org/2018, and then walked viewers through each aspect of the Armenian American advocacy agenda.

"Coming off a political transition year, and heading into a hotly contested election season, we are well positioned to make progress in each of our priority policy areas," said Hamparian. "Our team in Washington, our regional offices, local chapters, grassroots advocates, and coalition partners look forward to engaging with elected officials – at every level of government – to advance our shared concerns and realize our common aspirations for Artsakh and Armenia. A great way to start is by asking friends, relatives, and colleagues to visit www.anca.org/1918 and take action today."

Included in the 2018 ANCA policy "asks" are:

Artsakh | Peace | Security | Aid

The key to reaching a durable and democratic settlement regarding the status and security of Artsakh – a longstanding U.S. foreign policy priority – is strengthening the 1994 cease-fire. The government and citizens of Artsakh are committed to strengthening their partnership with the U.S. government and deepening their ties to the American people.

ANCA Asks:

- a. The Administration should renew U.S. pressure upon Azerbaijan to stop obstructing the implementation of the Royce-Engel peace proposals for Artsakh, life-saving, common sense cease-fire strengthening measures that have been endorsed by the State Department, the OSCE, Armenia and Artsakh:
- An agreement from all sides not to deploy snipers, heavy arms, or new weaponry
- The placement of OSCE-monitored gunfire-locator systems to determine the source of attacks

·The deployment of additional OSCE observers to monitor cease-fire violations

For its part, Congress should appropriate at least \$20 million in FY19 to support implementation of the Royce-Engel peace

1.The U.S. should suspend military aid to Baku and strengthen Section 907 of the FREEDOM Support Act.

c. The President should request and the

in aid to Artsakh, focusing on:

- The completion of HALO Trust's demining work
- Rehabilitation services for infants, children and adults with disabilities.
- 1. The Administration and Congress should eliminate outdated and obsolete barriers to travel, contacts, and communication between U.S. and Artsakh government officials, political leaders, and other civil society
- 2. The U.S. government should publicly mark the 30th anniversary of the Artsakh liberation movement and the anti-Armenian developments helped spark a democratic wave that helped bring down the Soviet

Armenian Genocide | Justice The U.S. cannot credibly speak out against present day atrocities – including those against religious minorities across the Middle East while remaining silent on Turkey's genocide of millions of Armenians, Greeks, Assyrians, Chaldeans, Syriacs, Arameans, and other Christians.

The U.S. government should override Turkey's veto over honest American remembrance of the Armenian Genocide and stop outsourcing U.S. genocide policy to foreign regimes.

ANCA Asks:

- a. President Trump who ran on a platform of rejecting foreign influence over the U.S. government - should, in his April 24th statement, announce that America will no longer enforce Turkey's gag-rule against honest U.S. remembrance of the Armenian Genocide.
- b. The U.S. Congress which is led by leaders, in both houses and from both parties, who have records of supporting proper Armenian Genocide remembrance - should pass

Congress should appropriate at least \$8 million bipartisan resolutions regarding the Armenian

- Res.220, a U.S. House genocide prevention measure drawing upon the lessons of the Armenian Genocide.
- Res.136, a U.S. Senate resolution seeking to ensure that U.S. foreign policy "reflects appropriate understanding and sensitivity" of this crime.
- 1. Members of the U.S. Senate and House are invited to participate this April in the annual Capitol Hill Armenian Genocide commemoration, a solemn remembrance that pays tribute to the millions of Christian victims of this atrocity.
- massacres in Azerbaijan. These historic d. Congressional intelligence panels should launch investigations into Turkey's manipulation of American policy. These investigations should look into Ankara's campaign to obstruct justice for the Armenian Genocide, with a special focus on the potential collusion of U.S officials.

The Turkish government remains entirely U.S. arms and technology out of the hands unapologetic and arrogantly unrepentant of foreign regimes that will use them for regarding the May 16, 2017 attacks by President Erdogan's bodyguards on peaceful American protesters outside the Turkish Ambassador's residence in Washington, DC.

ANCA Asks:

The Administration should formally request that Turkey extradite members of Turkish President Erdogan's security detail who have been criminally charged with attacking peaceful American protesters.

US - Armenia | Partnership The 100th anniversary the first Republic of Armenia marks a major milestone in the U.S.-Armenia partnership, an alliance characterized by the steady expansion of bilateral ties and continued cooperation on a broad array of multilateral, regional and international challenges. Armenia participates in NATO's Partnership for Peace and has provided troops

for U.S led peacekeeping operations in Afghanistan, Iraq, Kosovo, Lebanon, and Mali.

U.S. can play a vital role in helping Armenia complete its aid-to-trade transition, moving toward a bilateral relationship defined by mutually-beneficial commercial ties, strong cultural and political connections, and broadbased cooperation on international security concerns

ANCA Asks:

a. The Administration should take up Armenia's calls for a new Tax Treaty to eliminate the threat of double taxation, a major but unnecessary barrier to the growth of bilateral trade and investment.

b. The Administration and Congress should take administrative and regulatory actions needed to support the launch of commerciallyviable non-stop Los Angeles to Yerevan passenger and cargo flights. c. The President should request and the Congress should appropriate at least \$40 million in FY19 assistance for Armenia, with a focus on expanding the U.S.-Armenia economic ties and expanding military relations (NATO interoperability and participation in

peacekeeping). d. The President should request and the Congress should appropriate at least \$40 million in FY19 to support Armenia's commendable efforts to serve as a regional safe-haven for at-risk Middle East refugees. e. The Millennium Challenge Corporation should approve a new compact with Armenia

to support Science, Technology, Engineering, and Math (STEM) education in Armenia's public schools. f. Members of the U.S. House should co-sign the annual Armenian Caucus letter to the

leadership of the State-Foreign Operations Subcommittee, covering the full range of U.S. foreign aid priorities related to Armenia and Artsakh. Regional Security | Turkey | Azerbaijan

Erdogan | Justice | Extradition The President and Congress need to keep offensive purposes, including, potentially, against the United States and our allies.

ANCA Asks:

- a. The Administration should place a freeze on all proposed arms sales to Turkey, ranging from firearms to Turkish President Erdogan's security detail all the way up to F-35s for the Turkish military.
- b. The Administration should in the interest of regional security, nuclear safety, and nonproliferation - seriously reevaluate the stationing of U.S. nuclear arms at Turkey's Incirlik airbase.
- c. The Administration should oppose any direct sale of U.S. offensive or dual-use defense articles to Azerbaijan, and block any thirdparty licenses for the transfer of advanced U.S. weapons, parts and technology to Baku, including for the Iron Dome system.

Armenia Recognizes IS Massacres of Yezidis as Genocide Yezidis increasingly seek to highlight their shared history of suffering with Armenians

By: Maxim Edwards

(EurasiaNet)- Armenia's parliament has passed a resolution recognising the Islamic State's massacres of Yezidis in Iraq as an act of genocide. The statement, passed on 16 January, reaffirms Armenia's commitment to preventing the crime of genocide, calling on the international community to investigate the terrorist group's crimes against the beleaguered ethnoreligious group in Iraq and to ensure its safety.

In August 2014, Islamic State fighters descended on Yezidi-populated areas of northern Iraq, slaughtering some 3,000 Yezidi men and abducting 5,000 women and children. Thousands of Yezidis fled, and remained stranded in the desolate Sinjar Mountains as the Islamic State continued to systematically eradicate religious minorities across Iraq and Syria. Thousands more Yezidis joined other refugees and headed to Europe.

Among those who witnessed the events was prominent Yezidi human rights activist Nadia Murad, who herself escaped IS captivity in 2014. Murad has welcomed Armenia's initiative and described the recognition as a "historic moment".

The fate of the Yezidi community is of particular relevance to Yerevan -- of the world's 1.5 million Yezidis, 35,000 live in Armenia, where they constitute the country's largest ethnic minority. The community mostly raises livestock, and is distributed across the central and northwestern provinces of Armavir, Ararat,

World's largest Ezidi temple is under construction but Ezidis say they need empowerment through education and employment more than they need another temple.

Aragatsotn, and Kotayk. Events in their historic Mesopotamian homeland have compelled Armenia's Yezidis to assert themselves internationally -- in 2015, work began on the world's largest Yezidi temple in Aknalich, a small village near the Turkish border.

Only a handful of Yezidi victims of ISIS ever made it to Armenia, where the Yezidi population are themselves the descendants of refugees from earlier massacres. In recent years, Armenia's Yezidis have sought to highlight their shared history of suffering at the hands of the Ottoman Turks with the ethnic Armenian majority.

Rustam Makhmudyan, an ethnic Yezidi member of Armenia's parliament, said that Armenia had a historic duty to offer solidarity to those suffering as Armenians once had, in an interview with Tert.am. Makhmudyan coauthored the draft statement in a cross-party initiative with MPs Vahram Baghdasarvan and Armen Rustamyan.

The resolution was not passed without controversy. All told, 92 members of Armenia's 105-member strong National Assembly were present for the vote, and all supported it with the exception of Armen Ashotyan, who abstained. Ashotyan took issue with the use

of the term "genocide", a crime he argued can be committed only committed by states, not terrorist groups.

Boris Murazi, a Yezidi youth leader of the Sinjar Yezidi Union (and author of a book on the Yezidi genocide), responded in a column for A+1 news, arguing that Ashotyan's skepticism was a symptom of a deeper intransigence among Armenia's Republican Party -- why, asked Murazi, had it taken four years since the massacres at Sinjar for Armenia to take this latest step?

A further dispute arose when co-author Armen Rustamyan took issue with the use of the term "genocidal acts" instead of "genocide" (Arm: tseghaspanut'yun) to describe the massacres of Yezidis in Iraq. Makhmudyan responded that there was no substantive difference in international law.

The recognition of Islamic State's massacres as genocide was one of Makhmudyan's stated priorities in his inaugural speech after the parliamentary elections of April 2017. The 35-year old Makhmudyan was one of four MPs to have been elected under a parliamentary quota for the Armenia's largest ethnic minority communities, introduced under Armenia's new electoral code.

According to Yezidi rights NGO Yazda, some 13 parliaments and assemblies worldwide have recognised Islamic State's massacres of Yezidis as an act of genocide, including legislatures in Canada, France, the UK. USA, and the EU. Prior to Armenia's recognition, the latest legislature to do so was the Iraqi parliament on 18 November 2017.

Armenian Community in Jerusalem Shrinks, But Perseveres

Church of the Holy Sepulchre, a small group of Armenians took their turn to clean the site where Jesus Christ is believed to have been crucified and buried.

They wiped the top of the tomb and refilled the oil lamps. The priests did it a bit perfunctorily, part of a daily routine, while the ritual visibly moved the pilgrims. Some were

There has been an "Armenian Quarter" in Jerusalem, covering about one-sixth of the territory of the Old City, for centuries. Armenians began settling in the city in the 4th century, after the official conversion to Christianity.

As a result of a painstaking agreement worked out centuries ago, when Jerusalem was under Ottoman control, Armenians share responsibility for maintaining some of the city's most sacred Christian sites. At the Church of the Holy Sepulchre, the Armenians clean inside the edicule, which encloses the tomb, and its surrounding area, several times a week.

In 1948, Armenians in Jerusalem numbered about 16.000. Today, that number

(EurasiaNet)- Late at night in Jerusalem's has shrunk; estimates range from 700-1000, with a smaller community in Bethlehem.

> Some in the community are concerned about the decline in their numbers. In addition to continuing unrest in Jerusalem, some Armenians feel they are less welcome in Jerusalem these days, despite their integral, centuries-long presence in the city. "We are not given international passports and are often mistreated – like other ethnic groups who are not Jewish," one woman from the Armenian Quarter, who did not want to be identified, told Eurasianet.org.

> This has implications for Armenians' role in maintaining Jerusalem's sacred sites, as well: the community supports the Armenian Patriarchate in Jerusalem, which in turn administers the Armenian Quarter. Some Armenians feel that their declining numbers, and their quarter's high value – a hub of tourism in the Old City - could lead to them losing ownership.

> Today, though, in spite of their relatively small numbers, Armenians work to maintain their presence in Jerusalem. About 40 students, most of them from Armenia, study

An Armenian priest inside a church in Jerusalem's Armenian district.

Patriarchate of Jerusalem. There are daily Armenian religious life remains constant. Armenian church services in Jerusalem and Bethlehem, and a steady stream of visiting the head of one of Jesus Christ's apostles is pilgrims from Armenia and the diaspora. believed to be buried

at the Theological Seminary of the Armenian Centuries on, Jerusalem's central role in

A priest maintains the chapel, inside which

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- **Door to Door Services Available**
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- **Insurance Coverage**
- **Export Documentation. Letters of Credit Handling and Banking Negotiations**
- **Dedicated Agency Network Worldwide**

METRAS

SHIPPING & FORWARDING INC.

2175 Sheppard Ave. €. Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377 Fax: 416-497-0783 info@metrasshipping.com www.metrasshipping.com

๛กากบอกรนอ

Armenia Signs European Convention on Violence Against Women

passed a law against domestic violence last month, Armenia, on Thursday, signed the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, commonly referred to as the Istanbul Convention, for the city in which it was approved.

Deputy Secretary General of the Council of Europe, Gabriella Battaini-Dragoni and Ambassador Paruyr Hovhannisyan, Permanent Representative of Armenia to the Council of Europe, signed the agreement.

Armenia became the 45th member State of the Council of Europe to sign the Convention. Out of the 47 member states, only Azerbaijan and Russia have not signed the document.

"It's impossible to exaggerate the role of women in the Armenian society and particularly within the family structure. Armenia supports the strengthening of the protection of the rights of women and of course, everyone subjected to domestic violence and the Councul of Council of Europe has launched in the end of

After the Armenian National Assembly Europe policy aimed at eliminating domestic violence. We are convinced that this convention will become an important tool to further enrich Armenia's efforts to protect human rightsm," Hovhannisyan said after the signing of the document.

> Rights advocates and groups pursuing the domestic violence law in Armenia had urged the government to sign the Convention.

> This Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence protects women against all forms of violence against them.

> It obliges states to prevent, prosecute and eliminate violence against women and domestic violence.

> The Convention also establishes a specific monitoring mechanism ("GREVIO") in order to ensure effective implementation of its provisions by the states parties.

To assist legal professionals in Armenia in applying the national legislation in the area in line with the European standards, the

Young activists mark International Day for the Elimination of Violence Against Women in Yerevan,

December 2017 in Armenia the first training one day after the Armenian National Assembly course for legal professionals on violence adopted the first law aimed at combating against women. The course was launched domestic violence.

Armenian Health Ministry Seeks Heavy Fines For Smoking

(RFE/RL)- The Armenian Ministry of measures have proved largely ineffectual. Health has drafted a bill that would introduce a blanket ban on smoking in cafes, restaurants and other public places and impose heavy fines on people violating it.

The bill posted on a government website is part of the ministry's efforts to reduce the large number smokers in Armenia blamed by medics for the country's high incidence of lung

According to ministry estimates, 55 percent of Armenian men are regular smokers. The smoking rate among women in the socially conservative society is much lower: 3 percent. It is considerably higher in Yerevan where around 10 percent of women aged between 30 and 40 are tobacco addicts.

The Armenian authorities already took a set of anti-smoking measures over a decade ago. A special law that came into force in 2005 banned smoking in hospitals, cultural and educational institutions and public buses. Additional restrictions introduced a year later required other entities, including bars and restaurants, to allow smoking only in special secluded areas. But with no legal sanctions put in place against their violation, those good," said one smoking man.

The new bill would extend the ban to cafes, bars, restaurants, government offices and even elevators. People caught smoking there would be fined 250,000 drams (\$520), a figure exceeding the average monthly salary in the country. A repeat offense detected within three months would carry an even heavier fine: 500,000 drams.

Smoking inside public buses or minibuses and even at bus stops would be punishable by 100,000 drams. The fine for smoking bus drivers would be set at only 50,000 drams.

The bill, which the Ministry of Health has submitted to the Armenian cabinet for approval, also calls for some restrictions on sales of cigarettes and a ban on any form of tobacco advertising. Armenian TV and radio stations were banned from airing cigarette ads several years ago.

People randomly interviewed by RFE/RL's smoking measures, while objecting to the proposed amount of fines.

"It's definitely about health and it's is very

"In my view, it's the right thing to do," Armenian service in Yerevan on Monday agreed another male smoker. "But how are generally approved of the proposed anti- they going to enforce the fines? The figure is too high. But I think they would be right to fine

"Let them fine smokers. The state will get richer," another Yerevan resident commented

with sarcasm.

A middle-aged minibus driver criticized the proposed penalty for fellow drivers smoking at the wheel. "Fining is a wrong solution," he said. "In this nervous job, people smoke to calm their nerves.

Migrant Remittances To Armenia Soar

Emil Danielyan

(RFE/RL)- After three years of rapid reduction, multimillion-dollar remittances from Armenians working abroad grew strongly in 2017, contributing to faster economic growth in Armenia.

Data from the Central Bank of Armenia (CBA) puts the total amount of incoming cash transfers from individuals processed by commercial banks in January-November 2017 at \$1.56 billion, up by 18 percent from the same period in 2016. The figure was equivalent to roughly 15 percent of the country's Gross Domestic Product.

The increased remittances seem to be one of the factors behind a 6 percent yearon-year rise in nationwide retail trade reported by the National Statistical Service (NSS). Senior officials in Yerevan said last month that the Armenian economy is on track to grow by at least 6 percent in 2017.

The economy stagnated in 2016 amid a continuing recession in Russia, Armenia's leading trading partner and main source of remittances. The Russian economy recovered slightly in 2017.

than 30 percent since the beginning of 2016. Armenian remittances shrank from \$2.3 billion in 2013 to \$1.53 billion in 2016 amid the ruble's sharp depreciation resulting from the collapse of world oil prices.

Money sent home by Armenians working

More importantly, the Russian ruble has in Russia accounted for over 60 percent of strengthened against the U.S. dollar by more overall remittance inflows in January-November 2017, according to the CBA. It was up by about 18 percent year on year, suggesting that there were equally significant rises in wire transfers from other ex-Soviet states and the European Union. Remittances from the United States, which also has a

sizable Armenian community, rose by only 2 percent.

The stronger ruble also contributed to a 23.5 percent rise in Armenian exports recorded by official statistics in the eleven-month period. NSS data shows Armenian exports to Russia soaring by as much as 44 percent to \$494

Overall, Armenia exported \$2 billion worth of goods and commodities in January-November 2017. Almost 29 percent of them went to the EU.

JOB POSTING RESTAURANT

LINE CHEF'S NEEDED, WAITRESS, HOSTESS, **BARTENDER AND** OTHER STAFF **FOR A NEWLY OPENED ARMENIAN RESTAURANT** Call Grisha - 416-625-3527

Varak's Crescent

By: Varak Babian

*This short story is based on Hakop Karapents' Armenian short story «Տղաս, Արեւն ทะ ดิกปุก» ("My Son, the Sun, and the Ocean"), from a collection of Karapents' short stories titled «Մի Մարդ ու Մի Երկիր» ("One Man and One Earth").

During our usual late afternoon walks, my son holds my pinky while we explore the impressive foliage dancing by our footsteps. His desired talking point always stays the same. He doesn't fuss with any rogue tennis balls. A mischievous chipmunk won't thrill him off course.

His forehead dimples with curiosity. I can worry all night. She'll miss him. see him thinking. This visual showcase of sudden thought pivots into an audible request. chest towards the departed sky. He looks

"Dad, let's go to the sun."

My gaze sets on his face. The sun's reflection salutes me via bright blue eyes.

"One day we'll go, my prince. When you grow up to be strong."

His lips turn into crimson petals. He's bothered.

"But..but..why not now?"

"We can't go now. The sun will have already set by the time we get there."

The urgency in his face tilts his torso forward. His stare summons my face. His chest swells with the thirst of light.

"But there's still light out, Dad. If we can walk to that hill." His rough finger nails point ahead. "Then we'll be close to the sun."

I look over at the modestly shaped hill, and the sun winks back. Rich, with deep orange. Festering energy. It's true, the sun does look very close.

I want to believe that it's true. That the sun can be visited, that time can be spent with it. That behind the hill, there are eagerly crashing waves of light.

"My prince, the sun is tired. After being outside all day, all it wants to do is get some rest. I don't think we should bother it."

My son might have gotten his mother's blue eyes, but he has my stubbornness. He shows off his own blend of hard headedness, suppose at one point, I would have allowed and I feel unexpectedly proud.

"But...but.I...I want the sun. You promised me the sun."

"I promise when you get big, when you get strong"

"I'm already big!"

"When you get even bigger."

"I'm already quite strong." Confidence controlled his cadence. I love him so much.

"When you get even stronger." When reasoning doesn't seem to work,

he resorts to the primitive. Yelling. Stomping. Shaking his head with protest. He moves his little head clockwise, then counter clockwise. My son has summoned his inner gymnast, as his once red shoes dig into damp grass.

"The sun! Dad, the sun! Why can't I have the sun!

I stand beside this mini person, and I'm overwhelmed with love and companionship. Countless, beautiful memories bind our collective journal. Powerful dedication towards a child, a son, before that child was ever born. His voice, the echo of distant melodies- revved up in reverie.

Yet, that only lasts a minute. The next moment we're strangers, caged in different worlds. He, my son, has his sun. And me, the soil. What will I do with my soil without the

A sudden yelp.

"The sun's melting, the sun's dying!" He folds his frame around my legs. Fear and grief cripple his impressionable reality.

The sun, with impressive dedication, hastily manoeuvres past the hill, planting its

He Has The Sun, And I The Soil

It's fire. An ode to hues.

"No, my prince, the sun's not dying. It's just resting for the night. It's very tired. The sun did a lot of running today. I promise, it'll be out tomorrow."

"Then why is it getting darker?" "It's not, the sun's just snuggling under the covers.'

"The sun should sleep over at our house!" "The sun's house is right over the hill."

"I want the sun to come to OUR house." "The sun has family waiting for him at his

own house."

"So?"

"The sun's mom will be left alone. She'll

My son holds my pinky, and raises his

final rays on the scantily clad trees. for The girls I was trying to impress all had fondness towards the no frills, grey colour turmoil in their lives.

> My dad and I would often go for walks at the garden. We had our favourite trails, but often we would steer away from them, head instead towards the small faux-bucolic hills and just walk. Talk.

> We moved out of that house when I was relatively young. I remember Princess Dianna had died that weekend. That's all that was on T.V. My mom and sister had cried. Long after the princess' death, we would often visit "our" garden. An enclosed botanical wonderland was added. Different benches. Same trails. Rolling hills. Evolving friendship.

> I tend to always lean towards the analytical in any given thought process. I will often engage in a quick and solitary game of "worse case exit strategy" when I enter a public space;

scheme is meant to spark conversation. I'm too stressed to take the bait, and I let silence signal a right turn into the parking lot.

"It's the R Wing, just after that bend in the

"Yup. I come with you all the time right? I know where it is."

His face turns sad. "You're right. I'm

"You don't have to say sorry Dad, I just...forget it, I'm sorry.'

I find a spot, and hop out to pump change in the machine. I start regretting how I spoke to him. Then, I question if perhaps we took away his driving routine prematurely. I worry his morale is damaged as the machine makes a noise, scoffing, as it spits back all the coins smaller than a toonie.

Overpriced ticket meets dashboard, and I remind my dad about how it's all going to go

"So like I was saying, we're going to see Jerry, Olive and then the main guy, Dr Berkovitz. That young Ukrainian guy comes in before Berkovitz. He asks all the questions, if there has been any changes during the last 3 months, etc, etc."

"He was quite bright. We spoke about classical music."

"Bingo. That's the one."

He looks worried. "Right. I just hope we're not here for too long. How much did you pay for parking?"

"We're good for the whole day just in case."

"The whole day? Yikes. I suppose the money goes to a good cause. I read somewhere once that the money made on parking at hospitals, helps with underfunded research facilities. God bless Canada. You really feel there's a rhyme and reason for

"That sounds like a romantic idea, but I'm pretty sure it's a third-party company kind of thing. They make all the money."

I soured his idealistic parking money reasoning, without actually being sure about my own bullshit conclusion. I'm a terrible son.

"So, dad, no need to make small talk or be anecdotal with any of them. Tuesday is clinic day for the wing, so we'll have limited face time with each of them. "

"I appreciate the reminder, and I'm equal parts happy and proud that my prince has the situation under control". A quintessential, my dad thing to say. I love him so much.

"You got it Pontiac." He is taken aback by the comment for a moment. His forehead dimples with thought. I observe the reference being recalled.

"That was a funny commercial. I wonder how they come up with those ideas. Probably a room full of people brainstorming, revising. Wow...Imagine how proud that person who came up with the idea felt."

We walk side by side. My arm ready to guide, to support. The sun decides that it is time to tuck away for a while. It tip toes underneath the clouds. I can't feel its warmth, its energy no longer palpable.

Tears are forced back, but some of them prove to be determined. I bite my lip and light a salty cigarette

He comes to a halt. His gaze meets my face. "My prince. I'm not taking my phone with me, have you got yours?"

"Yeah we're good."

I wonder how many more sunsets me and my dad will have together.

"Good. Just in case your Mom calls. You know how she worries."

over towards our home, its dark green shingles peeking between rows of bark. The sun performs its final pirouette, reflecting through my son's salty ocean blue eyes.

My prince will have countless more times with the sun. It will give him light. It will give

"Let's go home, dad. I miss Mom."

I'm always under a lot of pressure. I missed calls from my parents to accumulate. Not anymore. I feel like a surgeon, without the prestige or pay. I'm always "on call". Always ready to process potential bad news.

Scenarios involving coffee with friends, or watching the home team over beer and mounted TV sets always happen close to home. I'm not sure if Cyndy from my local bar is actually flirting with me, or just casually compliments my "ocean blue" eyes to encourage my 20% after tax approach. Home is not so different. I'm never unplugged. When I nap, I monitor the fluidity of footsteps making their way across hardwood. Was that a fall? Just a heavy footstep? When channel 24 tells me how cold it'll be for that said day, the follow-up appointments. The anxiety starts to volume is always just so. Low enough that audible distress could be noticed.

Loss of dexterity in fingers. Having trouble buttoning up shirts. Feeling lethargic. Chairs with additional padding. Tonic water for cramps. Raised toilet seats. Metal bars in the shower. C-pap machine. Frequent need for naps. Loss of appetite. Muhammad Ali dies. Every Wednesday with the personal support worker. Bi-Pap machine. Every Monday and Wednesday with the personal support worker. Loss of appetite. Chocolate flavoured Ensure. Every Monday, Wed, Friday with the personal support worker. Leonard Cohen dies. Shortness of breath. Decreased mobility.

We used to live right by Edwards Gardens. I remember lying about it in middle school. People would have thought I was rich and privileged. It wasn't true, but more importantly, rich and privileged wasn't the vibe I was going

malls, movie theatres, subway platforms. It sharpens the mind, and it's funnier than a Sudoku puzzle.

I've been this type of analytical of my Dad's age for as long as I can remember, and have been getting myself mentally ready for quite some time. Different formulas have been practised. He got married at 46, had me when he was 49. Carry the 1, minus the 2. That means when I'm 16 he'll be...When I graduate high school he'll be... when I turn 25 he'll be...When I touchdown on 30, he'll be...

He forever spoke to me like I was a grown up, his equal. I remember discussing the movies he would take me to regularly. I was a kid, but he would ask me about the lighting, about the score. Clipped articles from a number of publications would be left on my desk. Always accompanied with endearingly illegible cursive. "Interesting, no? Let's talk about it over breakfast."

He loved writing people cards. An oftenrepeated opener of "I feel like good people should be appreciated, so here I am appreciating you."

We go to the hospital every 3 months for set in about a week before, growing in purpose as the circled date on the promotional fridge calendar gets closer. It's always on a Tuesday. Tuesday is clinic day.

We pass by our old house. We pass by our old park. The sun is peaking through familiar trees, over the rolling hills.

"Your curiosity towards the sun always made me smile. My prince, do you still like it

'Yeah, I guess." I catch myself being dull with my response, and immediately feel bad The sun is keeping my dad company

through the passenger window. Winking at me through his dark, tired brown eyes.

He used to drive, but that stopped 3 visits ago. My dad compliments the interior of my 13 year old Chrysler Intrepid. He's been in the car several times before. His expressed

Returning to the Roots: Stories of Hidden Armenians

By Raffi Bedrosyan

(A.W)- Over the years, I have met many hidden Armenians from different regions of Turkey. Each one has a unique story that can become an article or even a book on its own. Some stories can be shared; most cannot. Some are funny; most are sad.

Recently, many hidden Armenians decided to return to their roots, culture, and language after they discovered their Armenian origins and the forced slamization/Turkification/ Kurdification of their grandparents, who were when I traveled to the U.S. to see her, to lie orphans and the living victims of the Armenian Genocide.

In 2014 and 2015. I organized trips for dozens of them from Turkey to Armenia, in cooperation with Armenia's Ministry of the Diaspora. In past articles, I have shared the stories of some of these "no longer hidden" Armenians. In this article, I will tell some stories of the "still hidden" Armenians, names withheld for obvious reasons.

Let me start with a memory from my days in the Turkish army. Although I was already living in Canada at the time, I had to return to complete my compulsory military service in the Turkish army in order to be able to travel back to Turkey to take care of my elderly parents. On top of the drills and other military activities during the day, the conscripts were required to attend lectures in the evening. One of the subjects was "Who are the enemies of Turkey?" After discussing the assorted bad deeds of all the "enemy" neighboring countries, such as Soviet Russia, Iran, Iraq, Syria, Bulgaria, and Greece, the instructor would inevitably conclude that the worst enemy were the Armenians, since they had massacred the Turks in 1915 and were still after Turkish diplomats.

After these lectures, a few fellow conscripts with Turkish or Kurdish names, especially from the eastern provinces, would approach me and confess that their grandmothers were Armenian, or that they lived in a house left behind by Armenians, or that their village was Armenian before 1915 but had converted to Islam.

When I started writing articles about the hidden Armenians and the Surp Giragos Church reconstruction project in Diyarbakir (Dikranagerd), an elderly Armenian lady from the United States made contact with me. She was an orphan of 1915 and had found her way to the U.S. Her brother, however, had to remain in Turkey and was eventually Islamized and Turkified. This brother prospered and

research, I tracked his grandson in Turkey, a man in his early thirties, who had carried on the family construction business, building luxury condos in Istanbul. He was aware of his Armenian past, but obviously unable to reveal it publicly for fear of losing his wife, business, and status as a successful Turkish builder. He eventually made contact with his grandfather's Armenian sister in the U.S. and

"My grandfather's sister had one request in bed with her, just as she had done with her brother when they were little, so that she can smell the scent of her brother," he explained to me. And that is just what they did—an 85year-old Armenian woman hugging in bed with a Turkish condo builder in his thirties that she just met, in order to remember her long-lost family.

There are many stories of orphans torn apart from their loved ones in 1915. Some were brought to orphanages under the control of the victorious Allies after WWI, eventually finding their way to the Armenian Diaspora or Soviet Armenia, while others were placed in Turkish orphanages, becoming Muslim Turks or Kurds. We witnessed a few happy reunions on our trips, as once-hidden Armenians found their long-lost relatives in Armenia for the first time. We brought together a 65-year-old hidden Armenian from Diyarbakir with his cousin, a 70-year-old villager from Armavir region. One didn't speak Armenian, the other didn't speak Turkish, but they held hands and hugged each other continuously for three hours during a

Hamshen (or Hemshin) is the name given to people living in the eastern Black Sea coastal region of Turkey. There is strong evidence that they are Armenians who have migrated to this region after Seljuk Turks captured the city of Ani in the eleventh century, followed by more waves of Armenians settling in the region in later times. Soon after, in the 16th century, the region was conquered by the Ottoman Turks, and the Armenians were eventually forced to convert to Islam. Most of them did convert, but interestingly enough they kept the Armenian language, and continue to keep it until today. And although they still speak a dialect of Armenian, with constant indoctrination from the government they have been made to believe that their ancestors migrated from Central Asia and their language was a branch of Central Asian Turkish.

Until recently, most Hamshen people had

woman, I was amazed to hear the following: "Yes Hay chem. Yes Turk em" ("I am not Armenian. I am a Turk.")—in Armenian!

Since the early 2000s, Hamshentsis (Hamshen people) have started to search for their real, Armenian roots. Here is the story told by an elderly Hamshentsi about how people in the region first got a clue that what they spoke was Armenian and not a Central Asian Turkic language. In 1982, Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia (ASALA) commandos carried out an unsuccessful attack at the Ankara airport. All were killed, except Levon Ekmekjian, who was captured, tortured, and then put on trial. His trial was aired live on Turkish television, and Ekmekjian gave his testimony in Armenian, which was then translated to Turkish. People all over Turkey, including the Hamshentsis, were glued to the television watching the trial. The Hamshen people were surprised to discover that Levon spoke their own language. Many of them wondered if he was a Hamshentsi, and eventually realized that their language is Armenian, like his.

As a postscript to this story, the trial was just a formality, and Ekmekjian was executed in Jan. 1983, buried in an unmarked grave until 2016, when the heroic Turkish human rights lawyer Eren Keskin succeeded in having Levon's remains transferred to France, to reunite with his family.

On a happier note, one of the hidden Armenians from Hamshen who traveled to Armenia with me met a hidden Armenian woman from Diyarbakir, and they are now

In the mid-1990s, I joined the Hayastan All Armenia Fund as a volunteer participant in reconstruction projects. One of the projects was the reconstruction of the Spitak church, which was damaged during the 1988 earthquake, financed from an account in Switzerland administered by lawyers on behalf of an anonymous donor—who turned out to be the hidden Armenian grandmother of a very wealthy, high-profile Turkish family.

In 2013, I was fortunate enough to accomplish one of my bucket-list items by climbing Mount Ararat with my son Daron. The starting point for the expedition was a town named Do•ubayaz•t—the former Daroynk of medieval Armenia, now populated entirely by Kurds, except for Turkish security forces. One of the roads is built with the contents of the Armenian cemetery, with Armenian-scripted gravestones and bones still visible on the road Etchmiadzin in Aug. 2014 (Photo: Gulisor became a successful builder in Turkey, with a strong nationalistic—even racist—allegiance shoulders. The grandmother of one of the Akkum/The Armenian Weekly)

cement plants in many provinces. After some to Turkey. In conversation with a Hamshen Kurdish mountain guides was Armenian, and he fondly remembered how she prayed five times a day as a Muslim, while keeping a cross and Bible under her pillow. The guide had 18 brothers and sisters, most of them married to other Kurds with Armenian grandmothers in their families, and each brother and sister had at least five children themselves. He wished his children would go to a university on the other side of the mountain, in Armenia, instead of a Turkish university.

> Hidden Armenians have complicated lives, full of emotional turmoil and psychological scars. They are shunned by Muslim Turks and Kurds—and also by most members of the Armenian community in Istanbul and the Armenian Patriarchate.

> When the grandchildren of forcibly Islamized Armenian orphans find the courage to come out and return to their Armenian roots and identity despite all the risks, discrimination, and abuse they will receive in their neighborhood, workplace, and even their own families, they must be encouraged, not rejected. Sure, there may be opportunistic pretenders with Armenian claims for personal gain who should be investigated and scrutinized, but I have come to realize that through my network of hidden Armenians and their links it is surprisingly easy to uncover them. For example, when someone claiming to be Dersimtsi Armenian approached a cleric here in Toronto, I was able to determine the truth about him after some questioning and investigation in his Dersim village. When I took hidden Armenians to Armenia and some of them wanted to become Christian by baptism, it was easy to determine through family ties back in Diyarbakir whether they really had Armenian roots. The obstruction of some clerics preventing them from becoming Christian Armenian is unreasonable, however, when a trustworthy Armenian godfather (gnkahayr) is vouching for the truth.

> Being born an Armenian is not a choice, and if someone chooses to return to his/her roots after discovering his/her Armenian origin, no cleric or government official has the right to prevent that. Whether someone adopts a new religion is a choice that comes later. There are many differing viewpoints on the subject of who can "become an Armenian." Of course, there is freedom of thought and expression, but if someone in power or influence makes a decision that infringes on another's freedom, that is simply unacceptable.

Diyarbakir Armenians baptized at

Historic Ordination: Tehran Diocese of the Armenian Church Ordains Deaconess

By Hratch Tchilingirian

The Primate of the Diocese of Tehran (under the jurisdiction of the Catholicosate of Cilicia) ordained a young woman as a deaconess in Tehran's St. Sarkis Mother Church on Sept. 25, 2017. Even as the office of deaconess had existed in Armenian Church convents for centuries, this was a historic first. It is the first time that a lay woman, not a nun, was ordained a "parish deacon."

Twenty-four year old Ani-Kristi Manvelian, an anesthesiologist by profession, was ordained—along with Mayis Mateosian—by Archbishop Sebouh Sarkissian, the Primate of the Diocese of Tehran.

"What I have done is in conformity with the Tradition of the Church and nothing else," said Archbishop Sarkissian. This was his personal initiative as a diocesan primate in order, as he explained, "to revitalize the participation of women also in our church's Holy Altar."

The Prelate of the Prelacy of Tehran (under the jurisdiction of the Catholicosate of Cilicia) ordained a young woman as a deaconess in Tehran⊡s St. Sarkis Mother Church on Sept. 25, 2017

liturgical life," adding, "do not be surprised, a in the life of the church in Tehran since she woman could also become a servant of the was very young. She used to perform the duties of an acolyte (dpir) during church

Deaconess Ani-Kristi has been involved services, such as reading the psalms and carrying the ceremonial candle.

> In explaining the purpose of the ordination, Archbishop Sarkissian said: "Today, our Church

is confronting the imperative of selfexamination and self-critique. It is imperative to rejuvenate the participation of the people in the social, educational and service spheres of the Church. It is our deep conviction that the active participation of women in the life of our Church would allow Armenian women to be involved more enthusiastically and vigorously, and would allow them to be connected and engaged. They would provide dedicated and loving service [to the people]. The deaconess, no doubt, would also be a spiritual and church-dedicated mother, educator, and why not, a model woman through her example. It is with this deep conviction that we are performing this ordination, with the hope that we are neither the first nor the last to do it."

According to the Primate, parish priests in Tehran are watchful and keen to recruit more women who fit the profile of prospective deaconesses.

What is special and novel about Deaconess Ani-Kristi Manvelian's ordination

cont. on page 29

Smyphh bonhmbny

ՄԱՆՏԸՐ ՏԵՐԵՒԱՊՈՒՐ

Սոնիա Թաշճեան

ձեանէն, որ մասնագիտութեամբ խոհարար է եւ կոլոյակ» պահքային ձաշատեսակը, որ նման կր հեղինակն է www.thearmeniankitchen.com կայքէ- թուէր րլյալ. կոլոլակները կը պատրաստուի աղաջին։ Ան կր հարցնէր անսովոր ձաշատեսակի մր մասին, որ իրեն դրկած էր անգլիախօս, 2րդ սերունդի ամերիկաբնակ հայ կին մը, յիշելով իր մեծ մօր պատրաստած ապուրը։

Նամակին մէջ այսպէս էր նկարագրուած. « + Կը փնտռեմ մեծ մայրիկիս պատրաստած ապուրի բաղադրատոմսը, զորս իմ նախասիրածն է։ Մենք այն կը կոչէինք «Լուբիայի տերեւով ապուր»։ Ապուրի բաղադրիչներն էին արգանակի մէջ եփուած սոխ, սալոր, մածուն եւ լուբիայի տերեւներու մէջ փաթթուած խմորագնդիկներ, որոնք կնոջ ձկոյթ մատի չափով էին։ Այս ամէնը միայն կը յիշեմ. արդեօ՞ք որեւէ մէկը ունի բաղադրատոմսը»։ Կինը կը յիշէր, որ իր մեծ մայրիկը եկած է Տիգրանակերտի Յուզրօ կամ Յազրօ գիւղէն։ Այդքանը։ Յանելուկային բաղադրիչներ էին հայկական աւանդական խոհանոցի ճաշատեսակի մր համար, սակայն շատ հետաքրքրական։ Ինչպէ՞ս տերեւներու մէջ փաթթուած «տոլման» մածնապուրի մէջ եփելուց պիտի պահպանէր իր ձեւը։ Եթէ մածնապուր է, ապա սալորը կամ սալորաչիրը կը համատեղուի արդեօ՞ք, եփելու ընթացքին մածնապուրը շաղուելով չպիտի՞ կտրուէր։ Նոյնիսկ պահ մը կասկածեցայ, որ նկարագրուածը նամակի հեղինակի մեծ մայ- դասական տոլման կր պատրաստուի խաղողի տերիկին ստեղծագործութիւնն է. սակայն միշտ ներքուստ կը հաւատամ, որ անընդհատ մոռցուած բաղադրատոմսեր պիտի յայտնաբերեմ եւ պիտի շա- սկսած ենք օգտագործել այլ տերեւներ, օրինակ՝ րունակուի անընդմէջ կրկնուող զարմանքս ի տես կաղամբի, հազարաթերթիկի, բանջարի, լուբիամեր տատիկներու զարմանահրաշ ստեղծագոր- յի, սերկեւիլի, թութի, եւայլն+.։ Այնպէս որ լուբիածութիւններուն, հայ աւանդական խոհանոցին արդէն հարուստ ընտրանին համալրող։

Այս իւրայատուկ ձաշատեսակը մղեց ինծի փնտռտուքներու. սակայն ուսումնասիրություններս - սալոր, սակայն յետագային կարդացի նաեւ բալի ազգագրական հին գրքերու եւ բառարաններու մէջ արդիւնք չտուին։ Սկսեցի հարցուփորձ ընել Տիգրանակերտցի արմատներով հայորդիներու. անօ- ւած ու անյայտ մնացած ուտեստ վերածնուած է.

Քանի մը տարի առաջ նամակ մը ստացայ, ա- րուս ընթացքին ներկայացուցած էի Տիգրանակերմերիկաբնակ մուսալեռցի տիկին Ռոբին Գալա- տի աւանդական խոհանոցէն՝ «Թթապուր եւ թփուկ ցած սիսեռով, ապա կ՛եփուի շոմինով թթուաշ ապուրի մէջ. կոլոլակներու առկալութիւնը նմանցուցի խմորագնդիկներու. շոմին կամ այլ տերեւ, օրինակ` լուբիայի տերեւ. թթուաշութիւնը լիմոնի իիւթով. ուրեմն ենթադրեցի, որ այս է այդ կնոջ փնտռածը։ Նամակագիրը չարձագանքեց վերոյիշեալ ապուրի նկարագրութեանը։ Ժամանակ անց, մոռցայ կնոջ նամակը եւ իր նկարագրած ապուրը։

> Եւ ահա շատ հետաքրքիր պատահականութեամբ, առաւօտ մը, Երեւանի սրձարաններէն մէկուն մէջ կը զրուցէի լիբանահայ լուսանկարչուհի Ոուբինայի հետ, որ նկարագրեց ինծի մալաթիացի արմատներով, Երեւան ծնուած իր մօր պատրաստած իւրօրինակ բաղադրատոմսը` «Մանըր տերեւ». այն լիշեցուց ինծի նամակագրի մեծ մայրիկի լուբիայի տերեւով ապուրը։ Այո, ձիշտ էի յայտնաբերել, իրօք ուրախացալ, որ վերջապէս կրցալ գտնել տարօրինակ թուացող ապուրը եւ անգամ մը եւս հասկացայ, որ դեռ շատ ու շատ ստեղծագործութիւններ պիտի ի յայտ գան հիացնելու մեզ եւ աշխարհը` հայ կանանց հրաշալի տաղանդով+..

> Տոլմալի տերեւը շատ ալլացան կրնալ ըլլալ, րեւով, ինչպէս աւանդուած է մեզի մեր ուրարտացի նախնիներէն. սակայն դարերու ընթացքին յի տերեւով ապուրին մէջ տերեւի ընտրութիւնը փոփոխական է. կարելի է ընտրել նաեւ թթուաշութիւն տուող թանձրուկի պտուղը. նամակագիրը նշած էր թանձրուկ (syrup)։

Եւ այսպէս, ի ուրախութիւն մեզ, եւս մէկ մոռցոգուտ։ Տարիներ առաջ հեռուստահաղորդումնե- յաջող փորձ կը մաղթեմ ձեզի եւ բարի ախորժակ։

Բաղադրութիւնը

տոլմայի համար`

2 գաւաթ մանր կորկոտ

0.5 գաւաթ այիւր

0.5 գաւաթ ջուր

կարմիր եւ սեւ պղպեղ

փոշի անանուխ

փոշի սխտոր

աղ

խաղողի պահածոյացուած տերեւ

թանի համար`

- 1 լիտր մածուն
- 1 հաւկիթ
- 1 ապուրի դգալ ալիւր

թթուաշ թանձրուկի համար•'60

- 2 գաւաթ հատապտուղ (կամ թթուաշ սայոր)
- 1 գաւաթ ջուր
- 0.5 գաւաթ շաքար
- 3 untu
- 3 ձաշի դգալ իւղ կամ ձէթ

Պատրաստութիւնը

- 1.- Տոլմայի համար, ալիւրն ու ջուրը խառնել, լեցնել համեմուած կորկոտի վրալ, ապա մանրիկ ու ձիգ տոլմաներ փաթթել, շարել կաթսայի մէջ, լեցնել այնքան ջուր, որ ծածկուին տոլմաները, եփել, մինչեւ որ ջուրն ամբողջութեամբ ներծծուի։
- 2.- Ալդ ընթացքին մածունը հարել հաւկիթով եւ ալիւրով ու եռացնել։
- 3.- Շերտուած սոխը իւղին մէջ շոգեխաշել, մարմանդ կրակով։
- 4.- Թանձրուկի համար թրմել միրգը եռման ջուրով, ապա եռացնել մինչեւ գոլնն ու բոլրը խտանալ. միրգը հանել ջուրէն, աւելցընել շաքարը, նորէն եփել։ 5.- Մատուցել մանրիկ տոլմաներուն վրալ լեցնելով եփած մածունը, յետոյ սոխառածը, ապա ծորեցնել թանձրուկը։

Remembering Armenak Alajajian...

cont. from page 21

AGBU held all over the world - Canada, North and South America and Europe. Not only did he attend and coach the young athletes, he generously supported financially towards their trips overseas. His generosity had no bounds. At the AGBU Centre, he had the basketball arena floor refurbished and supported many events at the Centre by donating jewelry items for lottery prizes."

Salpi Der-Ghazarian, Executive Director of the Armenian General Benevolent Union of Toronto, says Armenak Alajajian had a key role in the formation and development of the AGBU in Toronto's Armenian community. "He was the AGBU's basketball team coach, and played a vital role in Toronto's AGBU Alex Manoogian Cultural Centre since its opening in 1981. He was a great mentor to the youth and a vigorous supporter of the AGBU sports program, especially basketball. Other than basketball, Armenak had another passion: Armenia and Armenian culture. Whenever we invited young artists from Armenia, children artists, Armenak was there with his big heart and generosity. He was the Santa that put a huge smile on their faces, and that made him very happy," said Salpi Der-Ghazarian.

He was a remarkable man who grew up in a difficult world. He defied the odds, as both a basketball player and son of a genocide survivor.

Awards in Basketball

1953, 1961, 1963, 1965: Gold Medal for playing on the winning team at the European Championship for the years listed.

1959-1966: Winner of the USSR Championships

1960, 1961: European Cup Basketball Winner

1961: Master of Sport (International Category)

1960-1965: Most Valuable Basketball Playmaker award, USSR

1963: Medal for Distinguished Sports Achievement

1964: Silver Medal in Basketball at Tokyo Olympics

1964: Order of recognition of USSR ("Znak Pocheta") for winning silver medal at Tokyo Olympic Games.

Historic Ordination...

cont. from page 28

is that she is a "parish" deacon—that is, she is not a member of a convent or a religious order, like the Kalfayan Sisters in Istanbul or Gayanyants Sisters at Birds Nest in Jibel, Lebanon, who have a few sisters among their ranks and are not ordained

Like her male counterparts in the Armenian Church, if and when Deaconess Ani-Kristi marries, she will continue to serve as a deaconess.

Deaconesses have been part of the Christian tradition from the early years of the faith. There are numerous references in the Epistles and early Church writings.

In the Armenian Church tradition, the development of the office of female diaconate is divided into four historical periods according to Fr. Abel Oghlukian, the author of a study on the subject: (a) 4th-8th centuries in Greater Armenia; (b) 9th-11th centuries in Eastern and Cilician Armenia, where the term "deaconess" is included in the book of ordination (•'3f•'3f•'3f•'3f•'3f); (c) 12th century and on, where there are "literary references and rites for the ordination of deaconesses in liturgical texts in Cilicia and eastern Armenia; and (d) 17th century renewal of female diaconate.

The last ordained monastic deaconess in the Armenian Church was Sister Hripsime Sasounian in Istanbul. The late Patriarch Shnork Kalustian of Constantinople ordained Sister Hripsime of Kalfayan Sisters (established in 1866) as a deaconess in 1982, using the canon of ordination used for male deacons (Dzernadrutian Mashtots). Damascus-born Deaconess Hripsime was 54 years old at the time. She passed away in 2007.

In North America, Seta Simonian Atamian was the first adult women ordained as an acolyte (dpir), a lower rank, by Archbishop Vatche Hovsepian of the Western Diocese in 1984 at St. Andrew Armenian Church, in Cupertino, Calif. However, when in 1986 she moved to the East Coast of the United States, she was not allowed by the local diocese to serve on the altar in the Armenian Church.

Even as this is a most welcome step by Archbishop Sebouh Sarkissian and the Diocese of Tehran (under the jurisdiction of the Catholicosate of Cilicia), the Armenian Apostolic Church has yet to formally restore the office of female diaconate.

Today the question is how to revive the female diaconate for the pastoral life of local parishes rather than in monastic settings or convents, which are virtually non-existent as viable

Dr. Hratch Tchilingirian is a scholar at University of Oxford.

Հ.Օ.Մ.-ի Ձայն

Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաձիւղ

ARS ROUBINA CHAPTER TEL: (416)-491-2900 ext.3211

www.ars-canada.ca email: arstoronto@gmail.com

↓ Անդամական Ժողով Փետրուար 3, 2018
 ↓ Նախաձաշ՝ ժամը 10:00-ին
 Ակիզբ Ժողովի՝ ժամը 11:00-ին
 (Ցիշեցում։ Ձեր անդամավձարները կրնաք ընել այդ օր)

◊ Բուն Բարեկենդան

Φետրուար 16, 2018

◊ Յանձնախումբերու

Գնատանքի Երեկոյ Փետրուար 21, 2018

◊ Հ.Օ.Մ.-ի Հոգեհանգիստ

Φետրուար 25, 2018

Գրաւուած Թուականներ

Կանանց Միջազգային Օր

Մարտ 4, 2018

Մայրերու Օր

Մայիս 12, 2018

ARS Social Services Office working hours Mon to Fri from 10 a.m. to 2 p.m. Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակի ժամեր՝ Երկշ.էն Ուրբ.՝10:00 – 2:00 Հեռ։ 416-495-0644 հ-նամակ։ arssocialservices@gmail.com

Answers to February 2018 issue of Armen's Math Corner Jr. Prob.: 87 degree; Sr. prob.: Valentine!

Dr. Raffi Aynaciyan

braces D.D.S., M.Cl.D., F.R.C.D.(C)

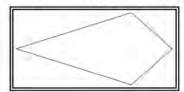

Armen's Math Corner

(February 2018)

Junior Problem:

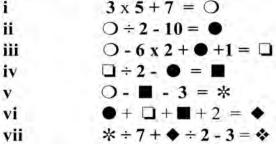
In geometry, a *kite* is a quadrilateral whose four sides can be grouped into two pairs of equal-length sides that are adjacent to each other. A kite has two opposite equal angles, each 123°. If one of the other interior angles is 27°, what is the measure of the last (i.e. the fourth) angle?

Senior Problem:

Find the value of each symbol by doing the arithmetic. Replace each symbol with the letter which corresponds to its value according to the list given below. This way, you may find the secret message. Good Luck!

A	В	C	D	E	F	G	H	1	J	K	L	M	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
N	O	P	Q	R	S	T	U	\mathbf{V}	W	X	Y	Z	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

The message is:

see the asnswers reversed on this pag

* *

*

DRIVING SCHOOL

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan

Վարչական Պատասխանատու

<u> Չելէ</u>ն Նաճարեան

Ծանուցումներ

3եռ.՝ 416-878-0746

Սեւակ Յարութիւնեան

sales.torontohye@gmail.com

647-860-6646

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

for children

and adults

Downtown Toronto: 11 King Street West, Suite C115 416-363-3018

North York:

Orthodontist

Richmond Hill (Hillcrest Mall):

3333 Bayview Avenue, Suite 203 416-221-0660

9350 Yonge Street, Suite 216 905-884-4161

CONTRACTIONS

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc. 45 Hallcrown Place Willowdale, ON M2J 4Y4

Email:torontohye@gmail.com Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215

Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղտրճեան

Աշխատակիցներ

Արշօ Չաքարեան Թամար Տօնապետեան

Էջադրում

Արա Տէր Յարութիւնեան

Editor

Karin Saghdejian

Administrator

Helen Najarian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416-878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian (aragraphics@gmail.com)

GYANK OU GRIV

24 February — 7:30pm HAMAZKAYIN THEATRE / \$15 50 Hallcrown Place, Toronto Director Mher Mkrtchyan

Arm./Artsakh-110min-PG13

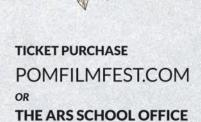
Based on true events; the tenderness of romance, the mortality of combat and the humour gained through friendship, are all embedded in this captivating coming of age story about a group of young men and women whose lives are inevitably affected by the war in Kharabagh.

OU GRIV [PART II]

24 February — 9:30pm HAMAZKAYIN THEATRE / \$15 50 Hallcrown Place, Toronto Director Mher Mkrtchyan Arm./Artsakh-110min-PG13

A story about love, politics, friendship and patriotism. GYANK OU GRIV part 2 takes place 25 years after the liberation of Shushi. Based on the recent 4 day war with Azerbaijan, with a new cast portraying the same memorable characters from GYANK OU GRIV part 1, confronting new challenges involving Artsakh a quarter century later.

Screenings in support of the ARS Armenian Private School.

Please come out and support a good cause.

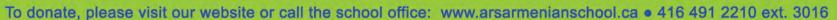
3.O.Մ.-ի Ամենօրեայ Վարժարան • A.R.S. ARMENIAN PRIVATE SCHOOL

Նուիրատուութեան համար, այցելել վարժարանի կայքէջը կամ՝ հեռաձայնել վարժարանի գրասենեակը

SHOP IN ARMEN

www.shopinarmenia.ca info@arcexpress.ca

Tel: 1(855)-200-2787

320 Don Park Rd. Unite #6, Markham, ON

PITTED PRUNES 200 G/PACK OR BULK IN KO All NATURAL and ORGANIC prunes imported straight from Armenia! Handpicked and sundried with no sugar

NOY PEAR AND TARRAGON LEMONADE 500 mL a BOTTLE A refreshing tarragon lemonade will quench your thirst, cool you down and brighten up your day. The Duchesse pear lemonade is so tasty!

BJNI LUXE PACK OF 16 (0.5 L) It is said that drinks taste better in glass bottles compared to plastic. It prevents the carbonation from leaching out quickly and improves the taste. Besides, mineral water in glass bottle looks better too. That's why it is used during conferences and other important meetings.

SPELT WHEAT

It's a wild sort of wheat, which has high quality and good taste. It's an important product in Armenian cuisine, especially for making some festive dishes

BUCKWHEAT

1 KG Buckwheat is an excellent product for healthy food lovers; it's suitable for making various dishes with vegetables and meat and is a very digestible product.

STEEL

TONIR (WOOD)

Tonirs are made of brick and fireproof clay, baked in 1000°C, with live-fire

ROASTED SUNFLOWER SEEDS

Best of the best variety of sunflower seeds. Nutritious, healthy, and great for calming the nervous system!

DRIED SAVOURY "TSITRON" **DRIED THYME**

30 G/PACK These spices are commonly used in European, Asian & American cuisine.

A.R.S "TORONTO" ROUBINA CHAPTER PRESENTS 3.O.Մ.-Ի ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ ՌՈԼԲԻՆԱ ՄԱՍՆԱՃԻԼՂԻ

INTERNATIONAL
Momen's Day

Lauludy

Laulushu on

KEYNOTE SPEAKER

Maral Ouzounian MD PhD FRCSC

Cardiovascular and Aortic Surgeon, Peter Munk Cardiac Centre Surgeon Scientist, **University Health Network** Assistant Professor of Surgery, **University of Toronto**

SUNDAY MARCH 4, 2018 ԿԻՐԱԿԻ 4 ՄԱՐS, 2018

11:00 AM

THE WESTIN PRINCE, **TORONTO**

900 YORK MILLS RD. TORONTO, ON M3B 3H2

COMPLIMENTARY PARKING REGISTER CAR AT ARS RECEPTION DESK

FOR TICKETS PLEASE CONTACT NYRIE TELEMI (647) 801-4997

\$60